

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล
ลักษณะวิชา สังคมจิตวิทยา

เรื่อง

การพัฒนาหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปเพื่อสร้าง
คุณลักษณะบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 35
ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช 2535 - 2536

378.199
ส712อ
ร.5

378.199

กษ/ค ก

ส.5

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล
ลักษณะวิชา สังคมจิตวิทยา

เรื่อง

การพัฒนาหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปเพื่อสร้าง
คุณลักษณะบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

โดย

ศาสตราจารย์ ดร.สำเริง บุญเรืองรัตน์
รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทบวงมหาวิทยาลัย

- 8 S.A. 2536

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 35
ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช 2535 - 2536

187227

เอกสารฉบับนี้เป็นเอกสารของวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร การคัดลอก การ
ตัดย่อและการพิมพ์ขึ้นใหม่ทั้งหมดหรือบางส่วน จะต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้อำนวยการ
วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

ความคิดเห็นต่าง ๆ ตลอดจนบทสรุปหรือข้อยุติที่ปรากฏในเอกสารฉบับนี้ เป็นผลจาก
การวิจัยของนักศึกษาผู้เขียนเองทั้งสิ้น จะถือว่าเป็นทัศนะของวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร หรือ
ของกระทรวงทบวงกรมใด ๆ ไม่ได้ ทั้งนี้ รวมทั้งหลักฐานอ้างอิงต่าง ๆ ที่ ปรากฏอยู่ในเอกสาร
ฉบับนี้ด้วย

วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

การพัฒนาหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปเพื่อสร้าง
คุณลักษณะบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

โดย

ศาสตราจารย์ ดร.สำเริง บุญเรืองรัตน์
รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทบวงมหาวิทยาลัย

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 35
ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช 2535 - 2536

หนังสือรับรอง

วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ได้อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคล เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปเพื่อสร้างคุณลักษณะบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ของ นายสำเริง บุญเรืองรัตน์ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 35 ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช 2535 - 2536

พลโท

(บุญศักดิ์ กำแพงสุทธิรงค์)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

บทคัดย่อ

เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปเพื่อสร้างคุณลักษณะบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ลักษณะวิชา สังคมจิตวิทยา
 ผู้วิจัย ศาสตราจารย์ ดร.ลำเรียง บุญเรืองรัตน์
 นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 35

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์

- (1) เพื่อสร้างหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป
- (2) เพื่อสร้างเอกสารประกอบการเรียนวิชาศึกษาทั่วไป
- (3) เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนและการวัดผลวิชาศึกษาทั่วไป
- (4) เพื่อประเมินผลหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป

ขอบเขตและวิธีการวิจัย

งานวิจัยนี้จำกัดขอบเขตอยู่ที่การพัฒนาหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยมีวิธีการวิจัย เริ่มตั้งแต่ประเมินผลหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปที่ใช้ก่อนปีการศึกษา 2534 เพื่อค้นหาส่วนที่ควรแก้ไขปรับปรุง จากนั้นก็รวบรวมลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ทั้งจากผู้รู้และผลการวิจัย นำมาประมวลไว้แล้วจัดการสัมมนา เชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิมาเสนอความคิดเห็นเรื่องลักษณะบัณฑิตที่ต้องการให้คณาจารย์ผู้สอนวิชาศึกษาทั่วไปรับทราบ คณาจารย์เหล่านั้นได้อภิปรายแล้วสร้างหลักสูตรใหม่ นำเสนอมหาวิทยาลัยสภามหาวิทยาลัยและทบวงมหาวิทยาลัยเพื่อขออนุมัติใช้ พร้อมกันนั้น มหาวิทยาลัยได้สร้างเอกสารประกอบการเรียนและสื่อการสอน จัดสัมมนาเพื่อพัฒนาวิธีการสอน การวัดผล เสร็จแล้วนำหลักสูตรดังกล่าวไปใช้จัดการเรียนการสอนเมื่อปีการศึกษา 2534 เป็นต้นมา เมื่อสิ้นปีการศึกษาได้ทำการประเมินผล โดยให้นิสิตประเมินผลหลักสูตร การเรียนการสอน สื่อ และอุปกรณ์ การวัดผลและประเมินตนเองว่ามีลักษณะตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด ได้ศึกษาทัศนะของอาจารย์ที่มีต่อหลักสูตรใหม่นี้

เนื้อหาของการวิจัย

ได้เสนอหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปใหม่ เพื่อสร้างคุณลักษณะบัณฑิตของมหาวิทยาลัยให้มีลักษณะบูรณาการที่สามารถคิดแก้ปัญหาเป็น มีเหตุผล มองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ และสามารถสร้างสรรค์สิ่งใหม่ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบ มีวินัยและซื่อสัตย์ ในส่วนของกระบวนการเรียนการสอนได้ถือหลักการสอนวิธีแก้ปัญหา หลักการเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตร หลักการสอนเป็นกลุ่ม และการวัดผลที่ครอบคลุมทั้งด้านความคิด ความรู้สึกและการกระทำ ได้นำหลักสูตรไปใช้สอนและประเมินผลการใช้หลักสูตรใหม่

ผลของการวิจัย

ผลการวิจัยทำให้ได้

(1) หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปใหม่ที่มีวัตถุประสงค์ในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะ

7 ประการ ดังนี้

1. เป็นผู้มีความสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร
2. เป็นผู้มีความสุนทรีย์อารมย์
3. เป็นผู้มีความรักที่กว้างไกล
4. เป็นผู้มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ
5. เป็นผู้มีความสมบูรณ์ภาพและสุขภาพที่ดีทั้งกายและใจ
6. เป็นผู้มีความจริงและคิดอย่างมีเหตุผล
7. เป็นผู้มีความคุณธรรมและจริยธรรม

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว ได้กำหนดรายวิชาไว้ให้นิสิตเรียน 32 - 33

หน่วยกิต ดังนี้

1. กลุ่มภาษา กำหนดให้เรียน 10 หน่วยกิต ประกอบด้วย ภาษาไทย 4 หน่วยกิต คือ ทักษะทางภาษา 1 และทักษะทางภาษา 2 ภาษาต่างประเทศ 6 หน่วยกิต ที่สามารถเลือกเรียนภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ภาษาจีน หรือภาษาญี่ปุ่น
2. กลุ่มมนุษยศาสตร์ กำหนดให้เรียน 6 หน่วยกิต ประกอบด้วย 3 วิชา คือ สารนิเทศและการศึกษาค้นคว้า มนุษย์กับความงาม มนุษย์กับการใช้เหตุผลและจริยธรรม

3. กลุ่มสังคมศาสตร์ กำหนดให้เรียน 6 หน่วยกิต ประกอบด้วย 3 วิชา คือ มนุษย์กับอารยธรรม มนุษย์กับสังคม มนุษย์กับโลกปัจจุบัน

4. กลุ่มวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ กำหนดให้เรียน 6 - 7 หน่วยกิต ประกอบด้วยวิชา คณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์และการประมวลผลข้อมูล วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับสิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์กับการพัฒนาคุณภาพชีวิต

5. กลุ่มพลศึกษา กำหนดให้เรียน 4 หน่วยกิต ประกอบด้วย วิชาการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตและรายวิชาพลศึกษาต่าง ๆ

หลักสูตรดังกล่าวนี้เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาบัณฑิตให้มีลักษณะบุรณาการ ที่สามารถผสมผสานศาสตร์ต่าง ๆ คิดแก้ปัญหาเป็นและเน้นพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม เป็นสำคัญ

(2) ได้เอกสารประกอบการเรียนครบทุกวิชาที่ผสมสาระของศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อให้บัณฑิตมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ

(3) ได้พัฒนาการสอน การเรียนที่ยึดหลักการเปลี่ยนพฤติกรรม การสอนวิธีแก้ปัญหา เพื่อพัฒนาคุณลักษณะบุรณาการ และการสอนเป็นกลุ่ม การวัดผลครอบคลุมทั้งด้านความคิด ความรู้สึก และการกระทำของบัณฑิต

(4) หลักสูตรเอกสารประกอบการเรียน หลักการสอนและการวัดผลที่ได้พัฒนาขึ้นมาใหม่นี้ นำมาใช้สอนนิสิตตั้งแต่ปีการศึกษา 2534 เมื่อสิ้นปีการศึกษาได้ประเมินผลพบว่า หลักสูตรดังกล่าวสามารถทำให้นักศึกษาร้อยละ 78 มีลักษณะตามเป้าหมายของหลักสูตร ส่วนที่เหลือ ร้อยละ 22 นั้น ส่วนใหญ่จะไปสอบเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยใหม่ จึงไม่ค่อยสนใจที่จะเรียนตามหลักสูตรนี้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

(1) สถาบันการศึกษาของไทยทุกระดับทั้งของรัฐและเอกชน ควรได้ศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ตามแนวทางที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใช้และพิสูจน์ได้ว่า เป็นหลักสูตรที่สามารถสร้างมนุษย์ที่สมบูรณ์ได้

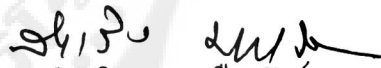
(2) คณาจารย์ผู้สอนวิชาศึกษาทั่วไปควรให้ความสนใจกับนิสิตร้อยละ 22 ที่รายงานว่า เขายังไม่มีลักษณะเป็นบัณฑิตตามเป้าหมายนั้น ด้วยการเฝ้าสังเกตพฤติกรรมและกระตุ้นชี้ให้เห็นความสำคัญของการพัฒนาตน ในขณะที่ศึกษาเล่าเรียนอยู่ในสถาบันแห่งนี้ ทั้ง ๆ ที่เขามุ่งหมายที่จะออกไปเรียนที่สถาบันอื่นก็ตามที่ ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาการศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมของนิสิตเอง เป็นสำคัญ

(3) ควรมีการสัมมนาอาจารย์ผู้สอนอยู่เสมอ เพื่อปรึกษาหาวิธีแก้ปัญหาการสอนร่วมกัน และเพื่อความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของกันและกัน

คำนำ

จากปรากฏการณ์ที่บันทึกได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ว่า คิดไม่เป็น ขาดเหตุผลและไม่ค่อยมีคุณธรรม จริยธรรม นั้น เป็นสิ่งบันดาลใจให้ข้าพเจ้าทำการวิจัยประเมินผลหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีข้อค้นพบที่ควรแก้ไข จึงได้เป็นผู้เสนอและเป็นผู้ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรใหม่ และได้รับอนุมัติให้นำมาใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2534 เป็นต้นไป ข้าพเจ้าจึงเสนอเอกสารการวิจัยนี้ เพื่อเป็นแบบอย่างของการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา

ขอขอบคุณคณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ช่วยกันพัฒนา
งานสำคัญนี้ของมหาวิทยาลัยจนสำเร็จได้ดี เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาบัณฑิตของ
ประเทศไทย ขอขอบคุณคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ของวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรทุกท่านที่ได้เอื้อเฟื้อ
ต่อข้าพเจ้าตลอดมาในขณะที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยแห่งนี้

(นายสำเริง บุญเรืองรัตน์)

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 35
ผู้ทำวิจัย

จ
สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
คำนำ	ง
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญ	
ของปัญหาที่ทำการวิจัย	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
วิธีดำเนินการวิจัย	5
ข้อจำกัดของการวิจัย	7
ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย	7
บทที่ 2 การสร้างหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป	9
ลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์	9
ความคิดเกี่ยวกับบูรณาการกับ	
การสร้างหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป	20
ความคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมของ	
ผู้เรียนกับการสร้างหลักสูตร	
วิชาศึกษาทั่วไป	21
การสัมมนาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทร	
วิโรฒ เพื่อสร้างหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป	22
หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัย	
ศรีนครินทรวิโรฒ	28
บทที่ 3 การสร้างเอกสารประกอบการเรียน	
และกระบวนการเรียนการสอนวิชา	
ศึกษาทั่วไป	36
การสร้างเอกสารประกอบการเรียน	
วิชาศึกษาทั่วไป	36
ความคิดเกี่ยวกับการสอนแบบบูรณาการ	
เพื่อการสอนวิชาศึกษาทั่วไป	44

ความคิดเกี่ยวกับการสอนเป็นกลุ่ม	
เพื่อการสอนวิชาศึกษาทั่วไป	47
ความคิดเกี่ยวกับการสอนเพื่อเปลี่ยน	
พฤติกรรมของผู้เรียนตามหลักสูตร	
วิชาศึกษาทั่วไป	50
การล้มมนาเพื่อทำความเข้าใจ	
ในเอกสารประกอบการเรียน	
กระบวนการเรียนการสอน และการวัด	
ผลวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัย	
ศรีนครินทรวิโรฒ	51
การปฏิบัติการสอนวิชาศึกษาทั่วไป	
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	
ประสานมิตร	60
บทที่ 4 การประเมินผลหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป	
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร	62
รูปแบบการประเมินผลหลักสูตรวิชาศึกษา	
ทั่วไป	62
วิธีการประเมินผลหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป	63
ผลการประเมินหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป	64
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	67
บรรณานุกรม	72
ภาคผนวก	78
ผนวก ก ผลการวิเคราะห์คำตอบจากแบบ	
สอบถามเกี่ยวกับหลักสูตร	
วิชาศึกษาทั่วไป	

- ผนวก ข ร้อยละของนิสิตที่รายงานผล
การจัดการศึกษาวิชามนุษย์กับการ
ใช้เหตุผลและจริยธรรม
- ผนวก ค ร้อยละของนิสิตที่รายงาน
ผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
จากการเรียนวิชามนุษย์กับการใช้
เหตุผลและจริยธรรม
- ผนวก ง ตัวอย่างรายงานผลการสัมมนา
กลุ่มย่อยของอาจารย์เพื่อ
ปรับปรุงสื่อการเรียนและวิธีการสอน
- ผนวก จ แบบสอบถามประเมิน
รายวิชาศึกษาทั่วไป
- ผนวก ฉ คำสั่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ที่ 1039/2531
- ผนวก ช คำสั่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ที่ 1326/2532

ประวัติผู้วิจัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่ทำการวิจัย

ถึงแม้ว่ามหาวิทยาลัยของไทยได้ผลิตบัณฑิตออกมารับใช้ประเทศชาติ และบัณฑิตส่วนหนึ่งมีความสามารถในการปฏิบัติงานทำให้ประเทศชาติเจริญก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องตลอดมาก็ตาม แต่คุณภาพของบัณฑิตก็ได้รับการวิพากวิจารณ์อยู่เสมอ และมีข้อเสนอให้ปรับปรุงด้านคุณธรรม จริยธรรม ความสามารถในการคิดเป็นทำเป็น เป็นผู้มีเหตุผล ตลอดจนบูรณาการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ร่วมมือร่วมใจทำงานด้วยความสมัครสมานสามัคคี รับผิดชอบต่อหน้าที่และมีวินัย ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ด้วยความ پاکเพียร วิริยะอุตสาหะ ดังจะเห็นได้จากแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 ช่วงระหว่าง พ.ศ. 2525-2529 ในส่วนของการอุดมศึกษาได้กำหนดเป้าหมายไว้ประการหนึ่งว่า

"ทบวงมหาวิทยาลัยจะส่งเสริมสนับสนุนให้มหาวิทยาลัย/สถาบัน ในสังกัดเร่งระดมจัดทำโครงการที่จัดว่าเน้นการพัฒนานิสิตนักศึกษาด้านจริยธรรมให้มากเป็นพิเศษ เพื่อเสริมสร้างความเป็นมนุษย์ให้สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ยึดมั่นในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มีความเมตตา กรุณา อื้อเพื่อแผ่แพร่ยึดมั่นในคุณธรรม รู้จักคิดสร้างสรรค์และสิ่งที่ดีงาม อันเป็นประโยชน์ต่อสังคม" (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2528 : 4-10)

การที่แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติต้องกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาจริยธรรมของนิสิตนักศึกษาให้มากเป็นพิเศษนั้น ย่อมตีความหมายได้ประการหนึ่งว่า การจัดการศึกษาให้กับเยาวชนของชาตินั้นเรื่องสำคัญอยู่ที่ต้องพัฒนาด้านจริยธรรมควบคู่กันไปกับการพัฒนาด้านวิชาการ นอกจากนั้นยังตีความหมายได้อีกประการหนึ่งว่า ผลการจัดการศึกษาที่แล้มาแล้ว ยังมีความบกพร่อง ในส่วนที่เกี่ยวกับการพัฒนานิสิตนักศึกษาให้เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม รู้จักคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่และสิ่งที่ดีงามดังจะเห็นได้ว่าผู้จบปริญญาแล้วมีจริยธรรมต่ำในด้านการไฝ่สังวร ร้อยละ 41 การใช้ปัญญาในการแก้ปัญหา ร้อยละ 12 เมตตา กรุณา ร้อยละ 7 สติสัมปชัญญะ ร้อยละ 8 ไม่ประมาท ร้อยละ 24 ซื่อสัตย์สุจริต ร้อยละ 15 ขยันหมั่นเพียร ร้อยละ 31 ทิวิโธตตบปะ ร้อยละ 39 (กรมวิชาการ 2524 : 53-65)

ในช่วงระยะเวลา 10 ปี ที่แล้วมาตั้งแต่ พ.ศ. 2525 ซึ่งเป็นปีที่เริ่มต้นของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 ได้มีการสัมมนาและประเมินผลการจัดการศึกษามาอย่างต่อเนื่อง เริ่มแต่ปี พ.ศ. 2526 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2526 : 110) ได้สำรวจสภาพการศึกษาของประเทศแล้วรายงานสรุปในส่วนของการอุดมศึกษาว่า ควรปรับปรุงคุณภาพของ

การศึกษาทั่วไป เพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีความรู้สมบูรณ์อย่างแท้จริง ข้อสรุปดังกล่าวนี้สะท้อนให้เห็นว่า บัณฑิตยังมีความไม่สมบูรณ์อย่างแท้จริง ทั้ง ๆ ที่แผนพัฒนาการศึกษากำหนดเป้าหมายไว้ว่าต้องพัฒนา นิสิตนักศึกษาให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

ต่อมาในปี พ.ศ. 2528 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2528 : 5-4) ได้ประเมินสภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา และประเมินผลแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 แล้ว รายงานปัญหาด้านการปรับปรุงคุณภาพของการจัดการศึกษาไว้ประการหนึ่งว่า ควรปรับปรุงให้ผู้ศึกษามีความรู้ความสามารถคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคม รวมทั้งมีความสามารถในการสร้างงาน เพื่อประกอบอาชีพ อิสระได้ด้วย

ในปี พ.ศ. 2530 ซึ่งเป็นปีที่แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 5 สิ้นสุดไปแล้ว และเป็นปีที่เริ่มต้นแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 6 ช่วง พ.ศ. 2530 - 2534 คณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2530 : 70) ได้ รายงานสรุปผลการสัมมนาแนวทางปฏิรูปการศึกษาไทยในส่วนของ การอุดมศึกษาว่า การผลิตบัณฑิต ให้เป็นไปตามเป้าหมายของการอุดมศึกษาในด้านที่ปรารถนาให้บัณฑิตเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ความสามารถทางวิชาการ และความสามารถในการประกอบอาชีพยังไม่บรรลุเป้าหมายได้ ดังนั้นใน แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 6 ช่วง พ.ศ. 2530 - 2534 จึงได้กำหนดนโยบาย ไว้ประการหนึ่งว่า มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม ที่พึงประสงค์ สามารถปรับตัวให้ เข้ากับภาวะการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมและให้มีความสามารถในการสร้างงานและ ประกอบอาชีพอิสระได้ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2532 : 218)

แต่ผลการดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าวนี้ ก็ยังไม่บรรลุเป้าหมาย ถึงกับทบวง มหาวิทยาลัย (2532 : 1) ต้องจัดประชุมสัมมนาวางนโยบายและหาแนวทางพัฒนาบุคลากรและ จริยธรรมของนิสิตนักศึกษา เมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2532 ในปีเดียวกันนี้ นายชาติรี เมืองนาโพธิ์ (2532 : 50) ได้รายงานคุณสมบัติของบัณฑิตที่สอดคล้องกับความต้องการของภาค เอกชนว่า คุณสมบัติที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพของบัณฑิตที่มีความสำคัญ อันดับแรก 10 ประการ คือ ความมี เหตุมีผล ความฉลาด ไหวพริบและปฏิภาณ ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยัน การทำงานร่วมกับคนอื่น การตรงต่อเวลา สุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เจตคติที่ดีต่ออาชีพ ส่วน คุณสมบัติด้านความรู้และประสบการณ์ของบัณฑิตที่มีความสำคัญอันดับแรก 10 ประการ คือ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติอยู่ ความเอาใจใส่และรับผิดชอบในหน้าที่การงาน ความสามารถ

ในการประยุกต์วิชาการกับงานที่ทำ ความคิดริเริ่ม ความรู้เฉพาะสาขาที่เรียน ความรู้ด้านวิชาการทั่วไป ความกระตือรือร้น กล้าเผชิญปัญหา กล้าตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูล ทำงานอย่างมีระเบียบและเป็นระบบ ข้อค้นพบคุณลักษณะของบัณฑิตที่ภาคเอกชนต้องการนี้ ย่อมสะท้อนให้เห็นได้ว่าสถาบันอุดมศึกษาจะต้องสร้างลักษณะดังกล่าวให้เกิดขึ้นกับบัณฑิตทุกคน แต่ผลการวิจัยการศึกษามีข้อค้นพบว่า ยิ่งการศึกษาสูงขึ้นคุณลักษณะที่ดีหลายประการยิ่งลดลง (พนม พงษ์ไพบูลย์ 2535 : 9)

การขาดคุณสมบัติที่ดีของบัณฑิตตามที่ประมวลมานี้ ก็เนื่องมาจากสาเหตุที่สำคัญ 2 ประการ

(1) สาเหตุเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป

โครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาตรีของทบวงมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

(ก) หมวดวิชาศึกษาทั่วไปซึ่งมีเป้าหมายที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ (ข) หมวดวิชาเฉพาะ หมายถึง วิชาแกน วิชาเฉพาะด้าน วิชาพื้นฐานและวิชาชีพ วิชาหมวดนี้จัดให้นิสิตนักศึกษาได้เรียนเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ ประกอบอาชีพได้ (ค) วิชาเลือกเสรีจัดให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนวิชาที่เขาสงใจ เพื่อเสริมประสบการณ์ (ทบวงมหาวิทยาลัย 2534 : 12 - 13)

ทั้ง ๆ ที่หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปมีเป้าหมายเพื่อฝึกให้บัณฑิตเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ แต่มหาวิทยาลัยหลายแห่งกลับสร้างหลักสูตรในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาชีพหรือวิชาเอกและเพื่อให้เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน โดยไม่มีการบูรณาการหลักสูตรเพื่อให้บัณฑิตมีความรอบรู้ และเห็นความสัมพันธ์ของศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อที่จะสามารถสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ไม่มีวิชาใด ๆ ที่จะใช้ฝึกคุณธรรมและจริยธรรม ตลอดจนขบวนการคิด มีเพียงการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมหลักสูตรเท่านั้น คณะที่สอนวิชาชีพไม่เห็นความสำคัญของวิชาศึกษาทั่วไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2526 : 110) วิชาที่จะให้เรียนส่วนใหญ่เน้นสาระข้อเท็จจริงและหลักวิชาหรือทฤษฎีเฉพาะวิชานั้น ๆ หลักสูตรในสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ที่ปรากฏในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 5 ระหว่าง พ.ศ. 2525 - 2529 ก็ยังเน้นวิชาชีพเฉพาะเป็นสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2528 : 5-2) แม้ในปัจจุบันหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปในมหาวิทยาลัย ยังมุ่งให้ "ผู้เรียนรู้อะไรเป็นส่วน ๆ ไม่มีหลักสูตรที่ทำให้คนเข้าใจความเป็นคน เข้าใจมนุษย์ สังคม นิสิตนักศึกษาคิดเป็น มองปัญหาเป็น.." (สยามโพสต์ 2535 : 7) ทั้ง ๆ ที่ในชีวิตของคนเรานั้น จะแก้ปัญหาใด ๆ ได้ ต้องใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์หลากหลายร่วมกัน มหาวิทยาลัยจะจัดรายวิชาต่าง ๆ

ไว้ให้นิสิตเลือกเรียนให้ครบหน่วยกิตตามข้อกำหนดของหลักสูตรเท่านั้น ผลปรากฏจึงได้บัณฑิตที่ขาดคุณลักษณะของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

(2) สาเหตุเกี่ยวกับการสอนวิชาศึกษาทั่วไป

สาเหตุข้อนี้สืบเนื่องมาจากสาเหตุประการแรก ประกอบกับอาจารย์ไม่ได้รับการฝึกสอน จึงทำให้อาจารย์ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการสอนที่เน้นการเรียนรู้แบบท่องจำ ยังไม่มีกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อสร้างคุณธรรมและจริยธรรมแก่เยาวชน (พนม พงษ์ไพบูลย์ 2535 : 10) ผู้เรียนเรียนรู้เป็นส่วน ๆ ขบวนการเรียนการสอนไม่ทำให้เกิดการพัฒนาคนจนเป็นมนุษย์ที่สามารถเข้าใจมนุษย์ สังคม สิ่งแวดล้อมที่สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน ขบวนการเรียนการสอนยังไม่สามารถทำให้นิสิตคิดเป็นทำเป็น มองปัญหาเป็น (สยามโพสต์ 2535 : 7) ทั้งนี้ก็เนื่องจากอาจารย์ส่วนใหญ่ยังใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย ไม่ได้ใช้วิธีการที่กระตุ้นให้นิสิต นักศึกษารู้จักคิดแก้ปัญหาและแสวงหาความรู้ด้วยตนเองเท่าที่ควร (คณะกรรมการการศึกษาสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2530 : 70) ดังเช่น ดำรง ศิริเจริญ (2531 : 10) รายงานพฤติกรรมการสอนของอาจารย์บางคนที่ ยังสอนแบบบอกจุด และ สมชาย เจนชัยจิตรวานิช (2531 : 11) เสนอข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนนิสิตของอาจารย์ว่า "...สอนหนังสือเพื่อเลี้ยงชีพตนเอง ดังนั้นจึงหวังแต่สิ่งที่จะได้ตำแหน่งทางวิชาการ และเลื่อนขั้นเงินเดือนของตน เพื่อเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ หรือศาสตราจารย์ เท่านั้น ส่วนหัวใจของลูกศิษย์จะกลายเป็นคนใจหินหรือไร้คุณธรรมเหมือนอย่างอาจารย์หรือไม่ ปัญหานี้อยู่นอกเหนือความรับผิดชอบของอาจารย์ เพราะต่างถือว่าไม่ใช่หน้าที่ของตน ผลจึงได้บัณฑิตที่ไร้คุณธรรม..."

สำหรับหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ใช้อยู่ก่อนปีการศึกษา พ.ศ. 2534 ได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ว่า "เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้และทักษะทางภาษา รู้คุณค่าของมนุษย์และศิลปวัฒนธรรม สามารถนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีความรู้ความเข้าใจในสภาพสังคม สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ดี มีพลานามัยแข็งแรง และให้มีพื้นฐานความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน" (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2530 : 138) การเรียนวิชาศึกษาทั่วไปได้กำหนดรายวิชาต่าง ๆ ไว้ ในคณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ และคณะพลศึกษา ให้นิสิตเลือกเรียนให้ครบหน่วยกิต จึงเห็นได้ว่า เป็นหลักสูตรที่ผลิตบัณฑิตให้เรียนแยกส่วน เช่นเดียวกับหลักสูตรของมหาวิทยาลัยทั่ว ๆ ไป ในประเทศไทย และผลการประเมินหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2532) มีข้อเสนอว่า ควรปรับปรุงวัตถุประสงค์ที่เน้นความสำคัญของการอบรมให้นิสิตเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความคิดเชิง

วิจารณ์ฐาน มีคุณธรรมและเป็นพลเมืองดีของสังคมให้มากขึ้น ในส่วนของเนื้อหาวิชาที่จัดให้นิสิตเรียนนั้น หลักสูตรดังกล่าวนี้ยังมุ่งเน้นเนื้อหาวิชาเพื่อให้เป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาเอกหรือวิชาอื่น ๆ พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ก็ยังใช้วิธีบรรยายเนื้อหาสาระเป็นส่วนมาก ซึ่งก็นับว่าไม่แตกต่างไปจากการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยอื่น ๆ เช่นกัน

การพัฒนาให้บัณฑิตซึ่งเป็นประชาชนที่สำคัญของประเทศ ให้สามารถคิดเป็นทำเป็น มีความรู้กว้างขวาง จนสามารถบูรณาการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ มีพฤติกรรมและน้ำใจที่มีคุณธรรม และจริยธรรมนั้น นับเป็นเรื่องสำคัญที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒและสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจะต้องเอาใจใส่สิ่งที่ นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรีได้บรรยายให้ข้อคิดไว้ที่ วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร เมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2535 โดยท่านเน้นว่า จะต้องปลูกฝังให้คนของชาติมีระเบียบวินัย (สยามรัฐ 2535 : 1) มิเช่นนั้นแล้ว ความสงบเรียบร้อยของสังคมจะไม่มี ซึ่งจะเป็นสิ่งที่ขัดขวางความเจริญก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมของประเทศ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จึงได้เสนอและเป็นผู้ทำให้มีการวิจัยแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้งในด้านวัตถุประสงค์และเนื้อหาสาระของหลักสูตร ตลอดจนสร้างสื่อการเรียนการสอนซึ่งแต่ก่อนยังไม่มี พัฒนากระบวนการเรียนการสอนและการวัดผล โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- (1) เพื่อสร้างหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป
- (2) เพื่อสร้างเอกสารประกอบการเรียนวิชาศึกษาทั่วไป
- (3) เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนและการวัดผลวิชาศึกษาทั่วไป
- (4) เพื่อประเมินผลหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป

วิธีดำเนินการวิจัย

เนื่องจากการวิจัยนี้เป็นการพัฒนาหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปใหม่ จนถึงการปฏิบัติการสอนตามหลักสูตรใหม่ และประเมินผลหลักสูตรว่าสามารถพัฒนานิสิตให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ได้หรือไม่ ดังนั้น วิธีการวิจัยจึงมีลำดับขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

(1) ประเมินผลหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปที่ใช้อยู่ เพื่อแก้ไขปรับปรุงในส่วนที่ควรแก้ไขขั้นนี้ ได้ดำเนินการก่อนที่จะพัฒนาหลักสูตรดังที่ได้รายงานผลไว้ในตอนที่กล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่ทำวิจัยแล้ว

(2) สร้างหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป

ในขั้นนี้ได้สำรวจหลักวิชาเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปและสำรวจเอกสารเกี่ยวกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ จากข้อคิดของนักปราชญ์และผลการวิจัย นำมาประมวลไว้แล้วเสนอต่อการสัมมนาอาจารย์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการสัมมนาครั้งนี้ได้เชิญนักปราชญ์ นักการศึกษา และรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการของมหาวิทยาลัยบางแห่งมาให้ข้อคิด พร้อมกันนั้น ได้นำเสนอรายงานผลการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่เกิดมาจากหลักสูตรและการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปที่ได้ทำวิจัยค้นพบในขั้นที่ 1 เพื่อให้อาจารย์ของมหาวิทยาลัยได้ทราบข้อเท็จจริง จากนั้นก็ระดมความคิดของคณาจารย์ช่วยกันสร้างวัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปใหม่ พร้อมกับสร้างวิชาใหม่ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ดังกล่าวด้วย

(3) สร้างเอกสารประกอบการเรียนวิชาศึกษาทั่วไป

หลังจากที่ได้สร้างหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปใหม่ได้แล้ว และได้นำเสนอขออนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยและทบวงมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยได้มีคำสั่งแต่งตั้งอาจารย์จากทุกคณะที่เกี่ยวข้องกับการสอนวิชาศึกษาทั่วไป และเป็นอาจารย์จากทุกวิทยาเขต ให้เป็นกรรมการสร้างเอกสารประกอบการเรียนวิชาศึกษาทั่วไป โดยมีผู้วิจัยในฐานะเป็นรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการเป็นประธาน และเป็นประธานสร้างเอกสาร ประกอบการเรียนวิชา มนุษย์กับการใช้เหตุผลและจริยธรรมด้วย ในการสร้างเอกสารประกอบการเรียนวิชาศึกษาทั่วไปนี้ต้องสร้างให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และสาระของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป และให้สอดคล้องกับหลักการสอนแบบบูรณาการ หลักการสอนเป็นกลุ่ม และหลักการสอนเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน ซึ่งหลักวิชาดังกล่าวนี้ได้ประมวลมาจากตำราและข้อคิดของนักการศึกษา เมื่อคณะกรรมการได้ร่างเอกสารประกอบการเรียนเสร็จแล้ว ก็เสนอต่อผู้วิจัย ผู้วิจัยได้อ่านเอกสารการสอนทุกเล่ม ถ้ามีข้อสังเกตที่ควรแก้ไขก็ได้แจ้งให้คณะกรรมการปรับปรุง และเมื่อแก้ไขปรับปรุงแล้ว มหาวิทยาลัยได้จัดพิมพ์เป็นเอกสารประกอบการเรียนวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทุกวิทยาเขต

(4) พัฒนาระบบการเรียนการสอนและการวัดผลวิชาศึกษาทั่วไป

เมื่อสร้างเอกสารประกอบการเรียนสำเร็จแล้วมหาวิทยาลัยได้จัดสัมมนาอาจารย์ผู้สอนวิชาศึกษาทั่วไป เพื่อทำความเข้าใจในหลักสูตรใหม่ พร้อมกับมีการเสนอหลักการสอนและการวัดผล เช่น การสอนแบบบูรณาการ การสอนเป็นกลุ่ม การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน

การวางแผนการสอน กระบวนการเรียนการสอนและการวัดผล และได้เสนอเอกสารประกอบการเรียนการสอนที่สร้างเสร็จแล้วให้อาจารย์ได้ศึกษาทำความเข้าใจ จากนั้นได้ขอให้คณะอาจารย์แต่ละกลุ่มระดมความคิดเพื่อวางแผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดผลการศึกษา

(5) การปฏิบัติการสอนวิชาศึกษาทั่วไป

เมื่ออาจารย์ได้ข้อสรุปแผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการวัดผลการศึกษาแล้ว ในปีการศึกษา 2534 เป็นปีแรกที่นำหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปใหม่นี้มาใช้ในการสอนในทุกวิทยาเขต ในขณะที่ทำการปรับปรุงหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปนี้ มหาวิทยาลัยบูรพาและมหาวิทยาลัยนเรศวร ยังเป็นวิทยาเขตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒอยู่และได้ร่วมพัฒนาหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปด้วย ครั้นเมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติให้ยกฐานะของวิทยาเขตทั้งสองแห่งเป็นมหาวิทยาลัยอิสระแล้ว มหาวิทยาลัยบูรพาและมหาวิทยาลัยนเรศวร ก็ยังคงใช้หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปใหม่ที่แก้ไขปรับปรุงนี้ด้วยเช่นกัน

(6) การประเมินผลหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป

เมื่อสิ้นปีการศึกษา 2534 ผู้วิจัยได้ทำการประเมินผลการสอนวิชาศึกษาทั่วไปจากกลุ่มตัวอย่างนิสิตและอาจารย์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อศึกษาว่าหลักสูตรใหม่นี้สร้างคุณลักษณะของบัณฑิตได้ตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์หรือไม่

ข้อจำกัดของการวิจัย

การวิจัยนี้จำกัดขอบเขตอยู่ที่การพัฒนาหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ส่วนการปฏิบัติการสอนวิชาศึกษาทั่วไปและการประเมินผลหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปจำกัดอยู่เฉพาะที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร เท่านั้น ไม่รวมวิทยาเขตอื่น ไม่รวมมหาวิทยาลัยบูรพาและมหาวิทยาลัยนเรศวร ที่ต้องจำกัดอยู่เฉพาะที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร นี้ ก็เนื่องจากผู้วิจัยสามารถควบคุมดูแลการจัดการเรียนการสอนได้อย่างใกล้ชิดและลงมือสอนนิสิตด้วยตนเองด้วย

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

ผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัยนี้ มีดังนี้

(1) ได้หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปใหม่ที่เป็นหลักสูตรบูรณาการและมุ่งเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน นับได้ว่าเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่สำคัญของประเทศ

(2) ได้เอกสารประกอบการเรียนการสอนที่บูรณาการสาระสำคัญของศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดพฤติกรรมมองเห็นและสร้างความสัมพันธ์ของสาระต่าง ๆ

(3) ได้แนวการสอนแบบบูรณาการและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียน

(4) เป็นตัวอย่างของการจัดการศึกษาที่ครบวงจรตั้งแต่ประเมินผลหลักสูตรแล้วปรับปรุงแก้ไข สร้างเอกสารประกอบการเรียนใหม่ สร้างและปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนและการวัดผล ปฏิบัติการสอนตามหลักสูตรใหม่ แล้วประเมินผลหลักสูตรเพื่อนำผลมาปรับปรุงในส่วนที่ต้องแก้ไข

(5) หลักสูตรใหม่นี้มุ่งพัฒนาให้บัณฑิตเป็นผู้รู้จักคิดแก้ปัญหา บูรณาการสิ่งต่าง ๆ และเน้นการสร้างคุณธรรม จริยธรรม เป็นสำคัญ ถ้าประเมินผลพิสูจน์ได้ว่าสถาบันการศึกษาแห่งนี้ได้ปรับปรุงการผลิตบัณฑิตให้เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศได้ ก็นับว่าเป็นประโยชน์ต่อความมั่นคงของประเทศชาติได้

(6) การปฏิบัตินวัตกรรมทางการอุดมศึกษาครั้งนี้ จะเป็นแบบอย่างที่ดีของการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยกำลังสนใจที่จะทราบผลการจัดการศึกษาตามหลักสูตรใหม่นี้เช่นกัน

บทที่ 2

การสร้างหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป

การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษามีเป้าหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ ซึ่งมีลักษณะที่สำคัญ 2 ประการ คือ (1) เป็นคนดี (2) มีความสามารถในการผลิตเพื่อประกอบอาชีพ (Locke, Gibson, and Arms 1961 : 67) ลักษณะของบัณฑิต 2 ประการ ดังกล่าวนั้น พระเทพเวที (2532) ได้เสนอความเห็นไว้เช่นเดียวกันว่า จุดมุ่งหมายของการศึกษาก็เพื่อพัฒนาคนให้เป็นบัณฑิตที่ดีและมีวิชาชีพไว้ทำงาน ความคิดดังกล่าวนี้สอดคล้องประสานกับที่ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และ ทองอินทร์ วงศ์โสธร (2526 : 85) เสนอทัศน์ว่าผู้จบปริญญาต้องมีลักษณะ 3 ประการ คือ (1) มีคุณธรรมสูง (2) มีความรู้เฉพาะเพื่อประกอบอาชีพ (3) มีรสนิยมสูง ดังนั้น หลักสูตรในระดับอุดมศึกษาจึงประกอบด้วย (1) วิชาศึกษาทั่วไป (2) วิชาชีพหรือวิชาเอก และ (3) วิชาเลือกเสรี วิชาศึกษาทั่วไปมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างคนให้เป็นบัณฑิต ส่วนวิชาชีพหรือวิชาเอกมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้บัณฑิตมีความสามารถในการประกอบอาชีพ (พระเทพเวที 2532 : 4) ทบวงมหาวิทยาลัย (2534 : 10) กำหนดไว้ว่า หลักสูตรระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทยประกอบด้วย (1) วิชาศึกษาทั่วไปซึ่งเป็นวิชาที่จะทำให้นิสิตเป็นมนุษย์ที่ดี (2) วิชาเอกซึ่งเป็นวิชาสำหรับนิสิตจะได้ยึดถือประกอบเป็นอาชีพ และ (3) วิชาเลือกเสรี เพื่อให้นิสิตได้เลือกเรียนบางวิชาที่เขาสนใจเป็นพิเศษ

การสร้างหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป มีคำถามที่น่าสนใจ 2 ประการ ดังนี้ (1) ลักษณะของบัณฑิตเป็นอย่างไร หรือ วัตถุประสงค์ของวิชาศึกษาทั่วไปเพื่อผลิตให้ได้บัณฑิตที่มีลักษณะอย่างไร (2) จะจัดวิชาอะไรและอย่างไร เพื่อนำไปสร้างบัณฑิตให้มีลักษณะตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของวิชาศึกษาทั่วไป

ลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

นักปราชญ์ นักการศึกษา และนักธุรกิจ ต่างได้เสนอความคิดเกี่ยวกับลักษณะบัณฑิตที่ต้องการไว้ ดังนี้

พระเทพเวที (2532 : 4) บรรยายที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อ พ.ศ. 2530 ว่า บัณฑิต คือ มนุษย์ที่มี (1) ปัญญารู้ความจริง (2) มีคุณธรรม และจริยธรรม (3) สามารถแก้ปัญหาได้สำเร็จจนเข้าถึงความสุข ลักษณะทั้ง 3 ประการนี้ต้องประสานและ

หล่อหลอมรวมกันอยู่ในตัวมนุษย์ พร้อมกันนั้นพระเทพเวที (2532 : 29-31) ได้เสนอลักษณะของ นิสิตที่ดี 7 ประการ ดังนี้

- (1) ได้กัลยาณมิตรคือมีพ่อแม่ ครูอาจารย์ เพื่อน หนังสือ สื่อมวลชน สภาพแวดล้อมที่เกื้อกูลต่อการพัฒนาตนไปในทางที่เป็นคนดี
- (2) ชีวิตมีวินัย คือ รู้จักจัดระเบียบและมีวินัยในการดำเนินชีวิต รักษาระเบียบวินัยของสังคมในการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น ให้มีความเกื้อกูลไม่เบียดเบียนกัน
- (3) ใฝ่รู้ใฝ่สร้างสรรค์ คือ ต้องการเข้าถึงความจริงและทำสิ่งที่ดีงามให้เกิดมีขึ้น รักสัจจะ รักงาน อันเป็นแรงจูงใจที่จะทำให้ก้าวหน้าต่อไปในการพัฒนา
- (4) เชื่อมั่นในศักยภาพของตน คือ มั่นใจในตนเองว่ามีศักยภาพที่จะพัฒนาขึ้นไปให้สมบูรณ์ได้ หรือเชื่อในความเป็นมนุษย์ของตนซึ่งเป็นสัตว์ที่ฝึกฝนพัฒนาให้ประเสริฐเลิศได้ และเพียรพยายามในการศึกษาพัฒนาตนเองยิ่งขึ้น ไปให้เต็มที่สมบูรณ์
- (5) มีค่านิยมและทัศนคติแนวเหตุผล คือ มีความเชื่อถือ ทัศนคติและค่านิยมที่ดีงามเอื้อต่อการพัฒนา โดยเฉพาะการมองสิ่งทั้งหลายตามความเป็นไปแห่งเหตุ ปัจจัย รับรู้ประสบการณ์ทั้งหลายด้วยท่าทีของการเรียนรู้
- (6) มีสติระลึกรื้อรันทุกเวลา คือ มีจิตสำนึกต่อกาลเวลา ตื่นตัวต่อความเปลี่ยนแปลงไวและเท่าทันต่อเหตุแห่งความเสื่อมและเหตุแห่งความเจริญ กระตือรือร้นในการป้องกันแก้ไขเหตุแห่งความเสื่อมและสร้างสรรค์เหตุแห่งความเจริญ มีจิตสำนึกในการศึกษาพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา
- (7) พึงพาดนได้ด้วยความรู้คิด คือ รู้จักคิดรู้จักใช้ปัญญาพิจารณาให้ได้ความจริงและรู้คุณค่าหรือ ประโยชน์จากสิ่งทั้งหลาย สามารถคิดแยกแยะและสืบค้นหาองค์ประกอบและเหตุปัจจัยของเรื่องราวเหตุการณ์และปรากฏการณ์ต่าง ๆ คิดเป็นและคิดเองเป็น อันเป็นองค์คุณสำคัญยิ่งในการที่จะพึงตนเองได้

ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช (2532) ได้บรรยายในโอกาสที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย จัดให้มีการประชุมทางวิชาการประจำปี พ.ศ. 2530 เรื่องการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยไทยในอนาคต ว่าตามพระไตรปิฎก ได้กล่าวถึงลักษณะของบัณฑิตไว้ ดังนี้

- (1) บัณฑิตต้องมีลักษณะเหมือนคนซุ่มทรัพย์ ซุ่มทรัพย์ในที่นี้หมายถึงความรู้วิชา และการแก้ปัญหาต่าง ๆ บัณฑิตจะต้องเป็นผู้รู้วิชา สามารถชี้ทางแก้ปัญหาให้ผู้อื่นและสังคมได้
- (2) บัณฑิตต้องสามารถชี้ข้อบกพร่องในการทำงานและในตัวคนอื่นได้ แต่ต้องกระทำด้วยความระมัดระวังอย่างยิ่ง
- (3) บัณฑิตควรจะชมคนที่ควรชม

- (4) บัณฑิตจะต้องเป็นคนฉลาดปราดเปรื่อง
- (5) บัณฑิตต้องมีความขีตหยุนในตัวเอง
- (6) บัณฑิตย่อมไม่หวั่นไหวเมื่อถูกตำหนิติเตียนหรือสรรเสริญ
- (7) บัณฑิตต้องสามารถวางตัวเฉยโดยไม่มีปฏิกิริยาต่อทุกข์หรือสุข

หลวงประดิษฐาโยควิบูลย์ (2521 : 19-20) กล่าวถึงลักษณะของบัณฑิตว่า
ประกอบด้วยคุณธรรม 7 ประการ ดังนี้

- (1) เป็นผู้รู้จักเหตุ คือ รู้ว่าผลที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเกิดขึ้นอย่างไร
- (2) เป็นผู้รู้จักผล คือ รู้ว่าเหตุที่เป็นอยู่ทุกวันนี้จะเกิดผลภายหน้าอย่างไร
- (3) เป็นผู้รู้จักตน คือ รู้ว่าตนมีฐานะอะไร ควรจะประพฤติวางตัวอย่างไรจึงจะ

เหมาะสมกับฐานะของตน

- (4) เป็นผู้รู้จักประมาณ คือ รู้ว่าจะทำการสิ่งใดจึงไม่โลภเกินประมาณ ทำให้กิจการล้มเหลว
- (5) เป็นผู้รู้จักกาล คือ รู้ว่าในกาลนั้นควรพูดอย่างนั้น ควรประพฤติอย่างนั้น
- (6) เป็นผู้รู้จักประชุมชน คือ รู้ว่าสถานที่อย่างนั้นควรปฏิบัติอย่างนั้น ให้เหมาะสมกับ

ระเบียบมารยาทในที่ประชุม

- (7) เป็นผู้รู้จักบุคคล คือ รู้ว่าบุคคลนั้นเป็นบัณฑิตควรคบหาสมาคมด้วย บุคคลนั้น

เป็นพาล คบแล้วจะเป็นภัย

ถ้าผู้ใดฝึกฝนตนเองให้มีคุณธรรม 7 ประการนี้ จึงนับได้ว่าเป็นบัณฑิตที่ดีเป็นมนุษย์

ที่สมบูรณ์

สาโรช บัวศรี (บังอร ภูมิภรณ์ชัย 2531 : 25) ได้เสนอว่าบัณฑิตเป็นผู้มีความรู้ความสามารถประดุจนักปราชญ์ มีจรรยาบรรณประดุจผู้ทรงศีล สามารถนำความรู้มาบูรณาการในการทำงานและดำรงชีวิต ซึ่งสามารถสังเกตลักษณะบัณฑิตที่แสดงพฤติกรรมออกมาให้ปรากฏ ดังนี้

- (1) ไม่โกหก
- (2) คงเส้นคงวา
- (3) มีความมั่นใจตนเอง
- (4) ยึดเป็นหลักได้
- (5) มีความสำรวม
- (6) มีสมาธิ
- (7) มีความสามารถในการแก้ปัญหาได้

วิจิตร ศรีสะอ้าน (2524 : 114-115) ได้กำหนดว่า บัณฑิตมีลักษณะ ดังนี้

- (1) มีความสามารถในการใช้ภาษา
- (2) มีกิริยามารยาทดี
- (3) มีรสนิยมสูง
- (4) มีความเจริญงอกงาม ไม่อยู่กับที่
- (5) มีความสามารถแปลความคิดออกเป็นการกระทำ

พิสิทธิ์ สารวิจิตร (2530 : 33-36) เสนอว่า บัณฑิตต้องมีพฤติกรรม ดังต่อไปนี้

- (1) ลังสุมความดี
- (2) มีจุดมุ่งหมายของชีวิต
- (3) คิดพึ่งตนเอง
- (4) เกรงกลัวบาปหยาบช้า
- (5) ตั้งหน้าทำประโยชน์ต่อสังคม
- (6) อบรมตนทุกเวลา
- (7) พัฒนากำลังกาย กำลังใจ กำลังความคิด
- (8) เลี้ยงชีวิตชอบ

นิพนธ์ คันธเลวี (2530 : 205) กล่าวถึงลักษณะของบัณฑิตที่ดีไว้ ดังนี้

- (1) เป็นผู้มีความรู้
- (2) เป็นผู้มีความคิด
- (3) เป็นผู้มีความประพฤติและศีลธรรมอันดี
- (4) เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ต่ออาชีพและมุ่งให้ความเจริญแก่อาชีพที่ตนดำเนินอยู่

ประเสริฐ สุทธิประสิทธิ์ (2530 : 1-8) กล่าวถึงคุณลักษณะของบัณฑิตว่ามีนิสัยรักการทำงาน มีความรับผิดชอบ ควบคู่ไปกับความรู้ด้านวิชาการและวิชาชีพที่เน้นกระบวนการทำงานมากกว่าเทคนิคอาชีพ สามารถในการแสวงหาและสร้างงานให้ตัวเองได้อย่างสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจของสังคมไทยยุคใหม่ มีความรอบรู้ทางวิชาการในขั้นที่ใช้ได้และมีความสามารถโดยทั่วไปที่จำเป็น เช่น พูดและเขียนภาษาไทยอยู่ในระดับที่น่าพอใจ เป็นต้น

ในการประชุมทางวิชาการประจำปี พ.ศ. 2530 ของที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย ที่ประชุมกลุ่มย่อยเกี่ยวกับการผลิตบัณฑิตสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ได้สรุป

ผลการประชุมในส่วนที่เกี่ยวกับบัณฑิตที่พึงประสงค์ ไว้ดังนี้ (2532 : 117-118)

(1) เป็นผู้ที่ไม่หาความรู้ได้ด้วยตนเอง มีคุณธรรมและจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม ไม่ถูกกลืนไปในระบบของสังคมที่ไม่พึงปรารถนา

(2) มีความรู้ความสามารถในการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน มีความรู้รอบและรอบรู้ในสาขาวิชาของตนได้เป็นอย่างดี สามารถประยุกต์ได้ในทุกแง่มุมทั้งด้านวิชาชีพ วิชาการ ร่างกาย สังคม และจิตใจ

(3) มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ คุณธรรม จริยธรรม ความเป็นผู้นำ และจรรยาในวิชาชีพที่จะรับใช้สังคมได้เป็นอย่างดี

(4) สำหรับบัณฑิตในสาขาสังคมศาสตร์ ควรจะเรียนรู้เรื่องราวของสังคมในท้องถิ่น สามารถในการบริหาร การเป็นผู้นำ และมีทักษะในการสื่อสาร

(5) บัณฑิตในสาขามนุษยศาสตร์ ควรเป็นผู้มีความสามารถในการใช้ภาษา โดยเฉพาะภาษาไทยได้เป็นอย่างดี เป็นผู้มนุษยสัมพันธ์ที่ดีและรู้จักบทบาทของตัวเองด้วย

อัมภา บุญช่วย (2531 : 14-16) ชี้ให้เห็นว่า จากนโยบายในแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 6 ระบุการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยสรุปเน้น ความรู้คู่คุณธรรมจะเห็นได้ว่า เป้าหมายของการผลิตบัณฑิต คือ การสร้างให้คนที่จบจากมหาวิทยาลัยอย่างน้อยควรมีความรู้ และคุณธรรม และได้เสริมความคิดของตนเองว่า บัณฑิตที่จบออกไปควรเป็นผู้ที่มีความรู้ดี เพื่อออกไปประกอบอาชีพหรือสร้างงานเองได้ แต่การเน้นความรู้อย่างเดียวยังไม่พอ บัณฑิตรู้สภาพความเป็นไปในสังคม รู้และเข้าใจการทำงานร่วมกับผู้อื่นและรู้จักทำงานเป็นกลุ่มอีกด้วย

ในส่วนที่เกี่ยวกับคุณธรรม อัมภา บุญช่วย ได้เสนอไว้ในที่เดียวกันนี้ว่า บัณฑิตไม่มีอคติ รู้จักรักคนอื่น มีความรับผิดชอบ รักความเป็นธรรม มีความซื่อสัตย์ ซื่อสัตย์ อดทน เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว นอกจากนี้ยังเสนอด้วยว่า บัณฑิตควรมีความสามารถในด้านต่อไปนี้ คือ

- (1) คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น
- (2) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- (3) สามารถค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง
- (4) มีศิลปะในการใช้ความรู้ต่าง ๆ ให้เกิดผล
- (5) รู้จักใช้หลักวิชาในการทำงาน หรือแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยความมานะ อดทน

พยายาม ไม่ทอดทิ้งง่าย ๆ

สายหยุด จำปาทอง (2530 : 22) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษาว่า จำเป็นต้องสืบทอดการพัฒนาคุณธรรม เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเป็นบัณฑิตในด้านการเป็นผู้ที่มีจิตใจใฝ่รู้และใฝ่สันติ และคุณธรรมสำหรับผู้ที่จะเป็นบัณฑิตที่สำคัญก็คือ คุณธรรมขั้นพื้นฐาน 4 ประการ ตามพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ซึ่งมีใจความว่า

(1) การรักษาความสัตย์ ความจริงใจต่อตนเอง ที่จะประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรม

(2) การรู้จักข่มใจตนเอง ฝึกใจตนเอง ให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความสัตย์ความดี

(3) การอดทน อดกลั้น อดออม ที่จะไม่ประพฤติล่วงความสัตย์ ไม่ว่าด้วยเหตุประการใด

(4) การรู้จักละวางความชั่ว ความทุจริต และรู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตน เพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง

พรชูลี อาชวบำรุง (2524 : 4-17) ได้กล่าวไว้ว่า ในต่างประเทศได้มีการรวบรวมวัตถุประสงค์ในการผลิตบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งกำหนดเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตแต่ละบุคคลไว้ว่าประกอบด้วย

(1) การเรียนรู้เชิงปัญญา

1.1 ทักษะทางภาษา บัณฑิตจะต้องมีความสามารถเข้าใจจากการอ่านและฟัง ตลอดจนการพูดและเขียนอย่างชัดเจนถูกต้อง มีความสามารถในการเสนอความคิดทั้งการเขียนและการอภิปราย ในบางกรณี ความรู้ภาษาต่างประเทศด้วย

1.2 ทักษะเชิงปริมาณ มีความสามารถในการเข้าใจมโนทัศน์เบื้องต้นของคณิตศาสตร์ และความสามารถให้ข้อมูลทางสถิติอย่างง่าย ๆ

1.3 มีความรู้หลัก ๆ รู้จักรมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ มีความตระหนักในโลกปัจจุบันในด้านปรัชญา วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ ศิลปะ วรรณคดี การเปลี่ยนแปลงทางสังคม และปัญหาสังคม

1.4 มีเหตุผล มีความสามารถเชิงตรรกบนพื้นฐานของข้อตกลงเบื้องต้นที่มีประโยชน์ มีความสามารถในการพิจารณาข้อเท็จจริงและสถานการณ์อย่างเป็นปรนัย สามารถแยกสิ่งซึ่งเป็นคติวิสัย เชิงอุดมการณ์ เชิงอารมณ์ ออกจากข้อเท็จจริงซึ่งเห็นเด่นชัด

1.5 มีความอดทน มีใจเปิดกว้างเป็นประชาธิปไตย ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความอยากรู้อยากเห็น

1.6 มีความละเอียดอ่อนต่อสุนทรียภาพ มีความรู้ความสนใจต่อวรรณคดี

ศิลปะ และความงามตามธรรมชาติ

1.7 มีความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการและความคิดริเริ่มในการตั้ง
สมมุติฐานและความคิดใหม่ ๆ และในการสร้างงานศิลปะใหม่ ๆ

1.8 มีบุคลิกภาพในเชิงปัญญา มีความรู้ความเข้าใจในธรรมชาติและ
ความจริงตามธรรมชาติ มีความระมัดระวังรอบคอบในการศึกษาค้นคว้าและรายงานอย่างตรงต่อ
ความเป็นจริง

1.9 มีความฉลาด ในแง่มุมต่าง ๆ ในการพิจารณาและมีโลกทัศน์สมดุลกัน

1.10 มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความรักในการเรียนรู้และสนใจในวิชาการ
ต่าง ๆ ตลอดเวลา

(2) พัฒนาการทางอารมณ์และจริยธรรม

2.1 การค้นพบตนเอง มีความรู้เกี่ยวกับพรสวรรค์ ความสนใจ ค่านิยม
และจุดอ่อน ตลอดจนเอกลักษณ์ของตน

2.2 มีสุขภาพจิตที่ดี มีความเข้าใจและเผชิญสิ่งแวดล้อมในสถานการณ์
ต่าง ๆ ได้ดี

2.3 มีความเห็นอกเห็นใจเพื่อนมนุษย์ มีความเข้าใจเพื่อนมนุษย์ มีคุณธรรม
มีความสามารถในการเรียนรู้ผู้อื่น เป็นผู้นำใจ

2.4 มีจริยธรรม มีหลักการทางจริยธรรมที่ถูกต้อง ไม่เป็นคนเชื่อถืออะไร
อย่างมกมาย มีความกล้าและไวต่อจริยธรรม ความตระหนักในสังคมและรับผิดชอบต่อสังคม

2.5 มีความสนใจในศาสนา มีการเสาะแสวงหาวัตถุประสงค์ ค่านิยมและ
ความงามอย่างจริงจัง และเต็มไปด้วยความคิดที่ลึกซึ้ง

2.6 มีความเป็นผู้ได้รับการขัดเกลาแล้วทางด้านรสนิยม ความประพฤติและ
มารยาท

(3) สมรรถภาพในเชิงปฏิบัติ

3.1 รักษา ค่านิยม ความต้องการผลสำเร็จ มีแรงจูงใจไปสู่ความสำเร็จ
อดทน มีวินัยในตนเอง มีความสามารถในการวางแผน การคาดการณ์ล่วงหน้าและรอบคอบใน
การเลือก มีความสามารถในการปรับตัว มีความเป็นผู้นำ ได้รับความไว้วางใจจากผู้อื่น

3.2 เป็นประชาชนที่ดี มีความยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย
สนใจเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนชนชั้นต่าง ๆ

3.3 มีผลผลิตทางเศรษฐกิจ

3.4 มีชีวิตครอบครัวที่งดงาม มีคุณสมบัติส่วนตัวที่ทำให้มีความมั่นคงทาง
ครอบครัว มีความรู้และทักษะที่สัมพันธ์กับพัฒนาการของเด็ก

3.5 เป็นผู้บริโภคนที่มีประสิทธิภาพ

3.6 ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ รู้จักการแบ่งเวลา

3.7 มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์แข็งแรง รู้จักวิธีป้องกันและรักษาสุขภาพ

ด้วยตนเอง

(4) มีความพึงพอใจและสนุกสนานที่ได้รับจากการศึกษาในระดับอุดมศึกษาโดยตรง ทั้งในระหว่างที่ศึกษาอยู่ในสถาบัน และภายหลังสำเร็จการศึกษาไปแล้ว

เวสเบอร์รี และ วิลคอฟ (1978 : 20) ได้วิเคราะห์ความคิดของ โจเซฟ จี ชวบบ ในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาวิชาทั่วไปว่า มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีลักษณะของผู้ใฝ่รู้ความจริง และมีเหตุผลโดยแสดงพฤติกรรมที่สามารถตั้งปัญหา รวบรวมข้อมูล แปลความหมาย ของข้อมูล แล้วสรุปเป็นหลักการสร้างสรรค์เป็นทฤษฎีได้

ในส่วนของภาคธุรกิจ มีผู้เสนอความคิดและรายงานผลการวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะ บัณฑิตไว้ ดังนี้

อนุภาพ ธีรลาภ และ สุจิตต์ มีมงคลกุลดิลก (2528 : 73-79) เสนอบทความ เกี่ยวกับการนิยาม และการศึกษาความต้องการของตลาดแรงงาน ด้วยการเรียบเรียงงานของ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เรื่อง "การศึกษากับการนิยาม" และ "การสำรวจความต้องการ กำลังคนจากตลาดแรงงานหนังสือพิมพ์" ในส่วนที่เกี่ยวกับคุณสมบัติพิเศษที่ผู้จ้างงานต้องการ สรุป ได้ว่า ผู้จ้างงานต้องการผู้ที่มีคุณสมบัติพิเศษ 3 กลุ่มใหญ่ ต่อไปนี้

(1) ต้องการผู้ที่มีความรู้ด้านภาษา ในอัตราร้อยละ 15.3 ของความต้องการ คุณสมบัติพิเศษทั้งหมด โดยต้องการความรู้ด้านภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 82.4 ของความต้องการทางด้านภาษาทั้งหมด

(2) ต้องการผู้ที่มีบุคลิกดี รูปร่างดี และมีมนุษยสัมพันธ์ดี คิดเป็นร้อยละ 12.1 ของความต้องการคุณสมบัติพิเศษทั้งหมด โดยเน้นที่บุคลิกดี คิดเป็นร้อยละ 57 ของความต้องการด้าน บุคลิกและมีมนุษยสัมพันธ์

(3) ต้องการผู้ที่มียานพาหนะของตนเอง ขับรถได้ ออกต่างจังหวัดได้ และมีบุคคล ค้ำประกัน คิดเป็นร้อยละ 10.1 โดยต้องการให้มียานพาหนะของตนเองเป็นอันดับแรก คิดเป็น ร้อยละ 33.6 ของความต้องการทางด้านการมียานพาหนะ ขับรถ และสามารถออกต่างจังหวัดได้

สัญญา สวัสดิเวทิน (2531 : 9) วิจัยพบว่าคุณสมบัติพิเศษที่นายจ้างระบุ ได้แก่

- (1) มีความรู้ภาษาอังกฤษดี
- (2) มีความรู้ทางคอมพิวเตอร์
- (3) พิมพ์ดีได้
- (4) พ้นการเกณฑ์ทหาร
- (5) มีบุคลิกดี
- (6) ผลการเรียนดี
- (7) มีมนุษยสัมพันธ์ดี
- (8) มีใบขับขี่รถยนต์ จักรยานยนต์ ขับรถได้
- (9) พูดภาษาจีนได้
- (10) พูดภาษาญี่ปุ่นได้
- (11) สุขภาพดี ทำงานหนักได้
- (12) มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายแรงงาน
- (13) มีความกระตือรือร้น
- (14) มีความประพฤติดี
- (15) มีความคิดริเริ่ม
- (16) มีความรู้ทางการส่งออก

ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา และ คณะ (2530) รายงานผลการวิจัยว่า
คุณลักษณะของบัณฑิตตามความต้องการของผู้จ้างงาน เป็นดังนี้

- (1) ด้านความรู้ความสามารถ
 - 1.1 ความรู้ความสามารถเฉพาะสาขาวิชา ทั้งภาคทฤษฎีและภาคเอกชนให้
ความสำคัญของคุณสมบัติด้านนี้อยู่ในลำดับที่สูงสุด
 - 1.2 ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานและพัฒนาวิชาชีพ ได้แก่ คุณสมบัติ
ต่อไปนี้

- (1) การวิเคราะห์และการแก้ปัญหา
- (2) การประยุกต์ความรู้ให้เกิดประโยชน์
- (3) การถ่ายทอดความรู้
- (4) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- (5) สามารถปฏิบัติงานภาคสนาม
- (6) สามารถเรียนรู้งานใหม่ได้เร็ว

- (7) ใฝ่หาความรู้และทักษะเพิ่มเติม
- (8) ความสามารถในการประสานงาน
- (9) พัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงาน
- (10) การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล
- (11) มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

1.3 ความรู้และความสามารถพิเศษ

- (1) กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- (2) การวิจัย
- (3) การบริหาร
- (4) การวางแผน
- (5) งานธุรการ พิมพ์ดีด
- (6) การพัฒนา
- (7) จิตวิทยา
- (8) เทคโนโลยี
- (9) ภาษาต่างประเทศ
- (10) การฝึกอบรม
- (11) คอมพิวเตอร์
- (12) สถิติ
- (13) การประชาสัมพันธ์

(2) ด้านบุคลิกภาพ

2.1 บุคลิกภาพในการปฏิบัติงาน

- (1) ความรับผิดชอบ
- (2) ชยัน อดทน
- (3) มีความคล่องตัว
- (4) เสียสละ
- (5) มีคุณธรรม
- (6) ซื่อสัตย์สุจริต
- (7) ใฝ่รู้
- (8) ละเอียตรอบคอบ
- (9) เอาใจใส่ตั้งใจทำงาน
- (10) มีระเบียบวินัย

- (11) มีความกระตือรือร้น
- (12) ตรงต่อเวลา
- (13) มีทัศนคติที่ดีต่องานและนายจ้าง

2.2 บุคลิกภาพทางสังคม

- (1) มนุษยสัมพันธ์
- (2) เป็นผู้นำ
- (3) สภาวเรียบร้อย
- (4) มีความเชื่อมั่นในตนเอง
- (5) วางตัวเหมาะสม
- (6) ประพฤติดี
- (7) ปรับตัวเข้ากับสังคม
- (8) เอื้อเฟื้อ
- (9) แต่งกายดี
- (10) กล้าแสดงออก
- (11) มีเหตุมีผล
- (12) มีไหวพริบ

2.3 บุคลิกภาพด้านอารมณ์

- (1) ว่างแรงแจ่มใส
- (2) ควบคุมอารมณ์ได้ดี
- (3) ยิ้มแย้มเบิกบาน
- (4) สุขุมเยือกเย็น
- (5) อ่อนโยน
- (6) จิตใจเข้มแข็ง
- (7) ใจเย็น

2.4 บุคลิกภาพด้านสุขภาพร่างกาย

- (1) แข็งแรงสมบูรณ์
- (2) แคล่วคล่องว่องไว
- (3) จำกัดเพศ (ชาย)
- (4) ระเบียบเรียบร้อย
- (5) กระฉับกระเฉง
- (6) หน้าตาดี

คุณลักษณะของบัณฑิตตามที่กล่าวไว้เป็นข้อ ๆ นี้ ก็เพื่อให้เห็นเด่นชัด แต่ในการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนแล้วต้องทำให้ลักษณะดังกล่าวมีการผสมผสาน สอดคล้อง รวมอยู่ในตัวมนุษย์ ดังที่ สาโรช บัวศรี กล่าวถึง ลักษณะของบัณฑิตว่า ต้องสามารถบูรณาการ สร้างสรรค์ สาระใหม่ เพื่อใช้ในการทำงานและดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

ความคิดเกี่ยวกับบูรณาการกับการสร้างหลักสูตร วิชาศึกษาทั่วไป

ในชีวิตตามปกติประจำวันของแต่ละคนนั้น ย่อมจะต้องประสบปัญหาอยู่เสมอ และมนุษย์ก็ต้องแก้ปัญหาที่นั้น ๆ อยู่ตลอดเวลา ถ้ามนุษย์สามารถแก้ปัญหาได้ ชีวิตของบุคคลย่อมมีความสุข ภูมิคุ้มกัน มีแต่ความสุข ในวิชาการศึกษากล่าวว่า ชีวิตมีความสมบูรณ์หรือมีบูรณาการ (สาโรช บัวศรี 2529 : 8) ซึ่งเป็นเป้าหมายที่สำคัญของการจัดการศึกษาดังที่กล่าวมาแล้วว่า เพื่อพัฒนาให้ได้บัณฑิตที่สมบูรณ์หรือมีลักษณะบูรณาการ แต่ถ้าบุคคลไม่สามารถแก้ปัญหาได้ ชีวิตเขาจะมีความทุกข์ มีความทรมาน ชีวิตขาดความสุข ขาดความสมบูรณ์ ขาดบูรณาการ นักการศึกษาจะต้องสร้างหลักสูตรและการเรียนการสอนให้บัณฑิตมีความสามารถในการบูรณาการที่บัณฑิตจะเป็นผู้มีบุคลิกเชิงบูรณาการได้นั้น เขาจะต้องรู้จักผสมผสานศาสตร์และสาระต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อจะได้กำหนดปัญหาได้ถูกต้องและสามารถใช้ศาสตร์ต่าง ๆ เหล่านั้น ไปแก้ปัญหา เพื่อให้ชีวิตของเขาเข้าสู่สภาวะสมดุลหรือสมบูรณ์หรือบูรณาการ มีความสุข ปราศจากความทุกข์ ดังนั้น การกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปจะต้องกำหนดไว้ในลักษณะของบูรณาการ และวัตถุประสงค์ที่สำคัญ คือ ความสามารถในการแก้ปัญหา ซึ่งจะต้องพิจารณาประเด็นอย่างหลากหลายและเลือกใช้วิธีการมากมายมาใช้เพื่อแก้ปัญหานั้น ๆ โดยมีเป้าหมายสำคัญเพื่อความสุขของเขาเองและของสังคม ในส่วนของการจัดวิชาเพื่อนำไปให้ผู้เรียนได้ทำการศึกษา เพื่อสู่วัตถุประสงค์ของวิชาศึกษาทั่วไปนั้น สาโรช บัวศรี (2529 : 10-11) กล่าวถึง ลักษณะทั่วไปของหลักสูตรแบบบูรณาการว่า

(1) หลักสูตรควรเน้นให้ผู้เรียนกำหนดปัญหาและหาวิธีแก้ปัญหา ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น ตัดสินใจเป็น รู้จักทำงานร่วมกันและทำงานเพื่อสังคม การที่ผู้เรียนแก้ปัญหาของตนหรือของสังคมได้สำเร็จ ย่อมก่อให้เกิดการบูรณาการได้

(2) จัดวิชาต่าง ๆ ให้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกัน ผสมผสานเนื้อหาสาระของศาสตร์ต่าง ๆ ไว้ด้วยกัน ไม่แยกเป็นวิชาเดี่ยว ๆ แต่จัดเป็นกลุ่มวิชา เพื่อผู้เรียนได้มองเห็นความสัมพันธ์ของศาสตร์ต่าง ๆ โดยหวังว่าผู้เรียนจะเกิดลักษณะบูรณาการขึ้นได้

(3) เลือกสรรสาระวิชาที่คาดคิดว่าผู้เรียนจะมีความสนใจร่วมกันหรือคาดว่าจะต้องมี

ความสนใจร่วมกันหรือทำให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญร่วมกัน

(4) วิชาที่บูรณาการเหล่านั้น บังคับให้ทุกคนเรียน เพื่อหวังว่าผู้เรียนทุกคนจะเกิดลักษณะบูรณาการอย่างแท้จริง

ความคิดเกี่ยวกับการเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียน กับการสร้างหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป

การจัดการศึกษานั้น เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ ดังนั้น วัตถุประสงค์ของหลักสูตรจึงควรเป็นวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียน

คำว่าพฤติกรรมหมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกของมนุษย์หรือสัตว์ที่สามารถสังเกตและวัดได้ (Biehler 1971 : 24, Mager 1962 : 13) คำพูด ทำทาง งานเขียน ผลผลิตต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างออกมานั้น ล้วนเป็นพฤติกรรมที่สามารถสังเกตและวัดได้ คำตอบ ข้อสอบหรือการบ้าน ก็ถือว่าเป็นพฤติกรรม การที่นิสิตส่งงานตรงเวลาตามที่กำหนด หรือมาเข้าเรียนตามกำหนดเวลาเป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบ การที่เขาไม่ลักขโมยของผู้อื่น ไม่คดโกงผู้อื่น เป็นพฤติกรรมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ การที่บุคคลปฏิบัติตามกฎหมายบ้านเมือง ถือว่าเป็นพฤติกรรมการมีวินัย การที่นิสิตมีนิสัยอ่านหนังสืออยู่เสมอ ไปฟังการบรรยายพิเศษหรือเข้าร่วมสัมมนา หรือรู้จักตั้งปัญหาด้วยตนเองแล้วหาคำตอบของปัญหานั้นด้วยตนเอง เป็นพฤติกรรมของผู้ใฝ่รู้

ในการสร้างหลักสูตร ผู้สร้างจะต้องกำหนดให้ชัดเจนว่ามีวัตถุประสงค์ที่จะเปลี่ยนผู้เรียนให้มีพฤติกรรมเช่นไร นักการศึกษาส่วนใหญ่เสนอแนะไว้ว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรควรเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมหรือเป็นวัตถุประสงค์ที่พอจะสังเกตเห็นพฤติกรรมได้

การเขียนวัตถุประสงค์ของหลักสูตรดังกล่าวนี้มีประโยชน์ ดังที่ สำเริง บุญเรืองรัตน์ (2516 : 26-27) ได้ชี้ให้เห็น ดังนี้

(1) ช่วยให้อาจารย์ดำเนินการสอนไปได้อย่างดี โดยที่สามารถสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนได้ชัดเจนว่า ผู้เรียนมีความสามารถและแสดงออกให้ปรากฏว่า กระทำได้ตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ถ้าไม่ได้ก็ต้องหาทางปรับปรุงแก้ไขได้ตรงเป้าหมาย

(2) ช่วยให้อาจารย์สามารถเลือกสื่อการสอนหรือจัดกิจกรรมการสอนหรือเตรียมวัสดุ

การสอนได้สอดคล้องกับการเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียน

(3) ช่วยให้อาจารย์สามารถออกข้อสอบหรือกำหนดวิธีการวัดผลได้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการสอนหรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตร สามารถวัดผลได้ว่าผู้เรียนเกิดพฤติกรรมตามวัตถุประสงค์ของการสอนหรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแล้วหรือยัง

(4) ช่วยเป็นสื่อทำความเข้าใจระหว่างอาจารย์ ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ว่ามหาวิทยาลัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติอย่างไร

(5) ช่วยให้นิสิตเข้าใจวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนซึ่งจะทำให้นิสิตเห็นเป้าหมายและพัฒนาตนเอง ไปสู่เป้าหมายนั้น

การสัมมนาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อสร้างหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากำหนดทิศทางการผลิตบัณฑิต เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2530 โดยมีผู้วิจัยในฐานะ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ เป็นประธานคณะกรรมการดังกล่าว ได้ดำเนินการให้คณาจารย์ซึ่งเป็นผู้แทนของคณะวิชาและวิทยาเขต ตลอดจนผู้บริหาร สัมมนาเพื่อวิเคราะห์ปัญหาการผลิตบัณฑิต นโยบายการผลิตบัณฑิต และทิศทางการผลิต การสัมมนาดังกล่าว ดำเนินการถึง 5 ครั้ง ในช่วงเวลาตั้งแต่ เดือนธันวาคม 2530 ถึง เดือนสิงหาคม 2531 และได้นำเสนอผลการสัมมนาต่อสภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ 23 กันยายน 2531 (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2532 : 1-16) โดยมีสาระสำคัญอยู่ที่การปรับเปลี่ยนการผลิตให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน กับกำหนดทิศทางการผลิตบัณฑิตในสาขาใหม่ ๆ ที่ เป็นความต้องการของประเทศชาติ ในส่วนของปัญหาการผลิตบัณฑิตนั้น ได้กล่าวถึงหลักสูตรและการสอนวิชาศึกษาทั่วไป ซึ่งสมควรจะต้องปรับปรุงแก้ไข ฝ่ายวิชาการจึงได้ดำเนินการประเมินผลหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปดังที่ได้กล่าวไว้ใน บทที่ 1 ที่กล่าวถึงปัญหาของการวิจัย มหาวิทยาลัยยังมอบหมายให้ฝ่ายวิชาการจัดสัมมนาเพื่อพัฒนาหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ดังโครงการที่เสนอไว้ต่อไปนี้

โครงการพัฒนาหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป

(1) หลักการและเหตุผล

วิชาศึกษาทั่วไปเป็นวิชากลุ่มหนึ่งที่มีความสำคัญเท่าเทียมกับกลุ่มวิชาเนื้อหาทางวิชาชีพ

ซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดให้ผู้เรียนหลักสูตรปริญญาตรี จะต้องเรียนวิชาศึกษาทั่วไป 4 กลุ่มวิชา ได้แก่ กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษาและวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมอย่างน้อย 30 หน่วยกิต ซึ่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้จัดรายวิชากระจายไปตามกลุ่มต่าง ๆ โดยมีคณะวิชาต่าง ๆ เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดการเรียนการสอน

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากวิชาที่จัดเป็นวิชาศึกษาทั่วไปมีหลายวิชา การดำเนินการสอนมีหลายรูปแบบ ซึ่งแตกต่างกันไป และมีลักษณะที่เน้นด้านความรู้เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการเรียนต่อในระดับสูงขึ้นไป ซึ่งจะเห็นได้ว่าไม่เป็นไปตามปรัชญาของการจัดสอนวิชาศึกษาทั่วไปที่ควรจะเป็น คือ ส่งเสริมทั้งทางด้านความรู้และความคิดที่กว้างขวาง เข้าใจตัวเอง สังคมและความสัมพันธ์ของวิทยาการต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความคิด วิจารณญาณ และคุณธรรม เพื่อการศึกษาและการทำงานต่อไป

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ถึงเวลาที่ควรจะต้องพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปแล้ว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จึงได้กำหนดนโยบายในการประชุมทิศทางการผลิตบัณฑิตที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น ระหว่างวันที่ 11 - 13 กรกฎาคม 2531 ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน โดยให้ฝ่ายวิชาการดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปให้มีลักษณะเป็นวิชาศึกษาทั่วไปที่แท้จริง ฝ่ายวิชาการจึงได้กำหนดการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรดังกล่าว เพื่อให้บรรลุผลตามเจตนารมณ์ของมหาวิทยาลัย

(2) วัตถุประสงค์

2.1 ส่งเสริมและกระตุ้นให้คณาจารย์ที่สอนวิชาศึกษาทั่วไป ตระหนักในหน้าที่ และเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร

2.2 พิจารณาทบทวนปรัชญาและจุดมุ่งหมายของวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2.3 พัฒนาหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัย ให้สอดคล้องกับปรัชญา และจุดมุ่งหมายตลอดจนให้สอดคล้องต้องกันกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศชาติและความเปลี่ยนแปลงทางสังคม

(3) ระยะเวลาดำเนินการ

3.1 การดำเนินงานขั้นเตรียมการ สิงหาคม 2531

3.2 การประชุมปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตร วันพุธที่ 14 - วันอาทิตย์ที่ 18 กันยายน 2531

3.3 การขออนุมัติหลักสูตร ตุลาคม 2531 - พฤษภาคม 2532

(4) สถานที่

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และ วังน้ำเย็น จังหวัดพิษณุโลก

(5) หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(6) ขั้นตอนการดำเนินงาน

6.1 การเตรียมงานขั้นต้น ดำเนินการในช่วงเดือน สิงหาคม 2531 เพื่อเตรียมข้อมูลสำหรับการพัฒนาหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป โดยมีการดำเนินงาน ดังนี้

6.1.1 ฝ่ายวิชาการ ดำเนินการออกแบบสำรวจสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป จากคณาจารย์ผู้สอนวิชาศึกษาทั่วไป ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกวิทยาเขต และสรุปเพื่อนำมาเป็นข้อมูลประกอบการพัฒนาหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป

6.1.2 วิทยาเขต คณะ และภาควิชา ร่วมกันดำเนินการจัดประชุมเพื่อหาข้อสรุปในระดับคณะและวิทยาเขต ในประเด็นต่าง ๆ คือ จุดมุ่งหมายที่ควรจะเป็น เนื้อหาของหลักสูตรและการใช้หลักสูตร

6.2 การพัฒนาหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ดำเนินการโดยจัดอภิปรายและปาฐกถา นำโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และระดมความคิดเห็นผนวกกับข้อมูลจาก ข้อ 6.1 นำมาเป็นแนวทางในการประชุมปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตร

6.3 การขออนุมัติหลักสูตร ฝ่ายวิชาการเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการตามขั้นตอน เพื่อนำเสนอขออนุมัติใช้หลักสูตรเป็นทางการต่อไป

(7) กำหนดการดำเนินงาน

7.1 กำหนดการดำเนินงานขั้นเตรียมการ

1 - 7 สิงหาคม 2531 ฝ่ายวิชาการดำเนินการจัดเตรียมเอกสารและติดต่อวิทยาเขต คณะและภาควิชาที่เกี่ยวข้อง ขอให้ดำเนินการจัดประชุมทางวิชาการอย่างเป็นทางการในระดับวิทยาเขตและคณะ (สำหรับวิทยาเขตประสานมิตร) และขอความร่วมมือจากอาจารย์ผู้สอนให้กรอกแบบสำรวจเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป

10 - 31 สิงหาคม 2531 วิทยาเขตและคณะ จัดประชุมทางวิชาการเพื่อประมวลข้อมูลสำหรับการประชุมปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป

ฝ่ายวิชาการดำเนินการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสำรวจ เพื่อหาข้อสรุปเป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการพัฒนาหลักสูตร และจัดเตรียมเอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป

7.2 กำหนดการประชุมปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตร

ดำเนินการเป็นสองระยะ ระยะแรก ผู้ทรงคุณวุฒิ ปาฐกถาและอภิปราย

นำ เพื่อรวบรวมและระดมความคิดสำหรับเป็นแนวทางการพัฒนาหลักสูตร ระยะที่สอง คณะอาจารย์
ผู้เกี่ยวข้องประชุมปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตร

ระยะแรก จัดที่ ห้องประชุมคณะศึกษาศาสตร์ (12-203) มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

วันที่ 14 กันยายน 2531

8.00 - 8.15 น. ลงทะเบียน/รับเอกสาร

8.15 - 8.30 น. อธิการบดี กล่าวต้อนรับ

8.45 - 9.30 น. ปาฐกถา นำ "จุดมุ่งหมายของวิชาศึกษาทั่วไป"

โดย พระเทพเวที (ประยุทธ์ ปยุตโต)

ผู้ดำเนินรายการ ผศ.วิฑูร โสภวงศ์

9.45 - 12.00 น. อภิปราย "จุดมุ่งหมายของวิชาศึกษาทั่วไป"

โดย ศ.ดร.เจตนา นาควัชระ

ศ.ระพี สาคริก

ผศ.ดร.สืบแสง พรหมบุญ

ผู้ดำเนินการอภิปราย รศ.ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่

13.00 - 16.00 น. อภิปราย "การจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป"

โดย รศ.ดร.ชมพันธุ์ กุญชร ณ อยุธยา

รศ.ดร.ไพฑูรย์ สินดารัตน์

ศ.บุญธรรม กิจปรีดาภิรัชต์

ผู้ดำเนินการอภิปราย ผศ.วิฑูร โสภวงศ์

วันที่ 15 กันยายน 2531

9.00 - 12.00 น. ปาฐกถา "นโยบายหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป"

โดย ศ.ดร.วิจิตร ศรีสอ้าน

13.00 - 16.00 น. อภิปราย "นันทาทัศนะ : การจัดการเรียน
การสอนวิชาศึกษาทั่วไป"

รศ.ดร.พีรพรรณ พันธมนาวิน

รศ.ดร.พรายพล คุ่มทรัพย์

ผศ.ดร.สุวิทย์ เพียรกิจกรรม

ดร.มัทนา สานติวัตร

ผู้ดำเนินการอภิปราย

รศ.ดร.คมเพชร ฉัตรศุภกุล

ระยะที่สอง จัดที่ วังน้ำเย็น จังหวัดพิษณุโลก

วันที่ 16 กันยายน 2531

13.00 - 13.45 น. ชี้แจงวัตถุประสงค์การประชุมปฏิบัติการ

13.45 - 14.30 น. เสนอรายงานการสำรวจสภาพวิชาศึกษาทั่วไป

14.30 - 14.45 น. พัก - อาหารว่าง

14.45 - 17.30 น. หน่วยที่ 1 จุดมุ่งหมายของวิชาศึกษาทั่วไป
(อภิปราย)

ประธาน ดร.ชมพันธุ์ กุญชร ณ อยุธยา

ผู้วิจารณ์ ดร.สุวรรณา สถาอานันท์

ดร.เพ็ญสิริ จีระเดชากุล

18.00 น. อาหารเย็น/สังสรรค์

วันที่ 17 กันยายน 2531

8.00 - 14.30 น. หน่วยที่ 2 เนื้อหาของหลักสูตรวิชาศึกษา
ทั่วไป (ประชุมกลุ่มย่อยแยกตามกลุ่มวิชา มนุษย์
วิทย์-คณิต ภาษา สังคม พลศึกษา)

14.30 - 14.45 น. พัก - อาหารว่าง

14.45 - 17.30 น. เสนอผลการประชุมกลุ่มย่อย

ประธาน ผศ.วิพุธ โสภวงค์

ผู้วิจารณ์ ดร.ชมพันธุ์ กุญชร ณ อยุธยา

(มนุษย์)

ดร.ประพาศน์ พฤทธิประภา

(ภาษา)

ดร.ชัยวัฒน์ คุประตกุล

(วิทย์-คณิต)

ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่

(สังคม)

ดร.สำเริง บุญเรืองรัตน์

(พลศึกษา)

18.00 - 19.00 น. อาหารเย็น

19.00 - 21.00 น. หน่วยที่ 3 องค์การที่รับผิดชอบในการบริหาร
หลักสูตร (ประชุมกลุ่มย่อย)

วันที่ 18 กันยายน 2531

8.00 - 10.30 น. เสนอผลการประชุมกลุ่มย่อย
ประธาน รศ.เสาวณี อินทรภักดี
ผู้วิจารณ์ ผศ.ปาริชาติ สุขุม

10.30 - 10.45 น. พัก - อาหารว่าง

10.45 - 12.00 น. อภิปรายทั่วไป/สรุปผลการประชุม/ปิดประชุม

7.3 กำหนดการดำเนินงานขออนุมัติหลักสูตร

15 - 30 กันยายน 2531 ฝ่ายวิชาการดำเนินการจัดพิมพ์และอัดสำเนา
หลักสูตรที่พัฒนาแล้ว

ตุลาคม 2531 - พฤษภาคม 2532 เสนอหลักสูตร ตามขั้นตอนเพื่อขออนุมัติใช้

(8) ผู้เข้าร่วมโครงการ

8.1 การดำเนินงานขั้นเตรียมการ

คณาจารย์ผู้สอนวิชาศึกษาทั่วไป หัวหน้าภาควิชาที่เกี่ยวข้อง ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ
(คณะที่เกี่ยวข้อง) และผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ทุกวิทยาเขต

8.2 ผู้เข้าร่วมประชุมปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป

8.2.1 วิทยาเขตประสานมิตร

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ/ผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ	3 คน
ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ	7 คน
ผู้แทนภาควิชา/คณาจารย์ที่เกี่ยวข้อง	16 คน
คณะกรรมการฝ่ายวิชาการ	10 คน
คณะกรรมการดำเนินการ	10 คน
ผู้ทรงคุณวุฒิ	4 คน
รวม	50 คน

8.2.2 วิทยาเขตอื่น ๆ

ผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ	7 คน
ผู้แทนคณาจารย์ผู้สอนวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาละ 1 คน (ภาษา มนุษย์ วิทยาศาสตร์-คณิต สังคม พลศึกษา)	
รวมวิทยาเขตละ 5 คน	30 คน
รวม	37 คน

8.3 ผู้ปฏิบัติงานการดำเนินงานขออนุมัติหลักสูตร

บุคลากรฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(9) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ

ใช้งบประมาณเงินรายได้ของ ฝ่ายวิชาการ และงบกลาง
หมายเหตุ ผู้เข้าร่วมประชุมจากวิทยาเขต ให้เบิกค่าเบี้ยเลี้ยง ที่พัก เดินทางจากวิทยาเขตต้น
สังกัด

จากข้อมูลเกี่ยวกับผลการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตลอดจนข้อ
คิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางสังคม
ของไทยและของโลกในอนาคต หลักการบูรณาการและการเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียน ข้อมูลและ
แนวความคิดดังกล่าวเหล่านี้ นำมาเป็นฐานในการสัมมนาของคณาจารย์ จนสามารถสร้างสรรค์
หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปที่พัฒนาขึ้นมาใหม่จากหลักสูตรเดิมได้ โดยสภามหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบ
เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2533 และทบวงมหาวิทยาลัยได้อนุมัติให้ใช้หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป
เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2533

หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ

หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นหลักสูตรที่มุ่งเปลี่ยน
พฤติกรรมของผู้เรียน ให้สามารถบูรณาการซึ่งเป็นผลจากที่คณาจารย์ได้สัมมนาร่วมกัน มีวัตถุประสงค์
และโครงสร้างของหลักสูตรที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป

เมื่อนิสิตเรียนวิชาศึกษาทั่วไปแล้วจะเป็นผู้มีลักษณะ ดังนี้

- (1) เป็นผู้มีความสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร
 - 1.1 สามารถสื่อสารภาษาไทยได้อย่างดี
 - 1.2 สามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศได้
- (2) เป็นผู้มีความรู้รอบตัว
 - 2.1 มีอารมณ์อันประณีตละเอียดอ่อน
 - 2.2 เข้าใจความหมายและเห็นคุณค่าของศิลปะที่มีต่อชีวิตและสังคม
 - 2.3 เข้าใจความหมายและเห็นคุณค่าของดนตรีที่มีต่อชีวิตและสังคม
 - 2.4 เข้าใจความหมายและเห็นคุณค่าของวรรณกรรมที่มีต่อชีวิตและสังคม
- (3) เป็นผู้ที่มีโลกทัศน์กว้างไกล

- 3.1 เข้าใจปัญหาด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมของไทยและของโลก
- 3.2 เข้าใจและเห็นคุณค่าวัฒนธรรมและอารยธรรมของไทยและชาติอื่น ๆ
- 3.3 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ทั้งในอดีตปัจจุบันและอนาคต
- 3.4 เข้าใจความสำคัญของกระบวนการจัดการทางธุรกิจในสังคมปัจจุบัน
- (4) เป็นผู้มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ
 - 4.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตโลกและจักรวาล
 - 4.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับเทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน
 - 4.3 เข้าใจการสื่อสารด้วยคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน
- (5) เป็นผู้มีความสมรรถภาพและสุขภาพที่ดีทั้งกายและใจ
 - 5.1 สามารถเสริมสร้างรักษาสสมรรถภาพและสุขภาพ
 - 5.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพทางกายและทางจิต
- (6) เป็นผู้รู้ความจริงและสามารถคิดอย่างมีเหตุผล
 - 6.1 สามารถตั้งคำถามและแสวงหาความจริงด้วยตนเอง ได้
 - 6.2 สามารถคิดและเชื่อมโยงสิ่งที่คิดได้อย่างมีเหตุผล
 - 6.3 สามารถวิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ ได้
 - 6.4 สามารถคิดแก้ปัญหาด้วยการแสวงหาทางเลือกและตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม
 - 6.5 สามารถเลือกและสังเคราะห์ข่าวสารและข้อมูลเพื่อใช้อย่างเหมาะสม
 - 6.6 กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล
 - 6.7 รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
 - 6.8 เรียนรู้อยู่เสมอ
- (7) เป็นผู้มีความคุณธรรมและจริยธรรม
 - 7.1 รู้จักและเข้าใจตนเองและผู้อื่น
 - 7.2 เชื่อมมั่นในตนเองและสามารถพัฒนาตนเอง ได้
 - 7.3 สามารถตั้งจุดมุ่งหมายในชีวิตของตนเองได้
 - 7.4 มีวินัยในตนเอง
 - 7.5 มีความรับผิดชอบในบทบาทและหน้าที่ของตน
 - 7.6 มีความยุติธรรม
 - 7.7 มีความซื่อสัตย์
 - 7.8 มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อการทำผิด

- 7.9 ประพฤติตนให้เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
- 7.10 มีความสามารถปรับตัวเองให้เข้ากับสังคมได้
- 7.11 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
- 7.12 มีอุดมการณ์ที่จะพัฒนาสังคม

โครงสร้างของวิชาศึกษาทั่วไป

จากวัตถุประสงค์ดังกล่าว ได้กำหนดโครงสร้างของวิชาศึกษาทั่วไปให้นิตเรียน ดังนี้
รายวิชาบังคับให้เรียน 32 - 33 หน่วยกิต โดยแยกเป็น

(1) กลุ่มภาษา	10	หน่วยกิต
(2) กลุ่มมนุษยศาสตร์	6	หน่วยกิต
(3) กลุ่มสังคมศาสตร์	6	หน่วยกิต
(4) กลุ่มวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	6-7	หน่วยกิต
(5) กลุ่มพลศึกษา	4	หน่วยกิต

ในแต่ละกลุ่มได้กำหนดวิชา ดังต่อไปนี้

(1) กลุ่มภาษา		
1.1 ภาษาไทย	4	หน่วยกิต
ทย 101 ทักษะทางภาษา 1	2(2-0)	
ทย 102 ทักษะทางภาษา 2	2(2-0)	
1.2 ภาษาต่างประเทศ	6	หน่วยกิต
ให้เลือกเรียนภาษาใดภาษาหนึ่ง		
1.2.1 ภาษาอังกฤษ		
อก 101 ภาษาอังกฤษ 1	3(3-0)	
อก 102 ภาษาอังกฤษ 2	3(3-0)	
1.2.2 ภาษาฝรั่งเศส		
ฝศ 101 ภาษาฝรั่งเศส 1	3(2-2)	
ฝศ 102 ภาษาฝรั่งเศส 2	3(2-2)	
1.2.3 ภาษาเยอรมัน		
ยม 101 ภาษาเยอรมัน 1	3(2-2)	
ยม 102 ภาษาเยอรมัน 2	3(2-2)	
1.2.4 ภาษาญี่ปุ่น		

ญป 101	ภาษาญี่ปุ่นพื้นฐาน 1	3(3-0)
ญป 102	ภาษาญี่ปุ่นพื้นฐาน 2	3(3-0)
- 1.2.5 ภาษาจีน
จน 101	ภาษาจีนปัจจุบันพื้นฐาน 1	3(3-0)
จน 102	ภาษาจีนปัจจุบันพื้นฐาน 2	3(3-0)
- (2) กลุ่มมนุษยศาสตร์ 6 หน่วยกิต
บร 101	สารนิเทศและการศึกษาค้นคว้า	2(2-0)
มน 101	มนุษย์กับความงาม	2(2-0)
มน 102	มนุษย์กับการใช้เหตุผลและจริยธรรม	2(2-0)
- (3) กลุ่มสังคมศาสตร์ 6 หน่วยกิต
สศ 101	มนุษย์กับอารยธรรม	2(2-0)
สศ 102	มนุษย์กับสังคม	2(2-0)
สศ 103	มนุษย์กับโลกปัจจุบัน	2(2-0)
- (4) กลุ่มวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ 6 - 7 หน่วยกิต
- สำหรับผู้ศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) 6 หน่วยกิต
คณ 101	คณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์	2(2-0)
วท 101	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับสิ่งแวดล้อม	2(2-0)
วท 102	วิทยาศาสตร์กับการพัฒนาคุณภาพชีวิต	2(2-0)
- สำหรับผู้ศึกษาหลักสูตร วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) 7 หน่วยกิต
คณ 101	คอมพิวเตอร์และการประมวลผลข้อมูล	3(3-1)
วท 101	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับสิ่งแวดล้อม	2(2-0)
วท 102	วิทยาศาสตร์กับการพัฒนาคุณภาพชีวิต	2(2-0)
- (5) กลุ่มพลศึกษา 4 หน่วยกิต
พล 101	การเสริมสร้างคุณภาพชีวิต	2(2-0)
- และเลือกเรียนรายวิชาพลศึกษาจากหลักสูตรชั้นปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อีก 2 หน่วยกิต

แต่ละวิชามีคำอธิบายรายวิชาของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ดังนี้

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

(1) กลุ่มภาษา

ทย 101 ทักษะทางภาษา 1 2(2-0)

ฝึกทักษะการใช้ภาษาทั้งด้านการฟัง อ่าน พูดและเขียน ให้สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำความรู้ ความคิดที่ได้รับมาพัฒนาตน

ทย 102 ทักษะทางภาษา 2(2-0)

บูรพวิชา : ทย 101

ฝึกทักษะการใช้ภาษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น เน้นการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิเคราะห์ การเขียนรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งการพูดเพื่อแสดงทรรศนะอย่างมีเหตุผล

อก 101 ภาษาอังกฤษ 1 3(3-0)

ฝึกการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษให้สามารถอ่านและฟังเรื่องทั่วไปในวงศัพท์ 3,000 คำ สามารถพูดและเขียนตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านและฟังได้ถูกต้อง รวมทั้งจดบันทึกย่อง่าย ๆ เป็นภาษาอังกฤษได้

อก 102 ภาษาอังกฤษ 2 3(3-0)

บูรพวิชา : อก 101

ฝึกการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษให้สามารถอ่านและฟังเรื่องทั่วไปในวงศัพท์ 5,000 คำ สามารถพูดและเขียนตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านและฟังได้ถูกต้อง รวมทั้งจดบันทึกย่อง่าย ๆ เป็นภาษาอังกฤษได้

ฝศ 101 ภาษาฝรั่งเศส 1 3(2-2)

ศึกษาหลักไวยากรณ์และโครงสร้างประโยคเบื้องต้น ปูพื้นฐานที่สำคัญของภาษา ฝึกทักษะ ทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน เพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับศัพท์ และสำนวนต่าง ๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน มีหนังสืออ่านประกอบและมีการฝึกในห้องปฏิบัติการทางภาษา

ฝศ 102 ภาษาฝรั่งเศส 2 3(2-2)

บูรพวิชา : ฝศ 101

ศึกษาหลักไวยากรณ์และโครงสร้างประโยคในระดับสูงขึ้นจาก ฝศ 101 เสริมสร้างทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน เพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับศัพท์และสำนวนในระดับสูงขึ้น มีหนังสืออ่านประกอบและมีการฝึกในห้องปฏิบัติการทางภาษา

ยม 101 ภาษาเยอรมัน 1 3(2-2)

ศึกษาไวยากรณ์พื้นฐานและโครงสร้างของคำกริยาและประโยค ฝึกทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน ปูพื้นฐานเรื่องศัพท์ และสำนวนโวหารที่ใช้ในชีวิต

ประจำวัน มีการอ่านหนังสือและบทความจากหนังสือพิมพ์ ตลอดจนนิตยสารประกอบ

ยม 102 ภาษาเยอรมัน 2 3(2-2)

บูรพวิชา : ยม 101

ศึกษาไวยากรณ์ และโครงสร้างของคำกริยา และประโยค ในระดับสูงขึ้น
ฝึกทักษะทั้งสี่ เพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ สำนวนโวหาร มีการอ่าน
หนังสือและบทความจากหนังสือพิมพ์ตลอดจนนิตยสารประกอบ

ภาษาญี่ปุ่น

ญป 101 ภาษาญี่ปุ่นพื้นฐาน 1 3(3-0)

ฝึกการฟัง การพูด การอ่านออกเสียง และการเขียนอักษรฮิรากาณะ และ
คาตากานะ จนสามารถใช้ศัพท์ และประโยคง่าย ๆ ในบทสนทนา ในวงศัพท์
100 คำ

ญป 102 ภาษาญี่ปุ่นพื้นฐาน 2 3(3-0)

บูรพวิชา : ญป 101

ฝึกการฟัง การพูด การอ่านออกเสียง ตลอดจนการเขียนในระดับสูงกว่าเดิม
ภายในวงศัพท์เพิ่มขึ้นประมาณ 50 คำ

ภาษาจีน

จน 101 ภาษาจีนปัจจุบันพื้นฐาน 1 3(3-0)

ฝึกการฟังและการพูดบทสนทนาภาษาจีนปัจจุบัน การออกเสียงอย่างง่าย ๆ ใน
ในวงศัพท์ ประมาณ 100 คำ และฝึกการเขียนตัวอักษรจีนขั้นต้น

จน 102 ภาษาจีนปัจจุบันพื้นฐาน 2 3(3-0)

บูรพวิชา จน : 101

ศึกษาพื้นฐานภาษาจีนปัจจุบันทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ในวง
ศัพท์ เพิ่มขึ้นประมาณ 100 คำ และฝึกการเขียนตัวอักษรจีนเพิ่มขึ้น

(2) กลุ่มมนุษยศาสตร์

บร 101 สารนิเทศและการศึกษาค้นคว้า 2(2-0)

ศึกษาความหมาย ความสำคัญและแหล่งสารนิเทศ การเข้าถึงแหล่งสารนิเทศและ
การใช้เทคโนโลยีทางสารนิเทศ การเลือก การสังเคราะห์ และการนำเสนอ
สารนิเทศตลอดจนเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีและมีนิสัยในการเฝ้าหาความรู้

มน 101 มนุษย์กับความงาม 2(2-0)

ศึกษาความหมายและคุณค่าของทัศนศิลป์ ดนตรี และวรรณกรรม เพื่อให้เห็นความงาม

และคุณค่าทางวัฒนธรรม อารยธรรมของไทยและชาติอื่น อันจะช่วยให้เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสิ่งแวดล้อมและสามารถรับรู้สุนทรียรสได้อย่างมีวิจารณญาณ

มน 102 มนุษย์กับการใช้เหตุผลและจริยธรรม 2(2-)

ศึกษาการใช้เหตุผลและจริยธรรม สร้างเสริมให้เป็นผู้ใฝ่รู้ความจริงและคิดอย่างมีเหตุผล ตลอดจนเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม

(3) กลุ่มสังคมศาสตร์

สศ 101 มนุษย์กับอารยธรรม 2(2-0)

ศึกษาและเปรียบเทียบวิวัฒนาการและลักษณะของอารยธรรมตะวันออกและตะวันตก ตั้งแต่ยุคโบราณถึงปัจจุบัน โดยเน้นการแผ่ขยายและการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนอารยธรรมในดินแดนต่าง ๆ อันมีผลต่อสภาพการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของโลกปัจจุบัน โดยเน้นการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับอารยธรรมไทย

สศ 102 มนุษย์กับสังคม 2(2-0)

ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคมในด้านสังคมและวัฒนธรรม เศรษฐกิจและการเมือง การปกครอง ตลอดจนให้เข้าใจสภาพปัญหาที่เกี่ยวข้อง

สศ 103 มนุษย์กับโลกปัจจุบัน 2(2-0)

ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับโลกปัจจุบันในด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ การเมือง ธุรกิจและการจัดการ

(4) กลุ่มวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

วท 101 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับสิ่งแวดล้อม 2(2-0)

แนวคิด ทฤษฎี หลักการทางวิทยาศาสตร์และความจริงต่าง ๆ ในธรรมชาติ จักรวาล ระบบสุริยะและโลก สสาร และพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์ ความสัมพันธ์ของมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ผลกระทบของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อม

วท 102 วิทยาศาสตร์กับการพัฒนาคุณภาพชีวิต 2(2-0)

ความสำคัญของคุณภาพชีวิต ผลกระทบของครอบครัวต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม การตอบสนองความต้องการจำเป็นของมนุษย์ โดยใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การใช้ทรัพยากรครอบครัวและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม การป้องกันและแก้ไข ปัญหาชีวิตประจำวันด้วยวิธีวิทยาศาสตร์ การปรับตัวในสังคม ความสำคัญของการโภชนาการต่อสุขภาพ ปัญหาโภชนาการและการป้องกันแก้ไข

คพ 101 คอมพิวเตอร์และการประมวลข้อมูล 3(3-0)

ความเป็นมาของคอมพิวเตอร์ การนำคอมพิวเตอร์มาใช้งาน โครงสร้างของ

คอมพิวเตอร์ ส่วนประกอบของคอมพิวเตอร์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ระบบเลขฐาน
และการทำงานของคอมพิวเตอร์ การดำเนินกรรมวิธีข้อมูล ฝั่งงาน

คณ 101 คณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์ 2(2-0)

วิวัฒนาการทางคณิตศาสตร์ถึงคอมพิวเตอร์ การนำหลักการทางตรรกศาสตร์มาใช้
ในการดำเนินชีวิต บทบาทของคณิตศาสตร์ สถิติ และคอมพิวเตอร์เพื่อประยุกต์
ใช้ในชีวิตประจำวัน

(5) กลุ่มวิชาพลศึกษา

พล 101 การเสริมสร้างคุณภาพชีวิต 2(2-0)

ศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในสังคมปัจจุบัน โดยเน้นเรื่องการเสริมสร้าง การดูแลรักษา
และการพัฒนาสุขภาพ ตลอดจนสมรรถภาพของร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา
โดยอาศัยหลักการและกิจกรรมทางสุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการ

สำหรับวิชาที่เกี่ยวกับกิจกรรมทางพลศึกษาหรือสันทนาการนั้น ได้ใช้หลักสูตร
เดิม มีวิชาให้เลือกลีกเรียนมากมาย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

พล 118 เทนนิส 1 1(1-1)

ฝึกทักษะเบื้องต้น ความรู้ความเข้าใจในเทคนิคต่าง ๆ การเตรียมอุปกรณ์ การปลูก
ฝังความรู้ ความเข้าใจและทัศนคติที่ดี

พล 212 ลีลาศ 1(1-1)

ฝึกทักษะเบื้องต้น ความรู้ความเข้าใจในการเต้นแบบต่าง ๆ การปลูกฝังความรู้
ความเข้าใจ และทัศนคติที่ดี

หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปพัฒนาขึ้นมาใหม่ตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1
นั้น มีความแตกต่างจากหลักสูตรเดิม ตรงที่ วัตถุประสงค์กล่าวไว้ชัดเจนแจ่มแจ้ง จนเห็นหรือสามารถ
กำหนดให้เป็นพฤติกรรมของผู้เรียนได้ โดยเฉพาะมีจุดมุ่งหมายสำคัญที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถคิดเป็นระบบ
ตั้งแต่รู้จักกำหนดปัญหาและหาทางแก้ไข พัฒนาความมีเหตุผล ตลอดจนฝึกให้เป็นบุคคลผู้ใฝ่รู้ความจริง
ด้วยความมานะพากเพียรและมีคุณธรรมจริยธรรม ลักษณะของหลักสูตรดังกล่าวนี้ เป็นหลักสูตร
บูรณาการที่ผสมผสานศาสตร์ต่าง ๆ ไว้ด้วยกัน เพื่อให้ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์ของสาระต่าง ๆ
มิใช่เรียนอย่างแยกส่วน ดังเช่น หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปที่เคยใช้มา นอกจากนั้น หลักสูตรนี้ยังเป็น
หลักสูตรที่บังคับร่วมให้บัณฑิตทุกคนเรียน มิใช่มีรายวิชาไว้ให้เลือกลีกเรียนเพียงแต่ให้ครบหน่วยกิต
เท่านั้น นับได้ว่าเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่สำคัญของประเทศ

บทที่ 3

การสร้างเอกสารประกอบการเรียน และกระบวนการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป

การสร้างเอกสารประกอบการเรียนวิชาศึกษาทั่วไป

เมื่อสร้างหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปดังที่ได้เสนอไว้ในบทที่ 2 แล้ว มหาวิทยาลัยได้แต่งตั้งให้ผู้วิจัย ในฐานะ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ เป็นประธานสร้างเอกสารประกอบการเรียน

การสร้างเอกสารประกอบการเรียนนี้ ยึดหลักว่าจะต้องเป็นสื่อการสอนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของวิชาศึกษาทั่วไป และกำหนดวัตถุประสงค์การสอนให้สามารถเห็นพฤติกรรมของผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลงไปตามที่กำหนดไว้ ในวัตถุประสงค์ของหลักสูตร สื่อการเรียนการสอนจะต้อง กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และครอบคลุมเนื้อหาสาระของหลักสูตร การวัดผล ก็ต้องวัดได้เที่ยงตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ผู้วิจัยได้เชิญคณะอาจารย์ที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้งให้เป็นกรรมการสร้างเอกสารประกอบการเรียนมาประชุมปรึกษาถึงแนวทางในการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียน ตามหลักการที่กล่าวมาแล้ว และมอบหมายให้ ประธานและคณะกรรมการของแต่ละวิชาได้ปรึกษากัน จากนั้น ก็แบ่งงานไปสร้างเอกสารประกอบการเรียนตามที่ได้รับมอบหมาย เมื่อสร้างได้สำเร็จแล้ว ส่งต้นฉบับให้ประธานแต่ละวิชา เพื่อพิจารณาเอกสารประกอบการเรียนนั้น ประธานประจำวิชาจะเชิญคณะกรรมการมาร่วมกันพิจารณาเอกสารประกอบการเรียน แล้วปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้มั่นใจว่าเอกสารประกอบการเรียนเล่มนั้น ๆ สอดคล้องกันกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและเนื้อหาสาระถูกต้อง มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่สามารถชักนำให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมตามเป้าหมายของหลักสูตร และการวัดผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเช่นกัน จากนั้น ประธานคณะกรรมการสร้างเอกสารประกอบการเรียนแต่ละวิชาได้ส่งต้นฉบับมาให้ผู้วิจัย ในฐานะประธานดำเนินการสร้างเอกสารประกอบการเรียนได้พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ผู้วิจัยได้อ่านตรวจเอกสารประกอบการเรียนเหล่านั้นทุกเล่ม โดยพิจารณาว่าเอกสารประกอบการเรียนนั้น สามารถนำมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ชักนำให้เปลี่ยนพฤติกรรมตามเป้าหมายของหลักสูตร ถ้ามีประเด็นที่น่าจะปรับปรุงแก้ไข ผู้วิจัยก็ได้แจ้งให้ประธานแต่ละวิชาทราบเพื่อปรึกษากับคณะกรรมการสร้างเอกสารประกอบการเรียนเล่มนั้น สำหรับผู้วิจัยเองมีหน้าที่เป็นประธานสร้างเอกสารประกอบการเรียน วิชามนุษย์กับการใช้เหตุผลและจริยธรรม ซึ่งได้นำมาเป็นตัวอย่างพอให้ผู้อ่านเห็นเป็นสังเขป ของลักษณะเอกสารประกอบการเรียน พร้อมกันนั้นได้นำตัวอย่างจากวิชาอื่น ๆ มาประกอบให้ผู้อ่านได้เห็นอีกเช่นกัน ดังต่อไปนี้

ตัวอย่างเอกสารประกอบการเรียน วิชา มน 102 มนุษย์กับการใช้เหตุผลและจริยธรรม

บทเรียนที่ 2
ตั้งใจศึกษา

แนวคิด

มนุษย์เกิดมามีการเรียนรู้อยู่เสมอ ปรากฏว่าบางท่านให้ข้อคิดไว้ว่า มนุษย์ที่สมบูรณ์นั้น จะดำเนินชีวิตดังนี้ 1 อ่าน 2 เขียน 3 เข้าร่วมอภิปราย

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์หลักของกิจกรรมในบทเรียนนี้ เพื่อให้ผลิตเกิดพฤติกรรม การเรียนรู้อยู่เสมอ แต่ในขณะเดียวกันนิสัยจะเกิดพฤติกรรมต่อไปได้ด้วย

- (1) ประพฤติตนให้เป็นผู้ตามและผู้นำที่ดี
- (2) มีความสามารถปรับตัวเองให้เข้ากับสังคมได้

หัวข้อกิจกรรม

- (1) กิจกรรมวิเคราะห์ตนเองว่า เรามีพฤติกรรมการเรียนรู้กันเช่นไร
- (2) กิจกรรมค้นหาว่า ปรากฏการณ์สำคัญ ๆ นั้น เรามีการเรียนรู้กันเช่นไร
- (3) เข้าร่วมฟังการอภิปราย
- (4) อ่านหนังสือ 1 เรื่อง แล้วเขียนวิจารณ์การอ่าน

การกระทำกิจกรรม

- (1) ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกันเอง กลุ่มละ 5 - 8 คน สมาชิกในแต่ละกลุ่มไม่ควรเป็นพวกเดียวกันกับกลุ่มที่ทำกิจกรรมในบทเรียนที่ 1 ควรเป็นการรวมกลุ่มสมาชิกกันใหม่
- (2) ให้แต่ละกลุ่มเลือกประธานและเลขานุการของกลุ่ม
- (3) ให้แต่ละกลุ่มดำเนินการอภิปรายว่า ตัวเราประพฤติปฏิบัติต่อการเรียนรู้กันอย่างไร แล้วให้แต่ละกลุ่มรายงานผลสรุปการอภิปรายของกลุ่ม

(4) จากนั้นให้นักเรียนแต่ละคนในแต่ละกลุ่มอ่านจดหมายจากวางวังหว้า หรืออาจารย์จะอ่านให้นักเรียนฟังทั้งชั้นก็ได้ และศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ของท่านใดท่านหนึ่งจาก 4 ท่าน ต่อไปนี้

1. ท่านปัญญานันทภิกขุ
2. ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี
3. พระยาอนมานราชชน
4. อับราฮัม ลินคอล์น จากตัวอย่างชีวิตต่อสู้ทางอเมริกา

แล้วอภิปรายสรุปว่า การตั้งใจเรียนของท่านเหล่านั้นทำอย่างไร

(5) เปรียบเทียบข้อสรุปจากการอภิปรายตอนแรก และข้อสรุปจากการอภิปรายตอนหลัง

(6) อาจารย์แจกเอกสารสัญญาของนิสิตตามร่างต่อไปนี้ ให้นักเรียนแต่ละคนลงนามสัญญา 3 ฉบับ ฉบับที่ 1 ตัวเองเก็บไว้ ฉบับที่ 2 ให้เพื่อนสนิทเก็บไว้ และฉบับที่ 3 ให้อาจารย์เก็บไว้

ข้าพเจ้า นางสาว นาง นาย ขอสัญญาต่อตัวเอง ต่อเพื่อนและต่ออาจารย์ว่าจะตั้งใจเรียนอย่างจริงจัง

ลงนาม.....

วัน.....เดือน.....พ.ศ.....

(7) ระหว่างการเรียนอยู่นั้น กำหนดให้นักเรียนเข้าร่วมฟังอภิปรายที่มหาวิทยาลัย หรือคณะ หรือที่อื่นใดจัดขึ้น อาจารย์ผู้สอนต้องแนะนำและมอบให้เป็นกิจกรรมของนิสิตไปฟังการอภิปรายนั้นด้วย แล้วทำรายงานการไปร่วมฟังและสรุปสาระที่ฟังมาได้ อย่างน้อย 2 ครั้ง

(8) มอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนเลือกหนังสือที่ชอบอ่านที่สัปดาห์ที่ 1 เรื่อง แล้วเขียนวิจารณ์ประมาณ 1 หน้า ส่งในคราวต่อไป

การวัดผล

- (1) ให้นักเรียนเขียนบรรยายความรู้สึกของตนต่อการเรียน
- (2) พิจารณาจากสัญญาที่ทำกันไว้
- (3) รายงานจากการที่นิสิตเข้าร่วมฟังการอภิปราย ถ้าเขาเข้าฟังการอภิปราย 2 ครั้ง ก็ถือว่าเขาเปลี่ยนพฤติกรรมนี้ โดยไม่ต้องคำนึงว่ารายงานจะสั้นหรือยาว ดีหรือไม่ดี เพราะเราไม่ได้วัดผลว่า เขารายงานดีหรือไม่ดี เราวัดผลว่า เขามีพฤติกรรมการเรียนรู้อยู่เสมอหรือไม่

(4) พิจารณารายงานวิจารณ์หนังสือที่นิสิตอ่าน

ในบทเรียนนี้ได้ประมวลจดหมายจากวางวังหว้าและประวัติการเรียนหนังสือของนักปราชญ์ทั้ง 4 ท่าน มาไว้ให้นักเรียนได้อ่านด้วย

ตัวอย่างของเอกสารประกอบการเรียนวิชา มน 101 มนุษย์กับความงาม

บทที่ 5

ความสัมพันธ์ของดนตรีสากลกับนาฏศิลป์สากล
ในด้านความงามของท่วงท่าและทำนองเพลง

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของบทเรียนนี้เพื่อให้นิสิตได้เห็นความสัมพันธ์ของดนตรีสากลกับนาฏศิลป์สากล
ในด้านความงามของท่วงท่าและทำนองเพลง ตลอดจนได้รับความเพลิดเพลินจากการได้ฟังดนตรีสากล
และได้ชมนาฏศิลป์สากล

กิจกรรม

การที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวนั้น คงจะต้องให้นิสิตได้ชมการแสดงที่สัมพันธ์กันระหว่าง
ดนตรีและนาฏศิลป์สากล อันเป็นแบบแผนที่ควรศึกษาตามลำดับชั้นดังต่อไปนี้

(1) นาฏศิลป์พื้นเมืองตะวันตก (รวมทั้งในยุโรปและอเมริกา) นิสิตจะได้ยินทำนอง
เพลงพื้นเมืองพร้อมกับได้เห็นลีลาท่าทางการเต้นพื้นเมืองของชนชาตินั้น ๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่ควรให้นิสิตทำ
ความเข้าใจเป็นลำดับแรก

(2) โอเปรา ถือเป็นละครร้องตะวันตกที่น่าสนใจยิ่ง เพราะผู้แสดงบนเวทีต้องมีความ
สามารถทั้งเพลง ดนตรี และการแสดงลีลาท่าทางให้เหมาะสมกับเนื้อหา เช่น เรื่อง **Madame Butterfly**

(3) บัลเลต์ อาจเรียกได้ว่าเป็นละครรำของตะวันตกที่สมบูรณ์แบบที่สุด คือ ผู้แสดงต้อง
มีความสามารถอย่างยิ่งในการเต้น และออกลีลาท่าทางให้สอดคล้องและเป็นไปตามท่วงทำนองของดนตรี
ที่มีเนื้อหา (Programme Music) เช่นเรื่อง **Swan Lake** หรือ **Carmen** หรือ บัลเลต์ประกอบเพลง
บัวขาว เป็นต้น

สำหรับกิจกรรมดังกล่าวมาข้างต้น ถ้ามีโอกาสให้นิสิตได้ชมในสถานที่จริง ก็จะทำให้
บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างดี แต่ถ้าไม่มีโอกาสได้ชมในสถานที่จริง ควรให้นิสิตได้ชมวิดีโอตัวอย่างใน
แต่ละขั้นตอนนั้น ๆ

การประเมินผล

ให้นักเรียนเขียนพรรณนาความรู้สึกที่ได้ชมการแสดงตามวัตถุประสงค์นั้น ๆ

จากตัวอย่างนี้จะเห็นว่า มีกิจกรรมที่นักเรียนจะต้องทำตั้งแต่การได้ชมนาฏศิลป์พื้นเมืองตะวันตก โอเปร่า บัลเลต์ ได้ฟังเพลงที่ไพเราะ พร้อมกับได้เห็นลีลาท่าทางการเล่นจากวิดีโอหรือการแสดงจริง ในขณะที่ชมนั้น ผู้สอนจะบรรยายให้นักเรียนเข้าใจความหมายและเห็นคุณค่า นักเรียนจะได้รับความเพลิดเพลิน มองเห็นความงาม มีผลทำให้เป็นผู้มีสุนทรียารมณ์ตามวัตถุประสงค์ประการหนึ่งของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป

ต่อไปนี้เป็นอีกตัวอย่างหนึ่งของเอกสารประกอบการเรียนวิชา สศ 102 มนุษย์กับสังคม

ตอนที่ 2 มนุษย์กับสังคม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วราคม	ทิสักกะ
อาจารย์สุตา	เทียบจิตร์วิส
อาจารย์ประพันธ์	อำพันประสิทธิ์

หน่วยที่ 2.1 มนุษย์

- 2.1.1 กำเนิดและวิวัฒนาการของมนุษย์
- 2.1.2 ชชาติพันธุ์มนุษย์
- 2.1.3 กลุ่มชาติพันธุ์มนุษย์

หน่วยที่ 2.2 สังคมมนุษย์

- 2.2.1 กำเนิดและพัฒนาการแห่งสังคมมนุษย์
- 2.2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคม
- 2.2.3 ปัจจัยและองค์ประกอบของสังคม
- 2.2.4 โครงสร้างและหน้าที่ของสังคม

หน่วยที่ 2.3 ปัญหาที่เกิดจากมนุษย์และสังคม

2.3.1 ลักษณะปัญหา

2.3.2 ประเภทของปัญหา

2.3.3 สาเหตุของปัญหาและวิธีป้องกัน แก้ไขปัญหา

แนวคิด

- (1) มนุษย์ปัจจุบันมีกลุ่มชาติพันธุ์แตกต่างกันหลายกลุ่ม มนุษย์เหล่านี้มีกำเนิดอย่างไร และเมื่อกำเนิดขึ้นมาแล้ว มีการพัฒนาตัวเองมาอย่างไร
- (2) สังคมมนุษย์ในโลกปัจจุบันเป็นผลที่เกิดจากโลกมนุษย์ในอดีตนับย้อนหลัง ไปนับด้วยสิบ ๆ ล้านปี มีปัจจัยใด องค์ประกอบอะไรที่ผลักดันให้มนุษย์มาอยู่รวมกันจนเป็นสังคม
- (3) มนุษย์และสังคมเป็นสิ่งที่สองสิ่งต่างก็ต้องขึ้นอยู่กับกันและกัน มนุษย์กับสังคมมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่างไร
- (4) ในความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคม นอกจากจะช่วยกันทำหน้าที่เพื่อความเจริญและความดีงามแล้ว ยังอาจจะก่อปัญหาต่าง ๆ ให้แก่กันและกันอีกส่วนหนึ่ง อะไรคือปัญหา มีสาเหตุและวิธีการป้องกันแก้ไขอย่างไร

จุดประสงค์

- (1) เพื่อให้ผู้ศึกษามีความรู้ความเข้าใจถึงกำเนิดและวิวัฒนาการของมนุษย์และสังคม
- (2) เพื่อให้ผู้ศึกษาเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคม ซึ่งจะต้องตระหนักแก้ไขด้วยว่า ไม่มีมนุษย์ใดที่สามารถมีชีวิตอยู่อย่างมีความสุขได้ หากปราศจากการติดต่อสัมพันธ์กับเพื่อนมนุษย์อื่น ๆ
- (3) เพื่อให้เข้าใจว่าในความสัมพันธ์กับเพื่อนคนอื่น ๆ บางกรณีเป็นการสร้างสรรค์สังคม แต่ในบางกรณีและบางสถานการณ์อาจก่อปัญหาให้แก่สังคมได้ ผู้ศึกษาควรต้องเข้าใจสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น มองเห็นสาเหตุสภาพปัญหา พร้อมกับเสนอแนะวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหานั้น ๆ ได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

- (1) การบรรยายและอภิปรายในชั้น

- (2) การค้นคว้า เสนอรายงานผลการค้นคว้า : กิจกรรมกลุ่ม
- (3) การเชิฏวิทยาการพิเศษมาบรรยาย

สื่อการเรียนการสอน

- (1) เอกสารวิชาการชุด สศ 102 มุ่งเน้นกับสังคม
- (2) แผ่นโปรงใส ที่จัดทำขึ้นเพื่อประกอบการเรียนการสอนโดยเฉพาะ
- (3) หนังสือ ตำราวิชาการที่เกี่ยวข้อง จากหอสมุดและแหล่งอื่น ๆ
- (4) หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร จุลสาร ที่มีเนื้อหา บทความเกี่ยวข้อง
- (5) วีดีโอ ภาพยนตร์สารคดี เพื่อการศึกษา เช่น ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง และของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

การประเมินผลการเรียนการสอน

- (1) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน
- (2) การประเมินผลกลางภาคเรียน
- (3) การประเมินผลปลายภาคเรียน

วิชาศึกษาทั่วไปใหม่ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒนี้ ทุกวิชามีเอกสารประกอบการเรียน ซึ่งเป็นผลงานของคณะอาจารย์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ยกเว้นวิชาภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศ ที่คณะอาจารย์ผู้สอนได้พิจารณาเลือกสรรจากตำราที่ผู้เขียนเป็นชาวต่างประเทศ ผู้พูดภาษานั้น ๆ เป็นผู้เขียน แต่คณะอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาต่างประเทศก็ได้ปรึกษากันวางแผนการสอนการเรียน ตลอดจนการวัดผล

ผู้วิจัยขอเสนอบัญชีรายชื่อเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป ตามที่คณะอาจารย์ได้สร้างสรรค์กันไว้ ในตาราง 1 ซึ่งนับได้ว่าเป็นบัญชีรายชื่อเอกสารประกอบการเรียนแต่ละรายวิชาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2

ตาราง 1 รายชื่อเอกสารประกอบการเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไป ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ พร้อมจำนวนหน้า

ชื่อวิชา	ชื่อเอกสารประกอบการเรียน	จำนวนหน้า
(1) กลุ่มภาษา		
1.1 ภาษาไทย		
ทย 101 ทักษะทางภาษา 1	ทักษะทางภาษา	180
ทย 102 ทักษะทางภาษา 2		
1.2 ภาษาต่างประเทศ	เลือกใช้ตำราภาษาต่างประเทศ ตามที่คุณเขียนเจ้าของภาษาต่าง ประเทศได้	
(2) กลุ่มมนุษยศาสตร์		
บร 101 สารนิเทศและการศึกษาค้นคว้า	สารนิเทศและการศึกษาค้นคว้า	213
มน 101 มนุษย์กับความงาม	มนุษย์กับความงาม	182
มน 102 มนุษย์กับการใช้เหตุผลและ จริยธรรม	มนุษย์กับการใช้เหตุผลและ จริยธรรม	318
(3) กลุ่มสังคมศาสตร์		
สศ 101 มนุษย์กับอารยธรรม	มนุษย์กับอารยธรรม	298
สศ 102 มนุษย์กับสังคม	มนุษย์กับสังคม	199
สศ 103 มนุษย์กับโลกปัจจุบัน	มนุษย์กับโลกปัจจุบัน	175
(4) กลุ่มวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์		
คณ 101 คณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์	คณิตศาสตร์ทั่วไป	200
คพ 101 คอมพิวเตอร์และการประมวล ผลข้อมูล	คอมพิวเตอร์และการประมวลผล ข้อมูล	131
วท 101 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กับสิ่งแวดล้อม	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กับสิ่งแวดล้อม	166

ตาราง 1 ต่อ

ชื่อวิชา	ชื่อเอกสารประกอบการเรียน	จำนวนหน้า
วท 102 วิทยาศาสตร์กับการพัฒนา คุณภาพชีวิต	วิทยาศาสตร์กับการพัฒนา คุณภาพชีวิต	95
(5) กลุ่มพลศึกษา		
พล 101 การเสริมสร้างคุณภาพชีวิต	การเสริมสร้างคุณภาพชีวิต	159

ความคิดเกี่ยวกับการสอนแบบบูรณาการ เพื่อการสอน วิชาศึกษาทั่วไป

เนื่องจากหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปเป็นหลักสูตรบูรณาการ ที่ผสมผสานศาสตร์ต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกัน เพื่อให้บัณฑิตสามารถแก้ปัญหาเป็น ดังนั้น การสอนวิชาศึกษาทั่วไปจึงต้องใช้วิธีการสอนแบบบูรณาการ ซึ่ง ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี ได้เสนอวิธีการสอนแบบนี้ไว้ว่า เป็นการสอนให้ผู้เรียนได้รู้จักและเคยชินกับวิธีแก้ปัญหาตั้งแต่เยาว์วัย จนกระทั่งโตเป็นผู้ใหญ่ (สาโรช บัวศรี 2529 : 13)

ขั้นการสอนวิธีแก้ปัญหา เพื่อให้บัณฑิตเป็นผู้มีลักษณะบูรณาการนั้น จะต้องดำเนินการเป็น 5 ขั้น ดังนี้

(1) ขั้นกำหนดปัญหา

ขั้นนี้ผู้สอนต้องสร้างกิจกรรมหรือกำหนดกิจกรรมหรือสร้างสถานการณ์ชักนำให้บัณฑิตได้พยายามปัญหาด้วยตัวเขาเอง ฝึกให้เขารู้จักคิดสร้างปัญหาออกมาให้ได้

(2) ขั้นตั้งสมมุติฐาน

เป็นขั้นที่ทำให้บัณฑิตสามารถคิดได้ว่าคำตอบของปัญหานี้น่าจะเป็นเช่นไร สาเหตุของปัญหานี้คืออะไร

(3) ขั้นการทดลองปฏิบัติ

เมื่อได้ตั้งสมมุติฐานไว้แล้วว่าสาเหตุของปัญหามาจากอะไรก็จะคิดต่อไปว่า จะแก้

ปัญหาได้อย่างไร แล้วทดลองแก้ปัญหาเหล่านั้น รวบรวมข้อมูลจากการทดลองปฏิบัติ แล้วนำไปวิเคราะห์ เพื่อทดสอบสมมติฐานนั้น

(4) ชั้นวิเคราะห์ผลของการทดลอง

เมื่อเก็บข้อมูลจากการทดลองหรือเสาะหามาได้แล้ว ก็นำมาวิเคราะห์เพื่อสรุปว่า สมมติฐานนั้นเป็นจริงหรือไม่

(5) ชั้นการสรุปผล

ผลจากการทดลองและวิเคราะห์แล้ว ก็นำมาสรุปว่าคำตอบของปัญหานี้คืออะไร การสอนให้นักเรียนสามารถคิดเป็นอย่างมีระบบตั้งแต่การรู้จักนิยามปัญหา วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา เลือกวิธีการและทดลองปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหา วิเคราะห์ผลการทดลอง และสรุปเป็นข้อค้นพบและปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหานี้ จะช่วยให้นักเรียนมีชีวิตอยู่ด้วยความสามารถแก้ปัญหาได้ จนทำให้ผู้เรียนเข้าสู่สภาวะบูรณาการหรือเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์

การสอนวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ยึดถือหลักการดังกล่าวแล้ว ดังตัวอย่างการฝึกให้นักเรียนคิดอย่างเสมอ ดังนี้

บทเรียนที่ 4

เผ้าคิดอยู่เสมอ

แนวคิด

คุณสมบัติที่สำคัญประการหนึ่งที่มนุษย์ต้องพัฒนาให้เกิดขึ้นในตน คือ วิธีการคิดเพื่อหาคำตอบของปัญหา และต้องฝึกฝนตนเองให้เป็นผู้เผ้าคิดอยู่เสมอ

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์หลักของกิจกรรมในบทเรียนนี้ เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถคิดแก้ปัญหาด้วยการแสวงหาทางเลือกและตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม เป็นสำคัญ แต่ในขณะเดียวกันนักเรียนจะเกิดพฤติกรรมดังต่อไปนี้ด้วย

- (1) กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล
- (2) รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- (3) มีความรับผิดชอบในบทบาทและหน้าที่ของตน
- (4) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

หัวข้อกิจกรรม

ฝึกวิธีการคิดแก้ปัญหาตามขั้นตอนการคิด เพื่อความสำเร็จในสิ่งที่ปรารถนา

การกระทำกิจกรรม

- (1) ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกันเอง กลุ่มละ 5 - 8 คน ควรเป็นการรวมกลุ่มสมาชิกกันใหม่
- (2) ให้แต่ละกลุ่มเลือกประธานและเลขานุการของกลุ่ม
- (3) สมาชิกในแต่ละกลุ่มอ่านบทความ เรื่อง วิธีการแห่งปัญญา ของ นิลสิทธิ์ สารวิจิตร และขั้นตอนการคิดเพื่อความสำเร็จในสิ่งที่ปรารถนา ของ สำเริง บุญเรืองรัตน์
- (4) สมาชิกแต่ละกลุ่มฝึกแก้ปัญหาตามขั้นตอนการคิด เพื่อความสำเร็จในสิ่งที่ปรารถนา โดยเริ่มต้นจาก
 - 4.1 แต่ละกลุ่มเสนอปัญหาและลงมติเลือกปัญหามา 1 ปัญหา เพื่อแสวงหาคำตอบ
 - 4.2 ตั้งวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน
 - 4.3 สรุปรายเครื่องมือไว้คอยตรวจสอบผล
 - 4.4 เลือกหาวิธีการปฏิบัติเพื่อให้ได้ผลตามวัตถุประสงค์
 - 4.5 เลือกวิธีที่ดีที่สุดมาดำเนินการ
 - 4.6 ทดลองปฏิบัติตามวิธีที่เลือกแล้ว
 - 4.7 ทำการวัดและประเมินผล
- (5) เขียนรายงานไม่เกิน 2 หน้า กระดาษพิมพ์ เรียงตามหัวข้อ 4.1 - 4.7
- (6) งานนี้เป็นงานทำเป็นกลุ่มและทำงานให้เสร็จภายใน 1 อาทิตย์

การวัดผล

- (1) พิจารณาจากรายงานที่แต่ละกลุ่มส่งมา
- (2) ให้นักเรียนเขียนบรรยายความรู้สึกว่าตนได้เกิดความสนใจในการทำอะไรบ้างจากการเรียน ในบทเรียนนี้

ความคิดเกี่ยวกับการสอนเป็นกลุ่มเพื่อการสอนวิชา ศึกษาทั่วไป

การสอนวิธีแก้ปัญหาเพื่อให้ผลิตเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์หรือเข้าสู่ภาวะบูรณาการนั้น นิสิตจะต้องมีพื้นฐานความรู้และหลักวิชาหลากหลาย และมองเห็นความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน หลักสูตรและเอกสารประกอบการเรียนจึงไม่แยกวิชาเป็นเอกเทศ แต่ได้พยายามผสมผสานสาระวิชาต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกัน ดังเช่น วิชามนุษย์กับโลกปัจจุบัน ได้ผสมผสานสาระที่เกี่ยวกับ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม หลักเศรษฐศาสตร์ หลักการจัดการทางธุรกิจและการเมือง เข้าไว้ด้วยกัน ส่วนวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับสิ่งแวดล้อม ก็ประกอบด้วย สาระเกี่ยวกับธรรมชาติของวิทยาศาสตร์ วิธีการทางวิทยาศาสตร์ ปรัชญาวิทยาศาสตร์ เอกภพระบบสุริยะและโลก สสารและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีกับมนุษย์ การที่จัดวิชาผสมผสานต่าง ๆ ไว้ให้นิสิตเรียนนี้ ก็เพื่อหวังว่านิสิตจะมีความสามารถเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ว่า สิ่งต่าง ๆ นี้ไม่ได้แยกอย่างอิสระโดดเดี่ยว แต่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์และเป็นเหตุปัจจัยซึ่งกันและกันทั้งสิ้น การมองปัญหาจะได้พิจารณาได้หลากหลายและเลือกใช้วิธีการได้อย่างเหมาะสมในการแก้ปัญหานั้น ๆ

โดยเหตุที่หลักสูตรและเอกสารประกอบการเรียนการสอนยึดหลักบูรณาการ ดังนั้น ในการสอนจึงต้องใช้การสอนเป็นกลุ่ม (Team Teaching) โดยมีหลักสำคัญที่รวมกลุ่มอาจารย์มาช่วยกันสอน ซึ่งเริ่มตั้งแต่กลุ่มอาจารย์มาร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ของการสอนให้สอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตร กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน และแบ่งหน้าที่ในการสอนและจัดกิจกรรมการสอนร่วมกัน ซึ่งแต่ละวันที่มีการสอนอาจารย์จะต้องมาอยู่ร่วมกัน และนอกเวลาสอนก็ปรึกษาร่วมกันในการแก้ปัญหาการสอนต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น กำหนดแนวการวัดผลและสร้างข้อสอบร่วมกัน ถ้าจะมีการบรรยายนำ ก็มอบหมายให้อาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในเรื่องนั้น ๆ เช่น อาจารย์ที่เรียนมาทางเศรษฐศาสตร์ก็เป็นผู้บรรยายนำในหลักวิชาเศรษฐศาสตร์ อาจารย์อื่นอาจจะเสริมเติมตามทัศนของท่านได้ หรือใช้การอภิปรายร่วมกัน การช่วยกันสอนตามหลักดังกล่าวนี้ เรียกว่า การสอนเป็นกลุ่ม (Oliva 1972 : 186 - 190) ซึ่งเหมาะสมเป็นอย่างยิ่งกับการสอนวิชาศึกษาทั่วไปที่ต้องการให้นิสิตได้มองเห็นทัศนหลากหลาย และมองเห็นความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันของสิ่งต่าง ๆ ดังตัวอย่างที่กลุ่มอาจารย์ผู้สอนวิชามนุษย์กับการใช้เหตุผลและจริยธรรมได้ช่วยกันวางแผนและทำกิจกรรมการเรียนตามที่กำหนดไว้ในเอกสารประกอบการเรียน ดังนี้

แผนการเรียนรู้วิชา มน 102
มนุษย์กับการใช้เหตุผลและจริยธรรม

ผู้สอน ศ.ดร.สำเริง บุญเรืองรัตน์ และคณะ

วัตถุประสงค์

1. เป็นผู้ใฝ่รู้ความจริงและคิดอย่างมีเหตุผล เวลาเรียน จันทร์ เวลา 8.00-10.00 น.
2. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์และจริยธรรม ห้องทำงาน ห้อง 926 หรือสอธาม
อาจารย์ประจำกลุ่ม

กิจกรรมและกำหนดเวลาทำกิจกรรม

กิจกรรม	วันที่	วันส่งงาน	ห้องเรียน อาคารเรียนรวม		
			14-605	14-705	14-805
1. เกิดมาทำไม	4 พ.ย. 34	11 พ.ย. 34	สำเริง	สำเริง	สำเริง
			ห้องประชุมใหญ่		
2. ตั้งใจศึกษา	11 พ.ย. 34	18 พ.ย. 34	สมจิต	มยุรี	วนิดา
3. หาเป้าหมายของชีวิต	18 พ.ย. 34	25 พ.ย. 34	นงนารถ	วราคม	เลิศลักษณ์
4. เผื่อคิดอยู่เสมอ	25 พ.ย. 34	9 ธ.ค. 34	เฉลิมศักดิ์	เพ็ญสิริ	จันทร์ทิพย์
5. อย่าปล่อยจนทำได้	9 ธ.ค. 34	16 ธ.ค. 34	สมจิต	วราคม	เลิศลักษณ์
6. รู้หน้าที่ของตน	16 ธ.ค. 34	23 ธ.ค. 34	นงนารถ	เพ็ญสิริ	วนิดา
7. อดทนทำงาน	23 ธ.ค. 34	6 ม.ค. 35	เฉลิมศักดิ์	มยุรี	เลิศลักษณ์
8. กล้าหาญวิเคราะห์	6 ม.ค. 35	13 ม.ค. 35	นงนารถ	เพ็ญสิริ	วนิดา
9. รู้จักเจาะข่าวสาร	13 ม.ค. 35	20 ม.ค. 35	สมจิต	วราคม	เลิศลักษณ์
10. ฝึกฝนความคิด	13 ม.ค. 35	20 ม.ค. 35	สมจิต	วราคม	เลิศลักษณ์
11. มีมิตรมากมาย	20 ม.ค. 35	27 ม.ค. 35	นงนารถ	มยุรี	จันทร์ทิพย์
12. เป็นนายหรือบ่าว	27 ม.ค. 35	10 ก.พ. 35	สำเริง	สำเริง	สำเริง
			ห้องประชุมใหญ่		
13. เผื่อหาความจริง	3 ก.พ. 35	10 ก.พ. 35	เฉลิมศักดิ์	มยุรี	วนิดา

กิจกรรม	วันที่	วันสัปดาห์	ห้องเรียน อาคารเรียนรวม		
			14-605	14-705	14-805
14. วัสดุสิ้นเปลืองถึงแก่	10 ก.พ. 35	17 ก.พ. 35	สมจิต	เพ็ญสิริ	วนิดา
15. แม่บ้านในอุดมการ	17 ก.พ. 35	24 ก.พ. 35	เฉลิมศักดิ์	วราคม	จันทร์ทิพย์
การสอบ	24 ก.พ. 35	งานทุกอย่าง ต้องส่งครบ			

เกรต พิจารณาจากพฤติกรรมที่แสดงออกจากการวัดผลของแต่ละกิจกรรม และการบันทึก
พฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมพร้อมกับผลการสอบ

เกณฑ์ในการตัดเกรด	80 % ขึ้นไป	A	มาสายเกินกว่า 8.45 ถือว่า
	70-79 %	B	ขาดในวันนั้น มาระหว่าง
	60-69 %	C	8.00-8.45 น. จำนวน
	50-59 %	D	2 ครั้ง ถือว่าขาดเรียน 1 ครั้ง
	0 -49 %	E	เวลาเรียนไม่ถึง 1 ชั่วโมง
	หรือขาดเรียนเกิน 3 ครั้ง		ถือว่าขาดเรียนในวันนั้น

ตามแผนการเรียนดังกล่าวนี้ ในแต่ละวันที่มีการสอน อาจารย์ผู้สอนแต่ละบท
เรียนจะเป็นผู้อธิบาย แนวคิดและวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมของบทเรียน อธิบายการกระทำ
กิจกรรมและแนวการวัดผล การอธิบายเรื่องดังกล่าวนี้จะอธิบายให้นักเรียนทั้งหมดประมาณ 200-
500 คน ฟัง ใช้เวลาประมาณ 30 นาที จากนั้นก็แบ่งนิสิตออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 15-20 คน
เพื่ออภิปรายหาข้อคิดเห็น และสรุปเป็นข้อคิดเห็นหรือปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ผลงานออกมาทั้งที่เป็นผล-
งานของกลุ่มและผลงานของนิสิตแต่ละคน มีอาจารย์ประจำกลุ่มย่อยดูแลรับผิดชอบนิสิตกลุ่มย่อยนั้น
บทบาทของอาจารย์ประจำกลุ่มย่อยที่สำคัญคือชี้แนะให้นักเรียนได้กระทำการกิจกรรมด้วยตัวของนิสิตเอง ให้ได้
ผลตามวัตถุประสงค์ของบทเรียน อบรมและชี้แนะแนวทางปฏิบัติตนที่เหมาะสม ตรวจสอบผลงานของ

นิสิตทั้งรายบุคคลและผลงานของกลุ่ม บันทึกผลงานเหล่านั้นแล้วนำผลการตรวจมาแจ้งให้นิสิตทราบ นิสิตคนใดควรแก้การแก้ไขในสิ่งใด อาจารย์ก็จะแจ้งให้ทราบเพื่อแก้ไขปรับปรุง ผลงานที่ดีเป็นอย่างไร อาจารย์ก็แจ้งให้ทราบ เพื่อได้เป็นตัวอย่างที่ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ และอาจารย์ประจำกลุ่มย่อยนั้นจะมาพิจารณาร่วมกันประเมินผลการเรียนนิสิต

ความคิดเกี่ยวกับการสอนเพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนตามหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป

การสอนเป็นกระบวนการเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนให้ได้ตามเป้าหมายของหลักสูตร พฤติกรรมของผู้เรียนมีทั้งด้านความคิด เช่น การจดจำตัวความรู้และหลักวิชาไว้ได้ การอธิบายขยายความหลักวิชาเหล่านั้น การแก้ปัญหาใหม่โดยอาศัยความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์ที่เคยเรียนรู้ผ่านมาหรือด้วยปัญญาหาวิธี การวิเคราะห์เหตุและผล ตลอดจนวิเคราะห์หลักการการผสมผสานสิ่งต่าง ๆ จนเกิดเป็นผลผลิตชิ้นใหม่ และความสามารถในการประเมินคุณค่าของสิ่งทั้งหลายได้อย่างสมเหตุสมผล นอกจากนี้ยังมีพฤติกรรมที่สำคัญอีก 2 ชนิด คือ พฤติกรรมด้านความรู้สึก เช่น หักศนคติ ความเชื่อ ความสนใจ การยอมรับหรือไม่ยอมรับ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ เป็นต้น พฤติกรรมด้านการปฏิบัติ เช่น การมาเข้าเรียนตรงตามเวลา การเล่นฟุตบอลได้ การตรวจโรคได้ จิตยาได้ (Bloom 1956)

ในการสอนนั้น ผู้สอนมีหน้าที่สร้างกิจกรรมและการดำเนินการให้นิสิตได้กระทำกิจกรรม เพื่อชักนำให้ผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรมไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร อาจารย์ผู้สอนจะต้องเผื่อสังเกตหรือตรวจสอบด้วยเครื่องมือวัดผลทางการศึกษาว่า นิสิตเกิดพฤติกรรมตามที่ปรารถนาแล้วหรือยัง บกพร่องในส่วนใดแล้วหาทางแก้ไข ปรับปรุง ดังเช่น ในการสอนวิชามนุษย์กับการใช้เหตุผลและจริยธรรมนี้ กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ประการหนึ่งว่า ต้องการฝึกนิสิตให้มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ซึ่งสามารถสังเกตได้จากการที่นิสิตมาเข้าเรียนตามกำหนดเวลา ผู้สอนจะไปห้องเรียนก่อนเวลาเสมอ คอยสังเกตว่านิสิตคนใดมาสาย ก็จะเรียกมาไต่ถามสาเหตุของการมาสาย และแนะนำให้ผู้เปลี่ยนพฤติกรรมจากที่เป็นผู้มาสาย กลายมาเป็นผู้มาทันตามกำหนดเวลา เป็นต้น หรือถ้าพบว่านิสิตผู้ใดแต่งตัวไม่สวมรองเท้าหรือใส่เสื้อผ้าไม่ถูกต้องตามระเบียบของมหาวิทยาลัย ผู้สอนก็จะเรียกมาตักเตือนและเผื่อสังเกตในคราวต่อไป ในการทำกิจกรรมนิสิตคนใดไม่ค่อยอภิปรายหรือเสนอความเห็น อาจารย์ผู้สอนก็จะหาทางให้เขาได้เสนอประเด็นต่าง ๆ นิสิตที่ออกไปรายงานผลการปฏิบัติงาน ถ้าวิธีพูดมีส่วนต้องปรับปรุง เช่น พูดไม่ชัด กัมหน้ำเวลาพูดบรรยาย ก็จะได้รับ การแก้ไขปรับปรุง ผลงานที่นิสิตส่งมานั้นจะได้รับการตรวจเพื่อสำรวจดูว่านิสิตแสดงออกได้ตาม

เป้าหมายหรือไม่ ดังตัวอย่างเช่น บทเรียนที่ฝึกให้นักเรียนสามารถตั้งเป้าหมายในชีวิตของตนเองได้ เมื่อทำกิจกรรมในบทเรียนนี้จบแล้ว ผู้สอนมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนไปกำหนดจุดมุ่งหมายในชีวิตของตนตามหลักการที่นักปราชญ์เสนอแนะไว้ มีนักเรียนหนึ่งส่งเป้าหมายในชีวิตของเขามาให้ ดังนี้

"การที่เราจะสามารถกำหนดเป้าหมายของชีวิตได้นั้น สิ่งแรกเราจะต้องรู้ก่อนว่าเป้าหมายของชีวิตเรานั้นคืออะไร รู้ว่าเราต้องการจะมุ่งไปทางไหน เมื่อเราสรุปเป้าหมายของเราได้แล้ว เราจึงจะเริ่มกำหนดเป้าหมายของชีวิต การกำหนดเป้าหมายของชีวิตนั้น เราควรกำหนดว่าเราจะทำอะไรบ้างและทำอย่างไรเราจึงจะก้าวไปถึงเป้าหมายนั้นได้ เมื่อกำหนดแล้วเราก็เริ่มทำตามขั้นตอนที่วางไว้ แต่ก่อนการกำหนดเป้าหมายของชีวิตนั้น ข้าพเจ้าขอเสนอว่าเป้าหมายที่เรากำหนดควรจะต้องสอดคล้องและเหมาะสมกับเรามากที่สุด และที่สำคัญเป้าหมายนั้นจะต้องเป็นสิ่งที่เราสามารถทำได้ แล้วเราจึงกำหนดเป้าหมายของชีวิตลงไป เพื่อให้เราสามารถบรรลุเป้าหมายที่หวังไว้ได้มากที่สุด"

สิ่งที่นักเรียนเขียนมานี้ มิใช่เป้าหมายในชีวิตของเขา เป็นแต่หลักการในการกำหนดเป้าหมายในชีวิตตามเอกสารประกอบการเรียน จุดมุ่งหมายสำคัญของบทเรียนนี้ ต้องการให้นักเรียนบอกว่าเขามีเป้าหมายในชีวิตอย่างไร จากสิ่งที่นักเรียนเขียนออกมานี้แสดงว่าเขายังไม่สามารถทำได้ตามเป้าหมายของบทเรียนนี้ ผู้สอนจึงต้องให้เขากลับไปอ่านจุดมุ่งหมายของบทเรียนใหม่ และให้เขาพิจารณาว่าตัวเขาคือใคร มีความสามารถอะไร และจะมีเป้าหมายชีวิตอย่างไรที่สามารถดำเนินไปถึงได้ด้วยความสามารถของเขาเอง หลังจากที่แนะนำให้นักเรียนได้แล้ว ในอาทิตย์ถัดมานักเรียนได้ส่งเอกสารกำหนดว่า เขาต้องการเป็นสัตวแพทย์หรือไม่ก็เป็นผู้อนุรักษ์ธรรมชาติ การที่นักเรียนกำหนดได้อย่างนี้ นับได้ว่าเป็นผู้มีพฤติกรรมตามเป้าหมายของบทเรียนแล้ว จะสังเกตเห็นได้ว่าผู้สอนมีหน้าที่ดำเนินการให้ผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรมไปตามเป้าหมายของหลักสูตร หรือบทเรียนแต่ละบทเรียน การจะกระทำดังกล่าวนี้อาจารย์ผู้รับผิดชอบสอนจะต้องสามารถกำหนดวัตถุประสงค์ของการสอนเชิงพฤติกรรมได้และดำเนินการสอนเพื่อนำลูกศิษย์ไปสู่เป้าหมายนั้น ๆ

การสัมมนาเพื่อทำความเข้าใจในเอกสารประกอบการเรียน กระบวนการเรียนการสอนและการวัด-ผลวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เมื่อสร้างหลักสูตร สร้างเอกสารประกอบการเรียนได้สำเร็จแล้ว มหาวิทยาลัยได้กำหนดให้มีการสัมมนาอาจารย์ผู้สอนวิชาศึกษาทั่วไป เพื่อทำความเข้าใจหลักสูตร เอกสารประกอบการเรียน

การเรียนและช่วยกันระดมความคิดเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนและการวัดผล ดัง โครงการ

ที่เสนอให้เห็น ดังต่อไปนี้

การประชุมทางวิชาการ
เรื่อง
วิธีสอนวิชาศึกษาทั่วไป

หลักการและเหตุผล

ด้วยมหาวิทยาลัยตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงหลักสูตร และการดำเนินการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปใหม่ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์กว้างไกล เข้าใจธรรมชาติตนเอง ผู้อื่นและสังคม เป็นผู้ใฝ่รู้ สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารความหมายได้ดี เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีคุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของศิลป วัฒนธรรมทั้งของไทยและของประชาคมนานาชาติ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและดำรงตนอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี ตลอดจนปรับโครงสร้างของหลักสูตรให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานของทบวงมหาวิทยาลัยที่เปลี่ยนแปลงใหม่ โดยปรับปรุงรายวิชาให้มีลักษณะบูรณาการมากขึ้น ผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาตามที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนด อีกทั้งเป็นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนให้ได้ตามวัตถุประสงค์ของวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการสร้างหลักสูตร สร้างตำราและสื่อการเรียนการสอนของวิชาศึกษาทั่วไปขึ้นมาใหม่ 6 กลุ่มวิชา เสร็จแล้วจึงเห็นสมควรให้มีการประชุมทางวิชาการ เรื่อง วิธีสอนวิชาศึกษาทั่วไป

วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อเป็นการเตรียมบุคลากรที่จะทำการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปใหม่
- (2) เพื่อให้ผู้สอนแต่ละรายวิชาได้ทำความเข้าใจและปรึกษาหารือร่วมกันเกี่ยวกับการสอนและการวัดผล
- (3) เพื่อร่วมกันจัดทำแผนการสอน กำหนดอุปกรณ์การสอน และแนวการวัดผลและประเมินผล

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ระยะเวลาที่จัดประชุม

ระหว่างวันที่ 11 - 14 กุมภาพันธ์ 2534

สถานที่จัดประชุม

วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2534 จัดที่ คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาเขตประสานมิตร

วันที่ 12 - 14 กุมภาพันธ์ 2534 จัดที่ พัทยา จังหวัดชลบุรี

วิธีดำเนินการ

- (1) การบรรยายและอภิปราย โดยผู้ทรงคุณวุฒิ
- (2) จัดประชุมกลุ่มย่อยของแต่ละรายวิชา

ผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย

(1) คณาจารย์จากทุกคณะ วิทยาเขต ที่ทำการสอบรายวิชาศึกษาทั่วไป	จำนวน 72 คน
(2) คณาจารย์จากมหาวิทยาลัยบูรพาและมหาวิทยาลัยนเรศวร	จำนวน 30 คน
(3) คณะกรรมการผู้ดำเนินงาน	จำนวน 10 คน
รวม	จำนวน 110 คน

งบประมาณค่าใช้จ่าย

- (1) ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พัก ค่าพาหนะเดินทาง เบิกจ่ายจากต้นสังกัด
- (2) ค่าตอบแทนวิทยากร ค่ารับรองการประชุม ค่าเอกสารการประชุม ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พัก ค่าพาหนะเดินทาง ของคณะกรรมการผู้ดำเนินงาน เบิกจ่ายจากเงินรับฝากของฝ่ายวิชาการ เป็นจำนวนเงิน 65,500 บาท (หกหมื่นห้าพันห้าร้อยบาทถ้วน)

ทั้งนี้ ขอเบิกจ่ายในลักษณะเหมาจ่ายทั้ง ข้อ 1 และ 2

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- (1) ได้รูปแบบการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป รวมไปถึงแผนการสอน
- (2) คณาจารย์ผู้ทำการสอนมีความรู้ความเข้าใจและความรู้สึกที่ดีต่อการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป

การสัมมนาครั้งนี้ผู้วิจัยบรรยายเกี่ยวกับเป้าหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร และการสอนแบบบูรณาการ พร้อมกันนั้น ได้เชิญวิทยากรมาบรรยายเรื่องการสอนเป็นกลุ่มมีผลทำให้ อาจารย์เข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและกระบวนการสอนแบบบูรณาการและการทำงานช่วยกันสอน เป็นกลุ่ม นอกจากนั้น อาจารย์ผู้สอนได้ร่วมกันคิดวางแผนการสอน กำหนดสื่อการสอนและอุปกรณ์ การสอน กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนและแนวทางวัดผลการศึกษาส่วนใหญ่ในแต่ละวิชาได้ กำหนดวัตถุประสงค์การสอนเชิงพฤติกรรม ส่วนวิธีสอนนั้นนอกจากการบรรยายอภิปรายแล้วยัง กำหนดให้นิสิตค้นคว้า พาไปทัศนศึกษาของจริงหรือชมวิดีโอและทำการแก้ปัญหา ดังเช่น วิชา มนุษย์กับโลกปัจจุบัน นิสิตจะต้องทำงานเป็นกลุ่ม เริ่มตั้งแต่ระดมความคิดว่าปัญหาที่เขาสนใจจะศึกษา คืออะไร กำหนดวัตถุประสงค์ในการที่จะศึกษาปัญหานั้น ดำเนินการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปผล แล้วเสนอรายงานส่งอาจารย์และจัดนิทรรศการเพื่อเสนอผลการศึกษาของกลุ่ม ดังเช่น นิสิต กลุ่มหนึ่งได้ศึกษา เรื่อง ทัศนคติของนิสิตต่อการรับน้องใหม่ พร้อมทั้ง เสนอวิธีการแก้ไขปัญหาด้วย

ในส่วนของการวัดผลนั้น อาจารย์ผู้สอนได้ร่วมกันกำหนดแนวทางวัดผล ตั้งแต่ใช้ข้อ สอบวัดผลกลางภาคเรียน และวัดผลเมื่อสิ้นสุดภาคเรียน พิจารณาจากการศึกษาค้นคว้า และการ แก้ไขปัญหา ตลอดจนสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการปฏิบัติตนด้วย ดังเช่น แบบบันทึกพฤติกรรมของ นิสิตผู้เรียนวิชา มน 102 มนุษย์กับการใช้เหตุผลและจริยธรรม ซึ่งครอบคลุมพฤติกรรมด้านความ คิด ความรู้สึกและการปฏิบัติตนว่าเป็นผู้ใฝ่รู้ความจริงและคิดอย่างมีเหตุผล จนสามารถแก้ปัญหาได้ และเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ดังแบบบันทึกพฤติกรรมตามที่เสนอไว้ต่อไปนี้ นับได้ว่าผลการสัมมนา ทำให้อาจารย์ได้สร้างกระบวนการการสอนและการวัดผล ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ข้อ 3

แบบบันทึกพฤติกรรม
ของนิสิตผู้เรียนวิชา
มน 102 มนุษย์กับการใช้เหตุผลและจริยธรรม

เลขประจำตัวนิสิต ชื่อ นามสกุล คณะ ภาควิชา/ปีการศึกษา

พฤติกรรมที่สังเกตแล้ววัดผล

ใช้ข้อมูลจากการวัดผล
บทเรียนที่

คะแนนที่ได้
0-2 หรือ 0-8

1. เป็นผู้ใฝ่รู้ความจริงและสามารถคิดอย่างมีเหตุผล	8	(คะแนน 0-2)
1.1 สามารถตั้งคำถามได้	13	(คะแนน 0-2)
	14	(คะแนน 0-2)
1.2 แสวงหาความจริงด้วยตนเอง	8	(คะแนน 0-2)
	9	(คะแนน 0-2)
	13	(คะแนน 0-2)
	14	(คะแนน 0-2)
1.3 สามารถคิดและเชื่อมโยงสิ่งที่คิดได้อย่างมีเหตุผล	1	(คะแนน 0-2)
	10	(คะแนน 0-2)
	13	(คะแนน 0-2)
	14	(คะแนน 0-2)

พฤติกรรมที่สังเกตแล้ววัดผล

ให้ข้อมูลจากการวัดผลบทเรียนที่ คะแนนที่ได้

0-2 หรือ 0-8

1.4	สามารถวิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ ได้	1	(คะแนน 0-2)
		2*(4)	(คะแนน 0-2)
		8	(คะแนน 0-2)
		13	(คะแนน 0-2)
		14	(คะแนน 0-2)
1.5	สามารถคิดแก้ปัญหาด้วยการแสวงหาทางเลือกและตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม	4	(คะแนน 0-2)
		12	(คะแนน 0-2)
1.6	สามารถเลือกและสังเคราะห์ข่าวสารและข้อมูลเพื่อใช้อย่างเหมาะสม	9	(คะแนน 0-2)
		10	(คะแนน 0-2)
1.7	กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล	1	(คะแนน 0-2)
		8	(คะแนน 0-2)
		12	(คะแนน 0-2)
		14	(คะแนน 0-2)
1.8	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	8	(คะแนน 0-2)
		10	(คะแนน 0-2)
		12	(คะแนน 0-2)

พฤติกรรมที่สังเกตแล้ววัดผล

ใช้ข้อมูลจากการวัดผลบทเรียนที่

คะแนนที่ได้

0-2 หรือ 0-8

- 1.9 เรียนรู้อยู่เสมอ 2(1) (คะแนน 0-2)
2(3) (คะแนน 0-2)
2(4) (คะแนน 0-2)
2. เป็นผู้มีความรู้และจริยธรรม
- 2.1 รู้จักและเข้าใจตนเองและผู้อื่น 1 (คะแนน 0-2)
11 (คะแนน 0-2)
- 2.2 เชื่อมมั่นในตนเองและสามารถพัฒนาตนเองได้ 7 (คะแนน 0-2)
- 2.3 สามารถตั้งจุดมุ่งหมายในชีวิตตนเองได้ 3 (คะแนน 0-2)
- 2.4 มีวินัย 5 (คะแนน 0-2)
6 (คะแนน 0-2)
ดูความมีวินัยในตนเองตลอดภาคเรียน เช่น มารยาท การเข้าชั้นเรียน การแต่งกาย การส่งงาน แล้วประเมินเป็นคะแนน 0-8

พฤติกรรมที่สังเกตแล้ววัดผล

ใช้ข้อมูลจากการวัดผลบทเรียนที่

คะแนนที่ได้

0-2 หรือ 0-8

2.5 มีความรับผิดชอบในบทบาทและหน้าที่
ของตน

5 (คะแนน 0-2)

6 (คะแนน 0-2)

12 (คะแนน 0-2)

ดูความรับผิดชอบตลอดภาค
เรียน เช่น การเข้าเรียน
อย่างสม่ำเสมอ การส่งงาน
ตรงต่อเวลา ไม่ทำการบ้าน
หรืองานอื่น ๆ ในห้องเรียน
แล้วประเมินเป็นคะแนน
0-8

2.6 มีความยุติธรรม

5 (คะแนน 0-2)

สังเกตจากการทำงานกลุ่มว่า
ไม่เอาเปรียบเพื่อน การให้
ความร่วมมือในการอภิปราย
ในกลุ่มแล้วประเมินเป็น
คะแนน 0-8

พฤติกรรมที่สังเกตแล้ววัดผล

ใช้ข้อมูลจากการวัดผลบทเรียนที่

คะแนนที่ได้

0-2 หรือ 0-8

2.7 มีความซื่อสัตย์

5 (คะแนน 0-2)

6 (คะแนน 0-2)

สังเกตจากการทำงานและ
พฤติกรรม ตลอดเวลาเรียน
เช่น ไม่ลอกงานคนอื่น แล้ว
ประเมินเป็นคะแนน 0-8

2.8 มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อการทำผิด

5 (คะแนน 0-2)

สังเกตจากพฤติกรรมตลอดเวลา
เรียน เช่น การลอกข้อสอบ
การลอกงาน แม้แต่ในวิชาอื่น
แล้วประเมินเป็นคะแนน 0-8

2.9 ประพฤติตนให้เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

8 (คะแนน 0-2)

7 (คะแนน 0-2)

11 (คะแนน 0-2)

12 (คะแนน 0-2)

2.10 มีความสามารถปรับตัวเองให้เข้ากับ
สังคมได้

11 (คะแนน 0-2)

2.11 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

11 (คะแนน 0-2)

12 (คะแนน 0-2)

พฤติกรรมที่สังเกตแล้ววัดผล

ใช้ข้อมูลจากการวัดผลบทเรียนที่ คะแนนที่ได้

0-2 หรือ 0-8

2.12 มีอุดมการณ์ที่จะพัฒนาสังคม

7 (คะแนน 0-2)

14 (คะแนน 0-2)

รวม

- * หมายถึง ข้อมูลจากการวัดผลบทเรียนที่ ข้อที่ เช่น 2(4) หมายถึง บทเรียนที่ 2 ข้อที่ 4
- หมายเหตุ 0 หมายถึง ไม่ทำหรือไม่ส่งงาน หรือ ไม่แสดงพฤติกรรมให้ปรากฏ
- 1 หมายถึง ทำงานหรือส่งงาน หรือ แสดงพฤติกรรมให้ปรากฏ
- 2-8 หมายถึง งานที่ทำหรือที่ส่ง หรือ พฤติกรรมที่ปรากฏ มีคุณภาพลดหลั่นตามลำดับ

การปฏิบัติการสอนวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป เอกสารประกอบการเรียน แผนการจัดการเรียนการสอน และการวัดผลตามที่อาจารย์ได้ร่วมกันคิดมานั้น ได้นำมาปฏิบัติตั้งแต่ปีการศึกษา 2534 เป็นต้นมา กล่าวคือ ตั้งแต่เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2534 จนถึง เดือนมีนาคม พ.ศ. 2535 นับได้ว่าเป็นปีการศึกษาแรกที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปนี้ และปฏิบัติการสอนตาม หลักการสอนแบบบูรณาการ หลักการสอนเป็นกลุ่มและหลักการสอนเพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียน ตลอดจนวัดผลได้ครอบคลุมพฤติกรรมทั้ง 3 ด้าน คือ ความรู้ ความคิด ความรู้สึก ทักษะคติ คุณธรรม จริยธรรม และการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยเองและคณะเป็นผู้ที่ทำการสอนวิชา มุ่งเน้นกับการใช้เหตุผลและ

จริยธรรม

ในปีการศึกษานี้ นิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ได้เรียนวิชาตามหลักสูตรใหม่ครบ และเมื่อสิ้นปีการศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรใหม่ ซึ่งจะได้รายงานให้เห็นผลการปฏิบัติในบทต่อไป

บทที่ 4

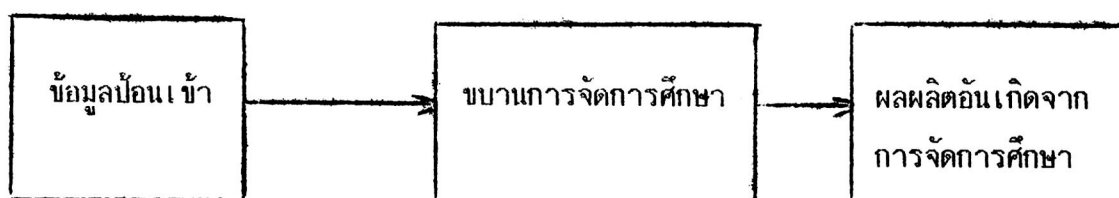
การประเมินผลหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปใหม่ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้นำมาใช้ปฏิบัติจัดการเรียนการสอนในปีการศึกษา 2534 เป็นปีแรกและต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน เมื่อสิ้นปีการศึกษา 2534 ผู้วิจัยได้ทำการประเมินผลหลักสูตร เฉพาะที่ใช้อยู่ที่วิทยาเขตประสานมิตร เนื่องจากเป็นวิทยาเขตที่ผู้วิจัยกำกับดูแลได้อย่างทั่วถึง และผู้วิจัยเองได้ร่วมสอนด้วย

รูปแบบการประเมินผลหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป

การประเมินหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป มีจุดมุ่งหมายเพื่อรวบรวมข้อมูลและเสนอข้อมูล เพื่อให้ทราบว่าหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดผลสามารถทำให้นักศึกษามีลักษณะเป็นบัณฑิตตามเป้าหมายของหลักสูตรหรือไม่ (สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ 2529 : 157) ข้อมูลที่ใช้เพื่อสะท้อนความสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตรนี้ เป็นข้อมูลจากนิสิตผู้เรียน เนื่องจากนิสิตเป็นผู้สังเกตการสอนและมีส่วนร่วมในการใช้หลักสูตรโดยตรงเป็นเวลายาวนาน และเป็นผู้สามารถบอกได้ว่า เขาเป็นผู้มีลักษณะตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่ (Spencer and Aleamoni 1969) แต่ในขณะที่เดียวกันนี้ ก็อาศัยข้อมูลจากทัศนะของอาจารย์ผู้สอนที่สะท้อนเกี่ยวกับหลักสูตรตอนที่ผู้วิจัยเสนอผลการใช้หลักสูตรใหม่ เมื่อสิ้นปีการศึกษา 2534 ระหว่างวันที่ 24 - 25 มีนาคม 2535 ที่ โรงแรมหินสวบน้ำใส จังหวัดระยอง

การประเมินผลหลักสูตรนี้มุ่งประเมินที่ผลผลิตและขบวนการ (Stake 1975) โดยอาศัยรูปแบบการประเมินของสตัฟเฟิลบีมและคณะ (Stufflebeam and others 1971) ดังต่อไปนี้เป็นหลัก

ตามรูปแบบดังกล่าวนี้ จะไม่ประเมินข้อมูลป้อนเข้าในส่วนที่เกี่ยวกับคุณลักษณะของ นิสิต สื่อและอุปกรณ์การสอน คุณวุฒิ และประสบการณ์ของอาจารย์ ตลอดจนอาคารสถานที่ แต่มุ่ง ประเมินที่กระบวนการจัดการเรียนการสอน และผลที่เกิดขึ้นเป็นคุณลักษณะของบัณฑิต เป็นสำคัญ ทั้งนี้ เนื่องจากงานวิจัยนี้มิใช่มุ่งสร้างทฤษฎีหรือค้นหาสัดส่วนของตัวแปรที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของการ จัดการศึกษา แต่มุ่งที่จะค้นหาว่า นิสิตเป็นผู้มีคุณลักษณะบัณฑิตตามที่หลักสูตรกำหนดไว้หรือไม่ และ ขบวนการจัดการเรียนการสอนส่วนใดที่บกพร่องสมควรแก้ไข และส่วนใดที่เป็นสิ่งดีควรที่จะยึดถือ ไว้เป็นข้อปฏิบัติ โดยมีวิธีการประเมินผลหลักสูตรดังต่อไปนี้

วิธีการประเมินผลหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เพื่อแจกแบบสอบถามให้กรอกข้อมูลคือนิสิตปีที่ 1 เมื่อผ่านขบวนการ เรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปครบตามหลักสูตรใหม่ เมื่อสิ้นปีการศึกษา 2534 ประกอบด้วยนิสิต คณะต่าง ๆ ตามที่ลงทะเบียนเรียน จำนวน 810 คน แยกเป็นนิสิตคณะต่าง ๆ ตามตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนวิชาศึกษาทั่วไป

คณะ	จำนวนนิสิต
ศึกษาศาสตร์	221
สังคมศาสตร์	68
มนุษยศาสตร์	187
พลศึกษา	128
วิทยาศาสตร์	177
แพทยศาสตร์	39
รวม	810

ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามเป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูลโดยให้นิสิตประเมินตนเองว่า เป็นผู้มีลักษณะตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมากน้อยปานใด และกระบวนการจัดการศึกษา ทั้งตำรา เอกสาร สื่อ และอุปกรณ์การสอน พฤติกรรมการสอนและความสามารถในการสอน ตลอดจนการวัดผล เหมาะสมมากน้อยเพียงใด แบบสอบถามได้กลับคืนมา จำนวน 428 ฉบับ จากการตอบของ นิสิตคณะต่าง ๆ ตามที่เสนอไว้ในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงจำนวนนิสิตแต่ละคณะที่ตอบแบบสอบถามแล้วส่งแบบสอบถามคืน

คณะ	จำนวนนิสิตที่ตอบแบบสอบถาม
ศึกษาศาสตร์	111
สังคมศาสตร์	68
มนุษยศาสตร์	6
พลศึกษา	128
วิทยาศาสตร์	94
แพทยศาสตร์	21
รวม	428

ผลการตอบของนิสิตนำมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ เพื่อสะท้อนทัศนคติที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรได้ดังต่อไปนี้

ผลการประเมินหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป

หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปใหม่ ตามที่นำไปใช้จัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างคุณลักษณะ

บันทึก 7 ประการ ดังต่อไปนี้ (1) เป็นผู้มีความสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (2) เป็นผู้มีความรู้ (3) เป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ (4) เป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ (5) เป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ (6) เป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ (7) เป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ

นิสิตรายงานดังข้อมูลที่เสนอไว้ในภาคผนวก ก แปลความหมายได้ว่า นิสิตร้อยละ 78 เป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ (1) เป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ (2) เป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ (3) เป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ (4) เป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ (5) เป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ (6) เป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ (7) เป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ

ตามทัศนะของอาจารย์ส่วนใหญ่ตามที่เสนอไว้ในภาคผนวก ง เห็นว่าหลักสูตรใหม่นี้ มีประโยชน์ สามารถสร้างคุณลักษณะบัณฑิตให้เกิดขึ้นในสังคมได้ และได้ดำเนินการแก้ไขส่วนที่ยังบกพร่อง เช่น การร่วมกิจกรรมสอนเป็นกลุ่ม การปรับปรุงวางแผนการสอนและกิจกรรมการสอน การปรับปรุงเอกสารประกอบการเรียนและการวัดผล

สำหรับวิชามนุษย์กับการใช้เหตุผลและจริยธรรมนั้น ข้อมูลจากภาคผนวก ก สะท้อนให้เห็นว่าวิชานี้ทำให้นิสิตร้อยละ 80 เป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนเป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ

เมื่อวิเคราะห์ละเอียดลงไปว่า ก่อนเรียนและหลังเรียนแล้ว พฤติกรรมด้านใฝ่รู้ ความรู้และความเข้าใจเพิ่มขึ้นมากน้อยปานใด ดังข้อมูลที่เสนอไว้ในภาคผนวก ข นิสิตร้อยละ 47 รายงานว่าเพิ่มขึ้นมาก นิสิตร้อยละ 52 รายงานว่าเพิ่มขึ้นเล็กน้อย มีเพียงร้อยละ 2 เท่านั้น รายงานว่าไม่เพิ่มขึ้น

ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมนั้น นิสิตร้อยละ 37 รายงานว่า เพิ่มขึ้นมาก ร้อยละ 57 รายงานว่าเพิ่มขึ้นเล็กน้อย และร้อยละ 6 รายงานว่าไม่เพิ่มขึ้น

เมื่อวิเคราะห์พฤติกรรมย่อย ๆ ดังข้อมูลที่เสนอไว้ในภาคผนวก ค นิสิตร้อยละ 70 รายงานว่า ผลจากการเรียนวิชามนุษย์กับการใช้เหตุผลและจริยธรรมทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น หรือดีขึ้นมากในด้าน ต่อไปนี้

- (1) สามารถตั้งคำถามได้
- (2) แสวงหาความจริงด้วยตนเองได้
- (3) สามารถคิดและเชื่อมโยงสิ่งที่คิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- (4) สามารถวิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ ได้
- (5) สามารถคิดแก้ปัญหาด้วยการแสวงหาทางเลือกและตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม

- (6) สามารถเลือกและสังเคราะห์ข่าวสารข้อมูลได้อย่างเหมาะสม
- (7) กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล
- (8) รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- (9) เรียนรู้อยู่เสมอ
- (10) รู้จักและเข้าใจตนเองและผู้อื่น
- (11)เชื่อมั่นในตนเองและสามารถพัฒนาตนเองได้
- (12) สามารถตั้งจุดมุ่งหมายในชีวิตตนเองได้
- (13) มีวินัยในตนเอง
- (14) มีความรับผิดชอบในบทบาทและหน้าที่ของตนเอง
- (15) มีความยุติธรรม
- (16) มีความซื่อสัตย์
- (17) มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อการทำผิด
- (18) ประพฤติตนให้เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
- (19) มีความสามารถในการปรับตัวเองให้เข้ากับสังคมได้
- (20) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
- (21) มีอุดมการณ์ที่จะพัฒนาสังคม
- (22) เป็นผู้ใฝ่รู้ความจริง สามารถคิดอย่างมีเหตุผล
- (23) เป็นผู้มีความดีคุณธรรมและจริยธรรม

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

หลักสูตรระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทย ประกอบด้วย (1) วิชาศึกษาทั่วไปซึ่งเป็นวิชาที่จะทำให้นักเรียนเป็นมนุษย์ที่ดี (2) วิชาเอกซึ่งเป็นวิชาสำหรับนิสิตจะได้ยึดถือประกอบเป็นอาชีพและ (3) วิชาเลือกเสรีเพื่อให้นักเรียนได้เลือกเรียนบางวิชาที่เขาสงใจเป็นพิเศษ

สำหรับหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ใช้อยู่ก่อนปีการศึกษา 2534 กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ว่า "เพื่อให้นักเรียนมีความรู้และทักษะทางภาษา รู้คุณค่าของมนุษย์และศิลปวัฒนธรรม สามารถนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีความรู้ความเข้าใจในสภาพสังคม สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ดี มีพลานามัยแข็งแรง และมีความรู้พื้นฐานสาขาต่าง ๆ เพื่อนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน". การเรียนวิชาศึกษาทั่วไปนั้น ได้กำหนดรายวิชาต่าง ๆ ไว้ในคณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ และคณะพลศึกษา ให้นักเรียนเลือกเรียนให้ครบหน่วยกิต

ผลการประเมินหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ปรากฏว่าวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ดังกล่าวนี้ นับว่าเหมาะสมอยู่ แต่ถ้าจะปรับปรุงวัตถุประสงค์ให้เน้นความสำคัญของการอบรมให้นักเรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความคิดวิจารณ์ มีคุณธรรม และเป็นพลเมืองดีของสังคมแล้ว ก็จะต้องขึ้น นอกจากนั้นผลการประเมินหลักสูตรชี้ให้เห็นว่า เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่จัดให้นักเรียนเรียนนั้นมุ่งเน้นให้เป็นวิชาพื้นฐานในการเรียนวิชาเอก หรือวิชาอื่น ๆ และการสอนก็ใช้วิธีการบรรยายเนื้อหาสาระเป็นส่วนมาก

ด้วยเหตุนี้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จึงได้จัดสัมมนาเพื่อปรับปรุงหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไประหว่างวันที่ 14 - 18 กันยายน 2531 ผลจากการสัมมนาดังกล่าวทำให้สามารถกำหนดวัตถุประสงค์ของวิชาศึกษาทั่วไปได้ชัดเจนในรูปของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน ตลอดจนกำหนดวิชาได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และเป็นโครงสร้างของวิชาที่ยึดหลักบูรณาการ ซึ่งเป็นหลักที่ผสมผสานศาสตร์ต่าง ๆ ให้เป็นระบบเป็นสำคัญ และมุ่งมั่นที่จะพัฒนาให้นักเรียนนักศึกษาคิดแก้ปัญหาได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของวิชาศึกษาทั่วไปที่ปรับปรุงใหม่

เมื่อนิสิตเรียนวิชาศึกษาทั่วไปแล้วจะเป็นผู้มีลักษณะดังนี้

(1) เป็นผู้มี khả năngใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยสามารถสื่อสารภาษาไทยได้อย่างดี และสามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศได้

(2) เป็นผู้มีสุนทรียากรณ์ โดยจะต้องเป็นผู้มีอารมณ์อันประณีตละเอียดอ่อน เข้าใจความหมายและเห็นคุณค่าของศิลปะที่มีต่อชีวิตและสังคม เข้าใจความหมายและเห็นคุณค่าของดนตรีที่มีต่อชีวิตและสังคม เข้าใจความหมายและเห็นคุณค่าของวรรณกรรมที่มีต่อชีวิตและสังคม

(3) เป็นผู้มีโลกทัศน์กว้างไกล โดยจะต้องเป็นผู้เข้าใจปัญหาด้านเศรษฐกิจ การเมือง

และสังคมของไทยและของโลก เข้าใจและเห็นคุณค่าวัฒนธรรมและอารยธรรมของไทยและชาติอื่น ๆ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ทั้งในอดีต ปัจจุบันและอนาคต เข้าใจความสำคัญของกระบวนการจัดการทางธุรกิจ ในสังคมปัจจุบัน

(4) เป็นผู้มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ โดยจะต้องเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวกับสิ่งมีชีวิต โลกและจักรวาล เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับเทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน เข้าใจการสื่อสารด้วยคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน

(5) เป็นผู้มีความสมรรถภาพและสุขภาพที่ดีทั้งกายและใจ โดยสามารถเสริมสร้างรักษาสสมรรถภาพและสุขภาพ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพทางกายและทางจิต

(6) เป็นผู้มีความจริงใจและสามารถคิดอย่างมีเหตุผล โดยจะต้องเป็นผู้ที่สามารถตั้งคำถามและแสวงหาความจริงด้วยตนเองได้ สามารถคิดและเชื่อมโยงสิ่งที่คิดได้อย่างมีเหตุผล สามารถวิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ ได้ สามารถคิดแก้ปัญหาด้วยการแสวงหาทางเลือกและตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม สามารถเลือกและสังเคราะห์ข่าวสารและข้อมูลเพื่อใช้อย่างเหมาะสม กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และเรียนรู้อยู่เสมอ

(7) เป็นผู้มีความคุณธรรมและจริยธรรม โดยจะต้องรู้จักและเข้าใจตนเองและผู้อื่น เชื่อมมั่นในตนเองและสามารถพัฒนาตนเองได้ สามารถตั้งจุดมุ่งหมายในชีวิตของตนเองได้ มีวินัยในตนเอง มีความรับผิดชอบในบทบาทและหน้าที่ของตน มีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์ มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อการทำผิด ประพฤติตนให้เป็นผู้ตามและผู้นำที่ดี มีความสามารถปรับตัวเองให้เข้ากับสังคมได้ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีอุดมการณ์ที่จะพัฒนาสังคม

จากวัตถุประสงค์ดังกล่าวนี้ ได้กำหนดรายวิชาไว้ให้นิสิตเรียน 32-33 หน่วยกิต ดังนี้

(1) กลุ่มภาษา กำหนดให้เรียน 10 หน่วยกิต ประกอบด้วย ภาษาไทย 4 หน่วยกิต คือ ทักษะทางภาษา 1 จำนวน 2 หน่วยกิต และทักษะทางภาษา 2 จำนวน 2 หน่วยกิต ภาษาต่างประเทศ 6 หน่วยกิต โดยทั่วไปคณะต่าง ๆ กำหนดให้เรียนภาษาอังกฤษ ส่วนคณะสังคมศาสตร์กำหนดให้เลือกเรียนภาษาใดภาษาหนึ่งจาก ภาษาอังกฤษ หรือ ภาษาฝรั่งเศส หรือ ภาษาเยอรมัน คณะมนุษยศาสตร์เพิ่มภาษาจีน หรือ ภาษาญี่ปุ่น ให้นิสิตได้เลือกเรียนได้อีกจากภาษาทั้ง 3 ที่กำหนดไว้เช่นเดียวกับคณะสังคมศาสตร์ รายวิชาในหมวดภาษาต่างประเทศ มีดังนี้

ภาษาอังกฤษ ประกอบด้วย ภาษาอังกฤษ 1 จำนวน 3 หน่วยกิต ภาษาอังกฤษ 2 จำนวน 3 หน่วยกิต

ภาษาฝรั่งเศส ประกอบด้วย ภาษาฝรั่งเศส 1 จำนวน 3 หน่วยกิต ภาษาฝรั่งเศส 2 จำนวน 3 หน่วยกิต

ภาษาเยอรมัน ประกอบด้วย ภาษาเยอรมัน 1 จำนวน 3 หน่วยกิต ภาษาเยอรมัน

2 จำนวน 3 หน่วยกิต

ภาษาจีน ประกอบด้วย ภาษาจีนปัจจุบันพื้นฐาน 1 จำนวน 3 หน่วยกิต ภาษาจีนปัจจุบันพื้นฐาน 2 จำนวน 3 หน่วยกิต

ภาษาญี่ปุ่น ประกอบด้วย ภาษาญี่ปุ่นพื้นฐาน 1 จำนวน 3 หน่วยกิต ภาษาญี่ปุ่นพื้นฐาน 2 จำนวน 3 หน่วยกิต

(2) กลุ่มมนุษยศาสตร์ กำหนดให้เรียน 6 หน่วยกิต ประกอบด้วย 3 วิชา คือ สารนิเทศและการศึกษาค้นคว้า 2 หน่วยกิต มนุษย์กับความงาม 2 หน่วยกิต มนุษย์กับการใช้เหตุผลและจริยธรรม 2 หน่วยกิต

(3) กลุ่มสังคมศาสตร์ กำหนดให้เรียน 6 หน่วยกิต ประกอบด้วย 3 วิชา คือ มนุษย์กับอารยธรรม 2 หน่วยกิต มนุษย์กับสังคม 2 หน่วยกิต มนุษย์กับโลกปัจจุบัน 2 หน่วยกิต

(4) กลุ่มวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ กำหนดให้เรียน 6 - 7 หน่วยกิต ประกอบด้วยวิชา คณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์ 2 หน่วยกิต สำหรับผู้เรียนหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต และการศึกษานิติตที่มีใช้ทางวิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์และการประมวลผลข้อมูล 3 หน่วยกิต สำหรับผู้เรียนหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิตและแพทยศาสตรบัณฑิต และการศึกษานิติตที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับสิ่งแวดล้อม 2 หน่วยกิต วิทยาศาสตร์กับการพัฒนาคุณภาพชีวิต

2 หน่วยกิต

(5) กลุ่มพลศึกษา กำหนดให้เรียน 4 หน่วยกิต ประกอบด้วยวิชา การเสริมสร้างคุณภาพชีวิต 2 หน่วยกิต และเลือกเรียนรายวิชาพลศึกษาอีก 2 วิชา ๆ ละ 1 หน่วยกิต

มหาวิทยาลัยได้ตั้งคณะกรรมการสร้างเอกสารประกอบการเรียนและสร้างสื่อการสอนของแต่ละวิชา โดยที่ผู้วิจัยในฐานะรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการทำหน้าที่เป็นประธานของคณะกรรมการชุดนี้

สาระและกิจกรรมการสอนในวิชาดังกล่าวนี้ สอดคล้องสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เช่น วิชามนุษย์กับการใช้เหตุผลและจริยธรรม ประกอบด้วยกิจกรรมเพื่อชักนำให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีความจริงและคิดอย่างมีเหตุผล สามารถคิดแก้ปัญหาด้วยตนเองได้อย่างมีระบบ ตลอดจนเป็นผู้ที่มีคุณธรรมและจริยธรรม ตัวอย่างบทเรียนนี้มีกิจกรรมฝึกให้ผู้เรียนคิดแก้ปัญหาอย่างมีระบบ ให้ทำกิจกรรมควิซี ฝึกให้รู้จักตั้งคำถามและแสวงหาคำตอบด้วยตนเอง ฝึกให้กล้าแสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุม ฝึกการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ฝึกความรับผิดชอบ ความมีวินัย ความซื่อสัตย์ เป็นต้น

การจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปใหม่นี้ ยึดหลักการสอนวิธีแก้ปัญหาเพื่อนำพาให้ลูกศิษย์เข้าสู่ภาวะบูรณาการ สามารถผสมผสานสาระของศาสตร์ต่าง ๆ ได้ ใช้หลักการสอนเป็นกลุ่ม มุ่งเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนให้ได้ตามเป้าหมายของหลักสูตร

ผลการจัดการศึกษาตามหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปใหม่ สามารถทำให้มีนิสิต ร้อยละ 78 มีลักษณะของบัณฑิตที่สมบูรณ์ตามเป้าหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้ 7 ประการได้ หลักสูตรสื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์การสอน และพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ตลอดจนวิธีการวัดผล ที่มุ่งตรวจสอบพฤติกรรมของคน ทั้งด้านความรู้ ความคิด ทักษะ ความรู้สึก คุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนความสามารถในการประพฤติปฏิบัตินั้น สามารถทำให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีตามเป้าหมายของหลักสูตรได้ แต่ก็มีข้อที่ควรแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นไปอีก โดยเฉพาะอุปกรณ์การสอน เอกสารประกอบการสอน การจัดการเรียนการสอนและการวัดผลเรื่องที่ต้องปรับปรุงแก้ไขดังกล่าวนี้ มหาวิทยาลัยได้จัดให้มีการสัมมนาและได้ดำเนินการแก้ไข เมื่อสิ้นปีการศึกษา พ.ศ. 2534 และในปีการศึกษา 2535 นี้ ก็ได้จัดการเรียนการสอนตามแผนการที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว

ข้อที่น่าสังเกตจากการใช้หลักสูตรที่สำคัญ มี 3 ประการ ดังนี้

(1) อาจารย์บางท่านในระยะแรก ๆ ของการใช้หลักสูตรใหม่นี้ ยังไม่เห็นความสำคัญของการสอนร่วมกันเป็นกลุ่ม แต่เมื่อนำผลการประเมินการใช้หลักสูตรไปเสนอให้ผู้สอนทราบ และจัดสัมมนาเพื่อแก้ปัญหาการสอนต่าง ๆ ทักษะดังกล่าวก็ลดลงไป ดังจะเห็นได้จากการที่อาจารย์ร่วมมือกันวางแผนปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน ปรับปรุงอุปกรณ์การสอนและเอกสารประกอบการสอนและการวัดผล

(2) นิสิตบางส่วนประมาณร้อยละ 22 ไม่ค่อยอ่านหนังสือ ทั้ง ๆ ที่มีเอกสารประกอบการสอนเป็นคู่มืออยู่แล้ว

(3) นิสิตร้อยละ 22 ที่รายงานว่าเป็นผู้มีลักษณะตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรน้อย นั้น มักจะเป็นผู้ที่ต้องการไปสอบเข้าเรียนในสถาบันการศึกษาแห่งใหม่ เนื่องจากเขาสอบได้ในขณะที่เขาไม่ต้องการเรียน จึงไม่ค่อยสนใจในการเรียนและไม่สนใจปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยที่ชี้ให้เห็นว่าหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปใหม่ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พัฒนาขึ้นมาใช้นี้ สามารถเปลี่ยนพฤติกรรมของนิสิตให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ สามารถผสมผสานสาระ และเห็นความสัมพันธ์ของศาสตร์ต่าง ๆ สามารถคิดแก้ปัญหาได้อย่างมีระบบ และเป็นผู้มีเหตุผล ตลอดจนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม นั้น นับได้ว่าเป็นตัวอย่างที่สำคัญของการสร้างสรรค์นวัตกรรมทางการศึกษา ซึ่งเป็นขบวนการที่จะใช้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศชาติ สมตามเจตนาของผู้ปรารถนา ดังเช่น ท่านนายกรัฐมนตรี นายชวน หลีกภัย ทบวงมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยป้องกัน

ราชอาณาจักร ที่พยายามหาแนวทางสร้างวินัย เพื่อการพัฒนาสังคมไทยในอนาคต โดยได้กำหนด
มาตรการทางการศึกษา เป็นมาตรการหนึ่ง (วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร 2535 : 7)
พงษ์นคร นครสันติภาพ (2534 : 11) ได้แสดงความปรารถนาที่จะเห็นมหาวิทยาลัยฝึกนิสิตให้
สามารถสังเคราะห์ความรู้ได้ ดังนั้น จึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

(1) สถาบันการศึกษาของไทยทุกระดับทั้งของรัฐและเอกชน ควรได้ศึกษาและพัฒนา
หลักสูตร ตามแนวทางที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒใช้และพิสูจน์ได้ว่า เป็นหลักสูตรที่สามารถ
สร้างมนุษย์ที่สมบูรณ์ได้

(2) คณาจารย์ผู้สอนวิชาศึกษาทั่วไป ควรให้ความสนใจกับนิสิต ร้อยละ 22 ที่
รายงานว่าเขายังไม่มีลักษณะเป็นบัณฑิตตามเป้าหมายนั้น ด้วยการเฝ้าสังเกตพฤติกรรมและกระตุ้น
ชี้ให้เห็นความสำคัญของการพัฒนาตนในขณะที่ศึกษาเล่าเรียนอยู่ในสถาบันแห่งนี้ ทั้ง ๆ ที่เขามี
จุดมุ่งหมายที่จะออกไปเรียนที่สถาบันอื่นก็ตามที่ ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาการศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมของ
นิสิตเอง เป็นสำคัญ

(3) ควรมีการสัมมนาอาจารย์ผู้สอนอยู่เสมอ เพื่อปรึกษาหาวิธีแก้ปัญหาการสอน
ร่วมกัน และเพื่อความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของกันและกัน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. การศึกษาหาเกณฑ์ปกติของระดับพัฒนาการทางจริยธรรม และองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางจริยธรรม. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์ การศาสนา, 2524.

คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว.. "ความรู้พื้นฐานที่บัณฑิตไทยพึงมี." ใน รายงานการประชุม ประจำปี เรื่อง การผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยไทยในอนาคต. หน้า 139 - 144. กรุงเทพฯ ฯ : ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย, 2530.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การสำรวจสภาวะทางการศึกษาของประเทศ. กรุงเทพฯ ฯ : นวกนก, 2526.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. รายงานการประเมินสภาพการจัดการศึกษาและ ประเมินผลแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529). กรุงเทพฯ ฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2528.

คณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎรและคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. รายงานสรุปผลการสัมมนาแนวทางการปฏิรูปการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ ฯ : คณะกรรมาธิการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ, 2530.

ชาตรี เมืองนาโพธิ์. "คุณสมบัติของบัณฑิตที่สอดคล้องกับความต้องการของภาคเอกชน." เอกสาร การวิจัยส่วนบุคคล วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2532.

"ชวนย่าแก รชน. ตัตุวณ ฯ เด็กฝาก." สยามรัฐ, 13 พฤศจิกายน 2535, หน้า 1.

ดำรง ศิริเจริญ. "พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในคณะศึกษาศาสตร์ มศว พินธุโลก."
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พินธุโลก วารสารประชาสัมพันธ์ ฉบับ เทิดพระเกียรติ.
มิถุนายน - กรกฎาคม 2531, 10 - 11.

"นายจ้างหวังบัณฑิตเลิศ." ไทยรัฐ, 15 มิถุนายน 2531, หน้า 9.

บังอร ภูมิภรณ์ชัย. "ปราชญ์ผู้ทรงศิลป์." ใน อาจารย์สาโรชที่ข้าพเจ้ารู้จัก.
หน้า 23 - 29. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2531.

ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา และคณะ. บทบาทและสัมฤทธิ์ผลของสถาบันอุดมศึกษาไทยใน
การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. เอกสารการวิจัย. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2530.

ประเสริฐ สุทธิประสิทธิ์ "บทบาทและแนวโน้มของการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัย."
เสียง มศว, สิงหาคม 2530, 1 - 7.

ปริญญายุควิบูลย์, หลวง. "แนวคิดเรื่องปรัชญาการศึกษาไทย ตามแนวพุทธศาสนาฝ่าย
เถรวาท." วารสาร พ.ส.ล.เรือนแก้วของนักศึกษา, กุมภาพันธ์ 2521, 17 - 22.

ป้องกันราชอาณาจักร, วิทยาลัย. การสัมมนาครั้งที่ 1 เรื่อง "แนวทางการสร้างวินัยเพื่อการ
พัฒนาสังคมไทยในอนาคต." กรุงเทพฯ : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2535.

พงษ์นคร นครสันติภาพ. "การสังเคราะห์ความรู้สิ่งที่กำลังจะหายไปในมหาวิทยาลัย."
สยามรัฐ, 11 มิถุนายน 2534, หน้า 11.

พนม พงษ์ไพบูลย์. การศึกษาในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของปัจจัยกำลังอำนาจแห่งชาติ. เอกสาร
ประกอบการบรรยาย ณ. วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 9 พฤศจิกายน 2535.

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และ ทองอินทร์ วงศ์โสธร. สภาพและปัญหาของวิชาพื้นฐานทั่วไป.
กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2536.

พรชูลี อาชวบำรุง. "ภารกิจสถาบันอุดมศึกษา." วารสารเศรษฐศาสตร์.

มกราคม - มีนาคม 2526, 4 - 17.

พระเทพเวที. ความมุ่งหมายของวิชาพื้นฐานทั่วไป. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

นิลธิ์ สารวิจิตร. "ความสำคัญกับการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัย." เสียง มศว,

สิงหาคม 2530, 33 - 36.

มหาวิทยาลัย, ทบวง. โครงการประชุมสัมมนา เรื่อง นโยบายและแนวทางการพัฒนาบุคลากรภาพ และจริยธรรมของนักศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2532.

มหาวิทยาลัย, ทบวง. ประมวลเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของทบวงมหาวิทยาลัยและหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง. กรุงเทพฯ ฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2534.

"ระบบสอบเข้ามหาวิทยาลัยสร้างสรรค์หรือทำลายสังคมไทย." สยามโพสต์, 27 พฤศจิกายน 2535, หน้า 7.

วิจิตร ศรีสะอ้าน. "ปรัชญาการศึกษาชั้นอุดมศึกษา." ใน การพัฒนาการเรียนการสอนระดับ อุดมศึกษา. บรรณาธิการโดยไพฑูรย์ สินลารัตน์. หน้า 114 - 115.

กรุงเทพฯ ฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

ศรีนครินทร์วิโรฒ, มหาวิทยาลัย. การสำรวจสภาพและปัญหาของวิชาพื้นฐานทั่วไป. เอกสาร การวิจัย ฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ, 2532.

ศรีนครินทร์วิโรฒ, มหาวิทยาลัย. ทิศทางการผลิตบัณฑิต. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์, 2532.

ศรีนครินทร์วิโรฒ, มหาวิทยาลัย. หลักสูตรและคู่มือการศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ. 2530.

กรุงเทพฯ ฯ : เจ้าพระยาการพิมพ์, 2530.

ศรีนครินทรวิโรฒ, มหาวิทยาลัย. เอกสารประกอบการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา
ระยะที่ 7 (2535 - 2539). กรุงเทพฯ ฯ : กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2532.

สมชาย เจนชัยจิตรวณิช. "มหาวิทยาลัย..." "มม" หรือ "บม". สยามรัฐ, 19 กันยายน
2531, หน้า 11.

สาโรช บัวศรี. "บูรณาการ." วารสารสาธิตศึกษาศาสตร์, มกราคม - มีนาคม 2529,
7 - 8.

_____. "บูรณาการและการพัฒนาหลักสูตร." วารสารสาธิตศึกษาศาสตร์,
มกราคม - มีนาคม 2529, 9 - 12.

_____. "บูรณาการและการพัฒนาวิธีสอน." วารสารสาธิตศึกษาศาสตร์,
มกราคม - มีนาคม 2529, 13 - 14.

สายหยุด จำปาทอง. "การจัดการศึกษาระบบพึ่งตนเอง." คุรุปริทัศน์.
สิงหาคม 2529, 35 - 41.

ลำเรียง บุญเรืองรัตน์. โปรแกรมการสอน เรื่อง การตั้งวัตถุประสงค์ของการสอนเชิง
พฤติกรรม. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์เจริญพัฒน์, 2518.

_____. ทฤษฎีการวัดและการประเมินผลการศึกษาฉบับปรับปรุง. กรุงเทพฯ ฯ :
สำนักพิมพ์สยามศึกษา, 2529.

อนุภาพ ถิรลาม และ สุจิต มีมงคลกุลติลก. "การมีงานทำ : การศึกษากับความต้องการ
ของตลาดแรงงาน." วารสารธรรมศาสตร์, มีนาคม 2528, 73 - 79.

อัมภา บุญช่วย. "มหาวิทยาลัยกับการผลิตบัณฑิตเพื่อการพัฒนาสังคม." วารสารศึกษา-
ศาสตร์. พฤษภาคม 2531, 14 - 16.

ภาษาต่างประเทศ

Biehler, Robert F. Psychology Applied to Teaching. New York :
Houghton Mifflin Company, 1971.

Bloom, Benjamins. ed. Taxonomy of Educational Objectives : The
Classifiaction of Educational Goals : Handbook 1 : Cognitive
Domain. New York : David Mackoy, 1956.

Lock, Louis G. Willian M. Gibson and George Arms. Toward Liberal
Education. New York : Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1957.

Mager, Robert F. Preparing Instructional Objectives. California :
Fearan Publishers, Inc., 1962.

Oliva, F. Peter. The Secondary School Today. San Francisco :
International Textbook Company, 1972.

Spencer, R.E. and L.M. Aleomani. The Illinois Course Evaluation
Questionnaire : A Descriptive of Its Development and A Report
of Its Results. Research Report Number 292. April, 1969.

Stake, R.E.. Education Evaluation. Center for Instructional Research
and Curriculum Evaluation. University of Illinois, 1975.

Stufflebeam, D. and others. Educational Evaluation and Decision Making.
Illinois : Peacock Publisher, 1971.

Westbury, Ian and Neil J. Wilkof. Joseph J. Schwab Science, Curriculum,
and Liberal Education. Chicago : The University of Chicago Press,
1978.

ผนวก ก

ผลการวิเคราะห์คำตอบจากแบบสอบถาม เกี่ยวกับหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป

คำชี้แจง การจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บัณฑิตมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

- (1) เป็นผู้มีความสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร
- (2) เป็นผู้สนใจใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
- (3) เป็นผู้ที่มีโลกทัศน์กว้างไกล
- (4) เป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ
- (5) เป็นผู้ที่มีสมรรถภาพและสุขภาพที่ดีทั้งกายและใจ
- (6) เป็นผู้ใฝ่รู้ความจริงและคิดอย่างมีเหตุผล
- (7) เป็นผู้มีความประพฤติและจริยธรรม

จากจุดมุ่งหมายดังกล่าวนี้ มหาวิทยาลัยได้จัดรายวิชาศึกษาทั่วไปให้ท่านเรียน ดังนี้

(1) กลุ่มภาษา

ภาษาไทย

ทย 101 ทักษะทางภาษา 1

ทย 102 ทักษะทางภาษา 2 (ยกเว้นคณะแพทยศาสตร์)

ภาษาต่างประเทศ

อก 101 ภาษาอังกฤษ 1

อก 102 ภาษาอังกฤษ 2

(2) กลุ่มมนุษยศาสตร์

บร 101 สารนิเทศและการศึกษาค้นคว้า

มน 101 มนุษย์กับความงาม (ยกเว้นคณะแพทยศาสตร์เพราะเรียนจิตวิทยาเบื้องต้นแทน)

มน 102 มนุษย์กับการใช้เหตุผลและจริยธรรม

(3) กลุ่มสังคมศาสตร์

สศ 101 มนุษย์กับอารยธรรม

สศ 102 มนุษย์กับสังคม

สศ 103 มนุษย์กับโลกปัจจุบัน

(4) กลุ่มวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

- คณ 101 คณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์ (สำหรับนักศึกษาหลักสูตร ศศ.บ.
หรือ กศ.บ. วิชาเอกเกี่ยวกับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์)
- คพ 101 คอมพิวเตอร์และการประมวลผลข้อมูล (สำหรับนักศึกษาหลักสูตร
วท.บ. หรือ พบ. หรือ กศ.บ. วิชาเอกที่เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์)
- วท 101 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับสิ่งแวดล้อม
- วท 102 วิทยาศาสตร์กับการพัฒนาคุณภาพชีวิต (ยกเว้นคณะแพทยศาสตร์)

(5) กลุ่มพลศึกษา

- พล 101 การเสริมสร้างคุณภาพชีวิต (ยกเว้นคณะแพทยศาสตร์). และ
เลือกเรียนรายวิชาพลศึกษาอีก 2 หน่วยกิต (ยกเว้น
คณะแพทยศาสตร์ เรียน 1 หน่วยกิต)

คำถาม	คะแนน				รวม
	1	2	3	4	
	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด	
1. ท่านเป็นผู้มีคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์ 7 ประการ มากนักน้อยเพียงใด	N 5 % 1.2	88 20.6	320 74.8	15 3.5	428
2. วิชาต่าง ๆ ที่จัดให้เรียนนี้ ทำให้ท่านเป็นผู้มีลักษณะ 7 ประการ มากน้อยเพียงใด	N 1 % 0.2	77 17.9	309 71.9	43 10.0	430
3. กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้ ท่านมีคุณลักษณะ 7 ประการ มากน้อยเพียงใด	N 3 % 0.7	94 21.8	305 70.6	30 6.9	432
4. การจัดการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ของวิชาศึกษา ทั่วไปเหมาะสมเพียงใด	N 6 % 1.4	163 37.9	219 50.9	41 9.5	430
5. เอกสารประกอบการเรียนทำให้ท่านเป็นผู้มีลักษณะ 7 ประการ มากน้อยเพียงใด	N 13 % 3.0	153 35.7	239 55.8	23 5.4	428
6. เอกสารประกอบการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ 7 ประการ มากน้อยเพียงใด	N 12 % 2.8	139 32.3	220 51.2	59 13.7	430

คำถาม		คะแนน				รวม
		1	2	3	4	
		น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด	
7. อุปกรณ์การสอนเหมาะสมเพียงใด	N	24	202	180	26	432
	%	5.6	46.8	41.7	6.0	
8. อาจารย์ผู้สอนเตรียมการสอนมากน้อยเพียงใด	N	2	82	286	60	430
	%	0.5	19.1	66.5	14.0	
9. อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความสามารถเหมาะสมเพียงใด	N	2	40	268	122	432
	%	0.5	9.3	62.0	28.2	
10. การวัดผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด	N	11	118	256	47	432
	%	2.5	27.3	59.3	10.9	
11. การวัดผลยุติธรรมมากน้อยเพียงใด	N	24	153	214	41	432
	%	5.6	35.4	49.5	9.5	
12. ท่านได้รับประโยชน์จากการเรียนวิชาเหล่านั้นมากน้อยเพียงใด	N	9	92	273	58	432
	%	2.1	21.3	63.2	13.4	

คำชี้แจง คำถามต่อไปนี้จะถามให้นิสิตแสดงความคิดเห็นจากการเรียนเฉพาะแต่ละรายวิชา ท่านที่ไม่ได้เรียนวิชาอะไร ก็ไม่ต้องตอบคำถามข้อเหล่านั้น และตอบคำถามให้ตรงกับข้อที่ถาม เพื่อประเมินวิชานั้น ๆ

		คะแนน				รวม
คะแนน		1	2	3	4	
		น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด	
วิชาภาษาไทย ทย 101 และ ทย 102						
13. วิชานี้ทำให้ท่านสามารถสื่อสารภาษาไทยได้	N	7	80	276	52	416
ดีขึ้นเพียงใด	%	1.7	19.2	66.3	12.5	
14. เอกสารประกอบการเรียนช่วยให้ท่านสื่อสาร	N	17	138	229	29	413
ภาษาไทยได้ดีขึ้นเพียงใด	%	4.1	33.4	55.4	7.0	
15. กิจกรรมการเรียนการสอนช่วยให้ท่านสื่อสาร	N	10	98	241	64	413
ภาษาไทยได้ดีขึ้นเพียงใด	%	2.4	23.7	58.4	15.5	
16. การวัดผลเหมาะสมเพียงใด	N	20	113	242	38	413
	%	4.8	27.4	58.6	9.2	
วิชาภาษาอังกฤษ อก 101 และ อก 102						
17. วิชานี้ทำให้ท่านสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ดีขึ้น	N	30	192	191	11	424
เพียงใด	%	7.1	45.3	45.0	2.6	
18. เอกสารประกอบการเรียนช่วยให้ท่านสื่อสาร	N	30	172	190	32	424
ภาษาอังกฤษได้ดีขึ้นเพียงใด	%	7.1	40.6	44.8	7.5	
19. กิจกรรมการเรียนการสอนช่วยให้ท่านสื่อสาร	N	24	195	180	25	424
ภาษาอังกฤษได้ดีขึ้นเพียงใด	%	5.7	46.0	42.5	5.9	

คำถาม		คะแนน				รวม
		1	2	3	4	
		น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด	
20. การวัดผลเหมาะสมเพียงใด	N	21	122	239	37	421
	%	5.0	29.0	56.8	8.8	
บรร 101 สารนิเทศและการศึกษาค้นคว้า						
21. วิชานี้มีประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้ามากน้อยเพียงใด	N	4	19	207	178	410
	%	1.0	4.6	50.5	43.4	
22. เอกสารประกอบการเรียนวิชานี้มีประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้ามากน้อยเพียงใด	N	5	57	214	133	410
	%	1.2	13.9	52.2	32.4	
23. กิจกรรมการเรียนการสอนมีประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้ามากน้อยเพียงใด	N	7	32	206	162	407
	%	1.7	7.9	50.6	39.8	
24. การวัดผลเหมาะสมเพียงใด	N	14	66	252	78	412
	%	3.4	16.0	61.2	18.9	
มน 101 มนุษย์กับความงาม						
25. วิชานี้ทำให้ท่านเป็นผู้ที่มีสุนทรียารมณ์เพียงใด	N	14	79	188	39	320
	%	4.4	24.7	58.8	12.2	
26. เอกสารประกอบการเรียนวิชานี้ทำให้ท่านเป็นผู้มีสุนทรียารมณ์เพียงใด	N	26	120	134	20	300
	%	8.7	40.0	44.7	6.7	
27. กิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ท่านเป็นผู้มีสุนทรียารมณ์เพียงใด	N	17	116	135	30	398
	%	5.7	38.9	45.3	10.1	

คำถาม		คะแนน				รวม
		1	2	3	4	
		น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด	
28. วิชานี้มีประโยชน์ต่อท่านเพียงใด	N	5	95	158	40	298
	%	1.7	31.9	53.0	13.4	
29. การวัดผลเหมาะสมเพียงใด	N	10	95	163	30	299
	%	3.3	31.8	54.5	10.0	
มน 102 มนุษย์กับการใช้เหตุผลและจริยธรรม						
30. วิชานี้ทำให้ท่านเป็นผู้ใฝ่รู้ความจริงและคิดอย่างมีเหตุผลมากน้อยเพียงใด	N	10	74	174	62	420
	%	2.4	17.6	65.2	14.8	
31. วิชานี้ทำให้ท่านเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมมากน้อยเพียงใด	N	9	79	275	57	420
	%	2.1	18.8	65.5	13.6	
32. เอกสารประกอบการเรียนการสอนทำให้ท่านใฝ่รู้ความจริงและคิดอย่างมีเหตุผลมากน้อยเพียงใด	N	17	132	239	32	420
	%	4.0	31.4	56.9	7.6	
33. เอกสารประกอบการเรียนการสอนทำให้ท่านมีคุณธรรมและจริยธรรมมากน้อยเพียงใด	N	14	106	259	41	420
	%	3.3	25.2	61.7	9.8	
34. กิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ท่านเป็นผู้ใฝ่รู้ความจริงและคิดอย่างมีเหตุผลมากน้อยเพียงใด	N	11	93	269	47	420
	%	2.6	22.1	64.0	11.2	
35. กิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ท่านเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมมากน้อยเพียงใด	N	11	98	258	49	416
	%	2.6	23.4	61.7	11.7	

คำถาม		คะแนน				รวม
		1	2	3	4	
		น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด	
36. การวัดผลเหมาะสมเพียงใด	N	27	91	233	59	410
	%	6.6	22.2	56.8	14.4	
สศ 101 มนุษย์กับอารยธรรม						
37. วิชาทำให้ท่านเป็นผู้มีโลกทัศน์กว้างไกลเพียงใด	N	10	47	233	87	377
	%	2.7	12.5	61.8	23.1	
38. เอกสารประกอบการเรียนทำให้ท่านเป็นผู้มีโลกทัศน์กว้างไกลเพียงใด	N	7	74	249	46	377
	%	1.9	19.6	66.0	12.2	
39. กิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ท่านเป็นผู้มีโลกทัศน์กว้างไกลเพียงใด	N	3	66	245	60	374
	%	0.8	17.6	65.5	16.0	
40. วิชานี้มีประโยชน์เพียงใด	N	2	56	223	94	375
	%	0.5	14.9	59.5	25.1	
41. การวัดผลเหมาะสมเพียงใด	N	11	95	223	44	373
	%	2.9	25.5	59.8	11.8	
สศ 102 มนุษย์กับสังคม						
42. วิชาทำให้ท่านเป็นผู้มีโลกทัศน์กว้างไกลเพียงใด	N	3	73	199	28	303
	%	1.0	24.1	65.7	9.2	
43. เอกสารประกอบการเรียนทำให้ท่านเป็นผู้มีโลกทัศน์กว้างไกลเพียงใด	N	4	101	169	23	297
	%	1.3	34.0	56.9	7.7	

คำถาม		คะแนน				รวม
		1	2	3	4	
		น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด	
44. กิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ท่านเป็นผู้มี	N	6	91	172	23	292
โลกทัศน์กว้าง ไกลเพียงใด	%	2.1	31.2	58.9	7.9	
45. วิชานี้มีประโยชน์เพียงใด	N	1	59	188	45	293
	%	0.3	20.1	64.2	15.4	
46. การวัดผลเหมาะสมเพียงใด	N	10	71	189	19	289
	%	3.5	24.6	65.4	6.6	
สศ 103 มนุษย์กับโลกปัจจุบัน						
47. วิชานี้ทำให้ท่านเป็นผู้มีโลกทัศน์กว้าง ไกลเพียงใด	N	9	56	184	33	282
	%	3.2	19.9	65.2	11.7	
48. เอกสารประกอบการเรียนทำให้ท่านเป็นผู้มี	N	8	82	167	21	278
โลกทัศน์กว้าง ไกลเพียงใด	%	2.9	29.5	60.1	7.6	
49. กิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ท่านมีโลกทัศน์	N	15	81	159	26	281
กว้าง ไกลเพียงใด	%	5.3	28.8	56.6	9.3	
50. วิชานี้มีประโยชน์เพียงใด	N	6	55	167	52	280
	%	2.1	19.6	59.6	18.6	

คำถาม		คะแนน				รวม
		1	2	3	4	
		น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด	
51. การวัดผลเหมาะสมเพียงใด	N	16	7	168	22	277
	%	5.8	25.6	60.6	7.9	
คณ 101 คณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์						
52. วิชานี้ทำให้ท่านเข้าใจการสื่อสารด้วยคณิต-N		13	80	131	35	259
ศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันเพียงใด%		5.0	30.9	50.6	13.5	
53. เอกสารประกอบการเรียนทำให้ท่านเข้าใจ		20	79	130	19	248
การสื่อสารด้วยคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตN		8.1	31.9	52.4	7.7	
ประจำวันเพียงใด	%					
54. กิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ท่านเข้าใจ		25	73	133	20	251
การสื่อสารด้วยคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตN		10.0	29.1	53.0	8.0	
ประจำวันเพียงใด	%					
55. วิชานี้มีประโยชน์เพียงใด	N	11	41	148	49	249
	%	4.4	16.5	59.4	19.7	
56. การวัดผลเหมาะสมเพียงใด	N	18	74	146	22	260
	%	6.9	28.5	56.2	8.5	
คณ 101 คอมพิวเตอร์และการประมวลผลข้อมูล						
57. วิชานี้ทำให้ท่านเข้าใจเรื่องของคอมพิวเตอร์ N		36	105	155	46	342
เพียงใด	%	10.5	30.7	45.3	13.5	

คำถาม	คะแนน				รวม
	1	2	3	4	
	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด	
58. เอกสารประกอบการเรียนทำให้ท่านได้เข้าใจ เรื่องของคอมพิวเตอร์เพียงใด	N 29 % 8.5	133 38.9	153 44.7	27 7.9	342
59. กิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ท่านเข้าใจ เรื่องของคอมพิวเตอร์เพียงใด	N 40 % 11.7	123 35.9	149 43.4	31 9.0	343
60. วิชานี้มีประโยชน์เพียงใด	N 21 % 6.1	57 16.6	157 45.8	106 30.9	343
61. การวัดผลเหมาะสมเพียงใด	N 36 % 10.6	104 30.5	180 52.8	21 6.2	341
<u>วท 101 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับ</u>					
<u>สิ่งแวดล้อม</u>					
62. วิชานี้ทำให้ท่านเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่าง ตนเองกับสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งมีชีวิตโลก และจักรวาลเพียงใด	N 11 % 2.7	88 21.7	253 62.5	53 13.1	405
63. วิชานี้ทำให้ท่านเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่าง ตนเองกับเทคโนโลยีในชีวิตประจำวันเพียงใด	N 10 % 2.5	90 22.2	260 64.2	45 11.1	405
64. วิชานี้มีประโยชน์เพียงใด	N 10 % 2.5	86 21.3	241 59.8	66 16.4	403

คำถาม		คะแนน				รวม
		1	2	3	4	
		น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด	
65.	วิชานี้ทำให้ท่านเป็นผู้มีความสัมพันธ์กับ N	9	111	243	42	405
	สิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด %	2.2	27.3	59.9	10.3	
66.	เอกสารประกอบการสอนเหมาะสมเพียงใด N	28	132	217	27	404
	%	6.9	32.7	53.7	6.7	
67.	กิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมเพียงใด N	35	127	218	23	404
	%	8.7	31.4	54.0	5.7	
68.	การวัดผลเหมาะสมเพียงใด N	21	87	250	42	400
	%	5.3	21.8	62.5	10.5	
<u>วท 102 วิทยาศาสตร์กับการพัฒนาคุณภาพชีวิต</u>						
69.	วิชานี้มีประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของ N	13	72	217	76	378
	ท่านเพียงใด %	3.4	19.0	57.4	20.1	
70.	เอกสารประกอบการเรียนมีประโยชน์ต่อการ N	16	105	214	44	379
	พัฒนาคุณภาพชีวิตของท่านเพียงใด %	4.2	27.7	56.5	11.6	
71.	กิจกรรมการเรียนการสอนมีประโยชน์ต่อการ N	22	107	212	38	379
	พัฒนาคุณภาพชีวิตของท่านเพียงใด %	5.8	28.2	55.9	10.0	
72.	การวัดผลเหมาะสมเพียงใด N	6	33	205	81	371
	%	1.8	10.2	63.1	24.9	

คำถาม		คะแนน				รวม
		1	2	3	4	
		น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด	
<u>พล 101 การเสริมสร้างคุณภาพชีวิต</u>						
<u>และวิชากิจกรรมทางพลศึกษา</u>						
73. วิชานี้มีประโยชน์ต่อการเสริมสร้างสุขภาพที่ดีทั้งกายและใจเพียงใด	N	6	33	205	81	325
	%	1.8	10.2	63.1	24.9	
74. เอกสารประกอบการเรียนมีประโยชน์ต่อการเสริมสร้างสุขภาพที่ดีทั้งกายและใจเพียงใด	N	19	71	179	55	324
	%	5.9	21.9	55.2	17.0	
75. กิจกรรมการเรียนการสอนช่วยเสริมสร้างสุขภาพที่ดีทั้งกายและใจเพียงใด	N	19	71	179	55	325
	%	5.9	21.9	55.2	17.0	
76. การวัดผลเหมาะสมเพียงใด	N	18	46	166	51	281
	%	6.4	16.3	58.9	18.1	

ผนวก ข

ร้อยละของนิสิตที่รายงานผลการจัดการศึกษาวิชามนุษย์กับการใช้เหตุผลและจริยธรรม

- (1) ท่านเป็นผู้ใฝ่รู้ความจริงและสามารถคิดอย่างมีเหตุผลเพิ่มขึ้นจากเมื่อก่อนเรียนมากน้อยเพียงใด
ก. ไม่เพิ่ม	6	คน	=	1.88 %
ข. เพิ่มขึ้นเล็กน้อย	165	คน	=	51.56 %
ค. เพิ่มขึ้นมาก	149	คน	=	46.56 %
- (2) ท่านเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมเพิ่มขึ้นจากเมื่อก่อนเรียนมากน้อยปานใด
ก. ไม่เพิ่ม	20	คน	=	6.25 %
ข. เพิ่มขึ้นเล็กน้อย	181	คน	=	56.56 %
ค. เพิ่มขึ้นมาก	119	คน	=	37.19 %
- (3) กิจกรรมการเรียนในวิชานี้ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ใน ข้อ 1 และ 2 มากน้อยเพียงใด
ก. ไม่บรรลุวัตถุประสงค์	10	คน	=	3.13 %
ข. บรรลุวัตถุประสงค์เล็กน้อย	181	คน	=	56.56 %
ค. บรรลุวัตถุประสงค์มาก	119	คน	=	37.19 %
- (4) ท่านชอบกิจกรรมการเรียนการสอนดังกล่าวนี้มากน้อยปานใด
ก. ไม่ชอบ	51	คน	=	15.94 %
ข. ชอบเล็กน้อย	193	คน	=	60.31 %
ค. ชอบมาก	76	คน	=	23.75 %
- (5) การวัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของวิชานี้มากน้อยปานใด
ก. ไม่สอดคล้อง	26	คน	=	8.13 %
ข. สอดคล้องเล็กน้อย	132	คน	=	41.25 %
ค. สอดคล้องมาก	162	คน	=	50.63 %

ผนวก ค

ร้อยละของนิสิตที่รายงานผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากการเรียนวิชามนุษย์กับการใช้เหตุผลและจริยธรรม

พฤติกรรมของนิสิต	การเปลี่ยนแปลงระหว่างก่อนเรียน และหลังเรียน		
	เหมือนเดิม	ดีขึ้น	ดีขึ้นมาก
1. สามารถตั้งคำถามได้	19.8	75.3	4.9
2. แสวงหาความจริงด้วยตนเองได้	30.8	63.2	6.0
3. สามารถคิดและเชื่อมโยงสิ่งที่คิดได้ อย่างมีเหตุผล	24.2	67.0	8.8
4. สามารถวิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ ได้	16.7	72.2	11.1
5. สามารถคิดแก้ปัญหาด้วยการแสวงหาทางเลือก และตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม	22.5	61.0	16.5
6. สามารถเลือกและสังเคราะห์ข่าวสารและข้อมูล เพื่อใช้อย่างเหมาะสม	22.1	64.1	13.8
7. กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล	15.5	59.7	24.9
8. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	24.2	53.3	22.5
9. เรียนรู้อยู่เสมอ	35.9	53	11
10. รู้จักและเข้าใจตนเองและผู้อื่น	19.9	61.3	18.8

พฤติกรรมของนิสิต	การเปลี่ยนแปลงระหว่างก่อนเรียน และหลังเรียน		
	เหมือนเดิม	ดีขึ้น	ดีขึ้นมาก
11. เชื่อมั่นในตนเองและสามารถพัฒนาตนเองได้	17.7	62.4	19.9
12. สามารถตั้งจุดมุ่งหมายในชีวิตตนเองได้	29.8	51.9	18.2
13. มีวินัยในตนเอง	28.0	56.6	15.4
14. มีความรับผิดชอบในบทบาทและหน้าที่ของตนเอง	24.7	58.8	16.5
15. มีความยุติธรรม	51.4	42.0	6.6
16. มีความซื่อสัตย์	53.6	37.0	9.4
17. มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อการทำผิด	41.4	47.0	11.6
18. ประพฤติตนให้เป็นผู้มีผู้นำและผู้ตามที่ดี	22.7	62.4	14.9
19. มีความสามารถในการปรับตัวเองให้เข้ากับสังคมได้	19.3	61.3	19.3
20. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	21	59.1	19.9
21. มีอุดมการณ์ที่จะพัฒนาสังคม	23.8	61.3	14.9
22. เป็นผู้ใฝ่รู้ความจริง สามารถคิดอย่างมีเหตุผล	25.4	63.5	11.0
23. เป็นผู้มีความคุณธรรมและจริยธรรม	39.8	49.2	11.0

โดยสรุป วิชา มน 102 มุ่งเน้นกับการใช้เหตุผลและจริยธรรม มีประโยชน์ต่อการ
พัฒนาตัวนิสิตมากน้อยเพียงใด

()	มีประโยชน์มาก	44.3 %
()	มีประโยชน์ปานกลาง	44.3 %
()	มีประโยชน์เพียงเล็กน้อย	9.8 %
()	ไม่มีประโยชน์เลย	1.6 %

ผนวก ง

ตัวอย่างรายงานผลการสัมมนากลุ่มย่อยของอาจารย์ เพื่อปรับปรุงสื่อการเรียนและวิธีการสอน

รายงานผลการประชุมกลุ่มย่อย
วิชา คณ 101 คณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์

ประธาน	นางลาวัลย์	พลกล้า	(ประธานมิตร)
เลขานุการ	นางสาววิไล	จิระสุทธิรัตน์	(ประธานมิตร)
ผู้ช่วยเลขานุการ	นางสาวสุภาลักษณ์	พงษ์สุธรรม	(ประธานมิตร)
ผู้เข้าร่วมประชุม	นางนลินี	โพธิ์ทิต	(ประธานมิตร)
	นางสุวรรณา	คล้ายกระแสน	(ประธานมิตร)
	นายทวีชัย	สิทธิศร	(ประธานมิตร)

เนื้อหาที่ประชุม

(1) ด้านตำรา

1.1 เนื่องจากผลการประเมิน รายวิชา คณ 101 ปรากฏว่า ผู้เรียนต้องการเนื้อหาและการปฏิบัติในเรื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้จริง จึงเห็นควรให้เพิ่มการปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ โดยจะมีตำราสั้น ๆ ง่าย ๆ เกี่ยวกับวิธีการใช้ประกอบ ซึ่งจะต้องนำไปพิจารณากับกลุ่มอาจารย์ที่สอนคอมพิวเตอร์ต่อไป

1.2 สืบเนื่องจาก ข้อ 1.1 ทำให้จำเป็นต้องปรับเนื้อหาอื่น ๆ เป็นต้นว่า ตรรกศาสตร์การเงิน สถิติ ให้สอดคล้องกับเวลาที่กำหนดให้ในแต่ละภาคเรียน

1.3 จะทำตำราใหม่ โดยรวมเนื้อหาในตำรา และเอกสารประกอบการสอนซึ่งแบ่งออกกันอยู่ให้รวมอยู่ในกลุ่มเดียวกัน และแก้ไขข้อบกพร่องของตำราที่มีอยู่แล้วให้ถูกต้องขึ้นด้วย

(2) ด้านการจัดการเรียนการสอน

2.1 เพื่อให้สอดคล้องกับข้อ 1.1 จะต้องกำหนดให้นิสิตแต่ละคนมีชั่วโมงปฏิบัติเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์นอกเวลาเรียนคนละประมาณ 4 ชั่วโมง โดยขอความร่วมมือจากสำนักบริการคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัย และให้นิสิตวิชาเอกคอมพิวเตอร์ ช่วยเป็นพี่เลี้ยง ในอัตรา

ส่วน ประมวล 1 : 10

2.2 ควรจัดการสอนเป็นทีม โดยจัดผู้สอนเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

- (1) ตรรกศาสตร์และคณิตศาสตร์ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน
- (2) สถิติและความน่าจะเป็น
- (3) คอมพิวเตอร์ โดยเน้นการปฏิบัติ

2.3 ให้ภาควิชาแต่งตั้งอาจารย์ที่สอนวิชานี้ 1 ท่าน เป็นผู้ประสานงาน

2.4 ควรจัดให้วิชา คณ 101 เปิดสอนในเวลาเดียวกันทุกกลุ่ม สำหรับวิทยาเขต ประสานมิตร จะเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีการศึกษา 2536 เป็นต้นไป

(3) ด้านการวัดผล

3.1 ใช้ข้อสอบเดียวกัน และข้อสอบจะมีทั้งปรนัยและอัตนัย

3.2 การสอบมีเพียง 2 ครั้ง คือ

- (1) สอบกลางภาค เนื้อหา : ตรรกศาสตร์และการเงิน
- (2) สอบปลายภาค เนื้อหา : สถิติความน่าจะเป็นและคอมพิวเตอร์

3.3 คะแนนเก็บจากงานที่อาจารย์สั่งให้นักศึกษาทำ เป็นรายบุคคล เช่น การศึกษาภาษีเงินได้ การคิดราคาค่าน้ำประปา ไฟฟ้า เป็นต้น

รายงานการประชุมกลุ่ม คน 101

วันที่ 24 -25 มีนาคม 2535

ณ โรงแรมทิวสกายไฮส จังหวัดระยอง

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นางสาวสุณี	รักษาเกียรติศักดิ์	ภาควิชาคณิตศาสตร์ ประสานมิตร
2. นางสาวศิรินุช	เทียนรุ่งโรจน์	ภาควิชาคณิตศาสตร์ ประสานมิตร
3. นางนริศ	ชุตินารา	ภาควิชาคณิตศาสตร์ ประสานมิตร
4. นางรุ่งระพี	กรานคำย	ภาควิชาคณิตศาสตร์ ประสานมิตร
5. นายสกล	คงบุญ	ภาควิชาคณิตศาสตร์ มหาสารคาม

รายงานการประชุม

ที่ประชุมมอบหมายให้ อาจารย์สุณี เป็นประธานกลุ่ม และ อาจารย์ศิรินุช เป็นเลขา ฯ กลุ่ม ที่ประชุมได้นำข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่รับผิดชอบการสอนในปีการศึกษา 2534 และข้อมูลจาก "ผลการประเมินวิชาศึกษาทั่วไป" ของ ฝ่ายวิชาการ มาเป็นข้อมูลประกอบการประชุม และได้แบ่งหัวข้อที่จะพิจารณาออกเป็นหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

(1) รูปแบบการสอน

เนื่องจากอาจารย์ผู้สอนมีความเห็นว่า ต้องการให้นักเรียนได้มีโอกาสใช้เครื่องคอมพิวเตอร์มากขึ้น จึงเห็นสมควรปรับปรุงเนื้อหาให้มีชั่วโมงปฏิบัติ ดังนั้น จึงต้องทำเรื่องแจ้งฝ่ายวิชาการว่าในปีการศึกษา 2535 นี้ จะขอกลับมาใช้โครงสร้างรายวิชาตามหลักสูตรดั้งเดิม เป็น 3(3-1)

โดยวิธีสอนให้มีลักษณะเป็น "บรรยายรวม หอประชุมประมาณ 100 - 200 คน" ส่วนในชั่วโมงปฏิบัติให้แบ่งออกเป็น "กลุ่มย่อยและมีนิสิตช่วยสอน" พร้อมทั้งดำเนินการให้มีค่าตอบแทนนิสิต

จำนวนชั่วโมงปฏิบัติ 20 ชั่วโมง/ภาคการศึกษา วิธีการสอนภาคปฏิบัติให้อาจารย์ผู้สอนประสานงานกันเอง

(2) เนื้อหาวิชา

บทที่ 1

ที่ประชุมเห็นว่า ควรจะคงไว้ในหนังสือและมอบหมายให้จัดส่งไปอ่านนอกชั้นเรียน
ในชั้นเรียนให้สอนโดยเปิด วีดีโอเทป ให้จัดส่งมาร่วมกัน สำหรับ วีดีโอเทป ที่จะใช้ อาจารย์
นริศ เป็นผู้ดำเนินการจัดหามาให้ใช้ร่วมกัน

สำหรับเนื้อหาวิชา บทที่ 1 อาจารย์เฉลิมศรี เป็นผู้เขียนและได้แจ้งว่า มี
ที่ต้องแก้ไข ที่ประชุมจึงมอบหมายให้ อาจารย์เฉลิมศรี ดำเนินการแก้ไขและส่งต้นฉบับมาใหม่ ส่วน
เรื่องภาพที่ไม่ปรากฏอยู่ในหนังสือ ที่ประชุมเห็นว่า ถ้าภาพต้นฉบับไม่ชัดเจนซึ่งยากต่อการทำหนังสือ
นั้น อาจพิจารณาให้ตัดออกได้

บทที่ 2

ที่ประชุมเห็นว่า ควรปรับปรุงเนื้อหาให้เป็นปัจจุบัน และเพิ่มเติมส่วนที่เกี่ยวกับ
ไมโครคอมพิวเตอร์ โดยมุ่งเน้นให้จัดส่งได้มองเห็นภาพการใช้คอมพิวเตอร์ในปัจจุบัน ซึ่งเห็นว่า
ควรทำในรูปแบบเป็นเอกสารแจกเพิ่มเติม

บทที่ 3

ให้ปรับเนื้อหาให้ง่ายขึ้น โดยเน้นให้จัดส่งรู้จักเพียงเลขฐาน 2, 8 และ 18
ตัดเนื้อหาที่เกี่ยวกับการคำนวณ การเปลี่ยนเลขฐาน และการหา

Complement ออก

เพิ่มตารางรหัส DSCII ภาษาไทย

สำหรับเนื้อหาส่วนที่ตัดออกนี้ให้ดำเนินการปรับให้ไปอยู่ในรายวิชา CP 341

โครงสร้างข้อสนเทศ ของหลักสูตรวิทยาการคอมพิวเตอร์

บทที่ 4

ให้ปรับปรุงเนื้อหาให้เน้นภาคปฏิบัติ โดยตัดเนื้อหาในหัวข้อ 4.1 ออก
เปลี่ยนชื่อบทจาก "คอมพิวเตอร์ทำงานได้อย่างไร" เป็น "โปรแกรมคอมพิวเตอร์"

เปลี่ยนหัวข้อ 4.2 เป็น 4.1 และเพิ่มหัวข้อ 4.2 เป็น "ตัวอย่างโปรแกรม
สำเร็จรูป" ตัวอย่างโปรแกรมสำเร็จรูป มีดังนี้

1. โปรแกรม Word Processing ใช้ CU Writer
2. โปรแกรม Spread Sheet ใช้ LOTUS 1-2-3
3. โปรแกรม Data Base ใช้ DBASE III, DBASE III Plus

บทที่ 5

เพิ่มเติมตัวอย่าง ที่ใช้เป็นแกนในการอภิปราย โดยจัดทำในรูปสื่อการสอน

บทที่ 6

เพิ่มการแนะนำตัวอย่างโปรแกรม โดยใช้ภาษา Pascal ประมาณ 2-3
โปรแกรม

(3) การปรับปรุงหนังสือ

สำหรับหนังสือที่ฝ่ายวิชาการได้จัดพิมพ์ไว้แล้วนั้น ในปีการศึกษา 2535 จะใช้หนังสือเดิมไปพลางก่อน การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น จะมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบที่มีรายนามในตารางที่ 1 ดำเนินการให้แล้วเสร็จในภาคการศึกษา 1/2535 และเนื่องจากเนื้อหาทางคอมพิวเตอร์มีการเปลี่ยนแปลงบ่อย จึงเห็นสมควรจัดทำเป็นเอกสารเพิ่มเติมจะเหมาะสมกว่าพิมพ์ลงในหนังสือ

ตารางที่ 1 ผู้รับผิดชอบดำเนินการ และเวลาที่ใช้สอน (สัปดาห์)

บทที่	เวลาที่ใช้สอน (สัปดาห์)	ผู้รับผิดชอบดำเนินการปรับปรุงเนื้อหา
1	1 (ชม VDO)	อ.เฉลิมศรี (ปรับเนื้อหา) อ.นริศ (VDO)
2	2 (บรรยาย 1, ปฏิบัติ 1)	อ.นริศ อ.สุรพล
3	1 (บรรยาย)	อ.ศิริรัช
4	6 (บรรยาย 1, ปฏิบัติ 5)	อ.ศิริรัช อ.สุณี
5	1 (บรรยาย)	อ.ศิริรัช อ.รุ่งระพี
6	3 (บรรยาย 2, ปฏิบัติ 1)	อ.นริศ อ.รุ่งระพี

(4) เกณฑ์การประเมินผลการเรียน

แบ่งคะแนนออกเป็น 3 ส่วน คือ

1. คะแนนสอบกลางภาคเรียน ให้สอบเนื้อหาในบทที่ 1 ถึงบทที่ 4 (สำหรับบทที่ 4 ให้ผู้สอนพิจารณาเองว่าจะสอบถึงเรื่องอะไร) กำหนดให้มีคะแนนเป็น 40 %

2. คะแนนสอบปลายภาคเรียน ให้สอบเนื้อหาในบทที่ 1 ถึงบทที่ 6 โดยออกข้อสอบเน้นตั้งแต่บทที่ 4 เป็นต้นไป กำหนดให้มีคะแนนเป็น 50 %

3. คะแนนเก็บ ให้เป็นคะแนนเกี่ยวกับการเข้าชั้นเรียน หรือคะแนนเก็บจากการบ้านที่มอบหมายให้ทำ กำหนดให้มีคะแนนเป็น 10 %

เกณฑ์การตัดเกรด

เกรด	A	มีคะแนน	85-100
เกรด	B	มีคะแนน	70-84
เกรด	C	มีคะแนน	50-69
เกรด	D	มีคะแนน	40-49
เกรด	E	มีคะแนน	ต่ำกว่า 40

รายงานการประชุม
กลุ่มผู้สอนวิชามนุษย์กับสังคม (SS 102)
ณ โรงแรมหินส่วยน้ำใส จังหวัดระยอง
ระหว่างวันที่ 24 - 25 มีนาคม 2535

รายนามผู้เข้าประชุม

1. นางกิตติมา	สังข์เกษม	มศว ประสานมิตร	ประธาน
2. นายวรารคม	ทีสุกะ	มศว ประสานมิตร	
3. นายสุพร	ชาญวิทย์กุลชัย	มศว ประสานมิตร	
4. นายอรุณ	เก้าเอียน	มศว ประสานมิตร	
5. นางรสคนธ์	รัตนเสริมพงษ์	มศว ประสานมิตร	
6. นางสาวอ้อทิพย์	ราษฎร์นิยม	มศว ประสานมิตร	เลขานุการ
7. นางบัวชุม	ภาสกานนท์	มศว มหาสารคาม	

ผลการประชุมมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

1.1 นโยบายของวิชา

ค่อนข้างเข้มงวด มีการเช็คชื่อนิสิตที่เข้าเรียนทุกครั้ง นิสิตคนใดขาดเรียนเกินกว่าตามระเบียบที่มหาวิทยาลัยกำหนดจะ ไม่มีสิทธิ์เข้าสอบ

คณาจารย์ผู้สอนร่วมกันสอนในลักษณะ Team Teaching มีการประชุมปรึกษารื้อร่วมกันนับแต่ การวางแผนการสอน การกำหนดกิจกรรม การออกข้อสอบ และการประเมินผล โดยมีการเลือกผู้ประสานงานในแต่ละกลุ่มเพื่อประสานงานภายในทีม

1.2 ปัญหาและแนวทางแก้ไข

ปัญหา

แนวทางแก้ไข

- 1) อาคารเรียนรวมและโสตทัศนูปกรณ์
Stage ที่จัดขึ้นยังไม่เหมาะสม ไม่

จัดทำ Stage ให้ยื่นมาข้างหน้า

ปัญหา

แนวทางแก้ไข

สามารถนำ Overhead ขึ้นไปตั้งบน Stage ได้ ทำให้ผู้สอน และ Over head ต้องมาตั้งอยู่ข้างล่าง เป็นเหตุให้ผู้สอนมองผู้เรียน ได้อย่างไม่ทั่วถึง แสงแดดเข้าห้องมาก อากาศร้อนอบอ้าว ภาพบนจอไม่ชัดเจนเป็นอุปสรรคต่อการเรียน การสอน

อาคาร ห้องเรียนยังสกปรกอยู่บางครั้ง ประตูปิด อุปกรณ์ในการสอนยังไม่พร้อม เช่น เครื่องฉายไม่พอ กระดานไวท์บอร์ด ปากกาเขียนไวท์บอร์ด ปากกาเขียนแผ่นใสไม่มี ระบบเสียงยังไม่ดีทีวี วีดีโอ มีไม่เพียงพอ การติดต่อเจ้าหน้าที่จัดหาอุปกรณ์ไม่สะดวก จำนวนเจ้าหน้าที่ยังน้อย

อาจารย์ผู้สอนก่อนหน้าไม่รักษาเวลา บางครั้งปล่อยเข้าเกือบครึ่งชั่วโมง ทำให้กระทบต่อแผนการสอน

2) การบริหารงาน

นิสิตขาดเรียนโดยไม่แจ้งล่วงหน้า เช่น ไปร่วมกิจกรรมกีฬาของมหาวิทยาลัย กีฬาน้องใหม่ หรือมีการเข้าใจผิดว่าช่วงการสอบกลางภาค ตลอดทั้งวันถึงแม้จะมีการสอบ หรือไม่ก็ต้องงดการเรียนการสอน

ให้มากขึ้นกว่าเดิม

ติดตั้งม่านบังแสง พัดลม

จัดเตรียมหาอุปกรณ์ที่ขาดแคลนให้พร้อมติดตั้งลำโพงกระจายเสียงทั่วห้อง กำชับเจ้าหน้าที่ทำความสะอาด และเจ้าหน้าที่ดูแลห้อง ให้ดูแลอุปกรณ์ให้พร้อมก่อนที่อาจารย์จะเข้าสอน

ติด Inter Com ระหว่างห้องเรียนกับห้องเจ้าหน้าที่ ถ้าเป็นไปได้ควรมีเจ้าหน้าที่ประจำแต่ละชั้น และติดตั้งลิฟท์

ติดตารางการใช้ห้อง ไว้ที่หน้าห้องเรียน

ทางมหาวิทยาลัยควรกำหนดให้ชัดเจน พร้อมทั้งประกาศให้นักศึกษาทราบทั่วกัน และกำหนดในปฏิทินมหาวิทยาลัย

ปัญหา

แนวทางแก้ไข

นิสิตไม่ค่อยสนใจเรียน เข้าห้องเรียนช้า
ขาดเรียนบ่อย ไม่ร่วมกิจกรรม อยู่ในห้อง
เสียงดัง นำกิจกรรมอื่นมาทำในห้อง ไม่
เคารพกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และอาจารย์
ผู้สอน

จัดกลุ่มผู้เรียนให้มีจำนวนน้อยลง
(40-50 คน) โดยอาจารย์ผู้สอน
ยินดีรับภาระงานเพิ่มเพื่อจะได้ดู
แลนิสิตได้อย่างทั่วถึงมีคุณภาพตรง
ตามวัตถุประสงค์ของรายวิชานี้

3) เอกสารประกอบการสอน

เนื้อหาซ้ำซ้อนกันระหว่าง ss 102 และ
ss 103

ทางคณะสังคมฯจะกลับไปพิจารณา
ร่วมกันในแต่ละภาควิชาที่เกี่ยวข้อง
แต่ต้องขอความร่วมมือจากฝ่ายวิชา
การ ในการจัดพิมพ์

1.3 ข้อเสนออื่น ๆ

1) ขอ Copy แผ่น Disk ที่บันทึกข้อมูลรายชื่อนิสิตที่ลงทะเบียนวิชา ss 102
เพื่อประโยชน์ในการตัดเกรด

2) ตั้งคณะกรรมการถาวรประจำวิชาเพื่อพัฒนาและบริหารวิชา อันจะทำให้การสอน
แบบบูรณาการได้ผลมากขึ้น

3) กลุ่มผู้สอนจะต้องมีการประชุมอย่างน้อยเดือนละ 3 ครั้ง เพื่อให้การสอนแบบ
บูรณาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และต้องมีการกำหนดให้นิสิตทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่องตลอด
เทอม

รายงานการประชุมกลุ่มย่อย
สศ 103 มนุษย์กับโลกปัจจุบัน

ปัญหา	ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา
1. ปัญหาการเรียนการสอน	1.1 ระยะสั้น จัดการสอนเป็นทีมโดยเฉพาะในช่วงของบทนำและบทสรุป ระยะยาว ควรจัดให้มีการอบรมหรือ สอนด้าน Social Science Education เพื่อผลิตบุคลากรมาสอน วิชาที่ต้องมีการบูรณาการ ฝ่ายวิชาการช่วยพัฒนาบุคลากร ให้มีความสามารถในการสอนแบบบูรณาการ หรือจัดทำวิดีโอทัศน์แบบบูรณาการ ให้ดูเป็นตัวอย่าง
1.1 อาจารย์ผู้สอนมีความรู้เฉพาะด้าน ทำให้ขาดประสบการณ์ด้านบูรณาการ	1.1
1.2 การเปลี่ยนตัวผู้สอนบ่อย ทำให้เกิด ปัญหาความต่อเนื่องของการจัดระบบ การสอน และการวางแผนแก้ไข	1.2 ควรมีการแต่งตั้งผู้ประสานงานวิชานี้ โดยให้สอนประจำ เพื่อความต่อเนื่อง ของการวางแผน และการแก้ไขปัญหา
1.3 การคิดภาระงาน คิดให้เพียง 1/4 ของวิชา ทำให้ผู้สอนไม่ยอมสอนวิชานี้ เพราะต้องทำงานหนัก ในเรื่องการ ประชุมวางแผนวิธีสอนร่วมกัน การตัด เกรดและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น	1.3 ควรคิดภาระงานเป็นรายวิชาและนับ จำนวนนิสิตด้วย และแจ้งให้แต่ละภาค วิชาปฏิบัติตรงกัน
2. ปัญหางานและกิจกรรมในการเรียนการสอน นักศึกษามากเป็นอุปสรรคในการทำ กิจกรรมและทัศนศึกษานอกสถานที่	2. ฝ่ายวิชาการมอบหมายให้ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง จัดทำวิธีทัศน์เฉพาะเรื่องเพื่อใช้ ประกอบการสอนแทนการออกไปทัศนศึกษาจริง
3. ปัญหาสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกไม่พร้อม	3. ฝ่ายวิชาการแก้ไขปัญหาส่วนตัวด้วย

ผนวก จ

แบบสอบถามประเมินรายวิชาศึกษาทั่วไป

ฝ่ายวิชาการ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

แบบประเมินรายวิชาศึกษาทั่วไป

คำชี้แจง

1. แบบประเมินรายวิชาศึกษาทั่วไปนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อทราบความเห็นของนิสิตที่มีต่อการเรียนการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงการเรียนการสอนรายวิชาดังกล่าว
2. คำตอบจากใจจริงของท่านจะมีคุณค่าอย่างมากต่อการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน และปรับปรุงเอกสารประกอบการเรียน
3. คำตอบของท่านจะไม่มีผลต่อคะแนนผลการเรียนวิชาใด ๆ ทั้งสิ้น และจะเก็บไว้เป็นความลับ
4. คำถามจะถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เอกสารประกอบการเรียน สื่อการสอน และการวัดผล
5. คำถามแต่ละข้อ ถ้าท่านเห็นว่า
มีมาก หรือดีมาก หรือเหมาะสมมาก หรือเห็นด้วยมาก ให้ตอบ 4
ดี หรือเหมาะสม หรือเห็นด้วย ให้ตอบ 3
ไม่ดี หรือไม่เหมาะสม หรือไม่เห็นด้วย ให้ตอบ 2
ไม่ดีอย่างมากหรือไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง หรือไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้ตอบ 1

โดยตอบลงในกระดาษคำตอบที่แจกให้

โปรดอ่านคำชี้แจงต่อไปนี้ก่อนแล้วตอบคำถามในแบบสอบถาม

คำชี้แจง การจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บัณฑิตมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้มีความสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร
2. เป็นผู้สุนทรียารมณ์
3. เป็นผู้มองโลกทัศน์กว้างไกล
4. เป็นผู้มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ
5. เป็นผู้ที่มีสมรรถภาพและสุขภาพที่ดีทั้งกายและใจ
6. เป็นผู้ใฝ่รู้ความจริงและคิดอย่างมีเหตุผล
7. เป็นผู้มีความรู้คุณธรรมและจริยธรรม

จากจุดมุ่งหมายดังกล่าวนี้ มหาวิทยาลัยได้จัดรายวิชาศึกษาทั่วไปให้ท่านเรียน ดังนี้

1. กลุ่มภาษา

ภาษาไทย

ทย 101 ทักษะทางภาษา 1

ทย 102 ทักษะทางภาษา 2 (ยกเว้นคณะแพทยศาสตร์)

ภาษาต่างประเทศ

อก 101 ภาษาอังกฤษ 1

อก 102 ภาษาอังกฤษ 2

2. กลุ่มมนุษยศาสตร์

บร 101 สารนิเทศและการศึกษาค้นคว้า

มน 101 มนุษย์กับความงาม (ยกเว้นคณะแพทยศาสตร์ เพราะเรียนจิตวิทยาเบื้องต้นแทน)

มน 102 มนุษย์กับการใช้เหตุผลและจริยธรรม

3. กลุ่มสังคมศาสตร์

สศ 101 มนุษย์กับอารยธรรม

สศ 102 มนุษย์กับสังคม

สศ 103 มนุษย์กับโลกปัจจุบัน

4. กลุ่มวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

คณ 101 คณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์ (สำหรับนักศึกษาหลักสูตร ศศ.บ.)

- หรือ กศ.บ. วิชาเอกเกี่ยวกับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์)
- คพ 101 คอมพิวเตอร์และการประมวลผลข้อมูล (สำหรับนักศึกษาหลักสูตร วท.บ. หรือ พบ. หรือ กศ.บ. วิชาเอกที่เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์)
- วท 101 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับสิ่งแวดล้อม
- วท 102 วิทยาศาสตร์กับการพัฒนาคุณภาพชีวิต (ยกเว้นคณะแพทยศาสตร์)

5. กลุ่มพลศึกษา

- พล 101 การเสริมสร้างคุณภาพชีวิต (ยกเว้นคณะแพทยศาสตร์)
- และเลือกเรียนรายวิชาพลศึกษาอีก 2 หน่วยกิต
- (ยกเว้นคณะแพทยศาสตร์ เรียน 1 หน่วยกิต)

จากวัตถุประสงค์และวิชาที่จัดให้เรียน และนิสิตได้เรียนรายวิชาดังกล่าวเป็นส่วนใหญ่
แล้วนี้ ขอได้โปรดตอบคำถามข้อ 1 - 76 ในกระดาษคำตอบที่แนกมาพร้อมแล้วนี้ โดย

1. ระบายรหัสคณะในช่องรหัสประจำตัว คอลัมน์ที่ 1 และ 2 ดังนี้
 - คณะมนุษยศาสตร์ รหัส 01 - คณะวิทยาศาสตร์ รหัส 02
 - คณะสังคมศาสตร์ รหัส 03 - คณะพลศึกษา รหัส 04
 - คณะศึกษาศาสตร์ รหัส 05 - คณะแพทยศาสตร์ รหัส 06
2. อ่านคำถามแต่ละข้อแล้วพิจารณาเลือกตอบ 1, 2, 3 หรือ 4 ในกระดาษคำตอบ โดยใช้ดินสอดำ เบอร์ 2 (2B)
3. กรุณาอย่าขีดเขียนข้อความใด ๆ ในแบบสอบถามนี้ เพราะจะนำไปใช้กับนิสิตกลุ่มอื่นอีก

คำถาม	คะแนน			
	1	2	3	4
	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด
1. ท่านเป็นผู้มีคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์ 7 ประการ มากน้อยเพียงใด				
2. วิชาต่าง ๆ ที่จัดให้เรียนนี้ ทำให้ท่านเป็นผู้มีลักษณะ 7 ประการมากน้อยเพียงใด				
3. กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ เหล่านั้นทำให้ ท่านมีคุณลักษณะ 7 ประการ มากน้อยเพียงใด				
4. การจัดการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ของวิชาศึกษา ทั่วไปเหมาะสมเพียงใด				
5. เอกสารประกอบการเรียนทำให้ท่านเป็นผู้มีลักษณะ 7 ประการ มากน้อยเพียงใด				
6. เอกสารประกอบการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ 7 ประการ มากน้อยเพียงใด				
7. อุปกรณ์การสอนเหมาะสมเพียงใด				
8. อาจารย์ผู้สอนเตรียมการสอนมากน้อยเพียงใด				
9. อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความสามารถเหมาะสมเพียงใด				
10. การวัดผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด				
11. การวัดผลยุติธรรมมากน้อยเพียงใด				
12. ท่านได้รับประโยชน์จากการเรียนวิชาเหล่านั้นมากน้อย เพียงใด				

คำชี้แจง คำถามต่อไปนี้จะถามให้นิสิตแสดงความคิดเห็นจากการเรียนเฉพาะแต่ละรายวิชา ท่านที่ไม่ได้เรียนวิชาอะไร ก็ไม่ต้องตอบคำถามข้อเหล่านั้น และตอบคำถามให้ตรงกับข้อที่ถามเพื่อประเมินวิชานั้น ๆ

คะแนน				
คำถาม	1	2	3	4
	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด
วิชาภาษาไทย ทย 101 และ ทย 102 ทักษะทางภาษา				
1 และ 2				
13. วิชานี้ทำให้ท่านสามารถสื่อสารภาษาไทยได้ดีขึ้นเพียงใด				
14. เอกสารประกอบการเรียนช่วยให้ท่านสื่อสารภาษาไทยได้ดีขึ้นเพียงใด				
15. กิจกรรมการเรียนการสอนช่วยให้ท่านสื่อสารภาษาไทยได้ดีขึ้นเพียงใด				
16. การวัดผลเหมาะสมเพียงใด				
วิชาภาษาอังกฤษ อก 101 และ อก 102 ภาษาอังกฤษ				
1 และ 2				
17. วิชานี้ทำให้ท่านสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ดีขึ้นเพียงใด				
18. เอกสารประกอบการเรียนช่วยให้ท่านสื่อสารภาษาอังกฤษได้ดีขึ้นเพียงใด				
19. กิจกรรมการเรียนการสอนช่วยให้ท่านสื่อสารภาษาอังกฤษได้ดีขึ้นเพียงใด				
20. การวัดผลเหมาะสมเพียงใด				

คะแนน

คำถาม

1

2

3

4

น้อยที่สุด น้อย มาก มากที่สุด

บร 101 สารนิเทศและการศึกษาค้นคว้า

21. วิชานี้มีประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้ามาน้อยเพียงใด
22. เอกสารประกอบการเรียนวิชานี้มีประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้ามาน้อยเพียงใด
23. กิจกรรมการเรียนการสอนมีประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้ามาน้อยเพียงใด
24. การวัดผลเหมาะสมเพียงใด

มน 101 มนุษย์กับควมงาม

25. วิชานี้ทำให้ท่านเป็นผู้มีสุนทรียารมณ์เพียงใด
26. เอกสารประกอบการเรียนวิชานี้ทำให้ท่านเป็นผู้มีสุนทรียารมณ์เพียงใด
27. กิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ท่านเป็นผู้มีสุนทรียารมณ์เพียงใด
28. วิชานี้มีประโยชน์ต่อท่านเพียงใด
29. การวัดผลเหมาะสมเพียงใด

มน 102 มนุษย์กับการใช้เหตุผลและจริยธรรม

30. วิชานี้ทำให้ท่านเป็นผู้รู้ความจริงและคิดอย่างมีเหตุผล มากน้อยเพียงใด
31. วิชานี้ทำให้ท่านเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมมากน้อยเพียงใด
32. เอกสารประกอบการเรียนการสอนทำให้ท่านรู้

คะแนน

คำถาม

1

2

3

4

น้อยที่สุด น้อย มาก มากที่สุด

- ความจริงและคิดอย่างมีเหตุผลมากน้อยเพียงใด
33. เอกสารประกอบการเรียนการสอนทำให้ท่านมี
คุณธรรมและจริยธรรมมากน้อยเพียงใด
34. กิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ท่านเป็นผู้รู้
ความจริงและคิดอย่างมีเหตุผลมากน้อยเพียงใด
35. กิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ท่านเป็นผู้มี
คุณธรรม จริยธรรมมากน้อยเพียงใด
36. การวัดผลเหมาะสมเพียงใด

- สค์ 101 มนุษย์กับอารยธรรม
37. วิชานี้ทำให้ท่านเป็นผู้มีโลกทัศน์กว้างไกลเพียงใด
38. เอกสารประกอบการเรียนทำให้ท่านเป็นผู้มี
โลกทัศน์กว้างไกลเพียงใด
39. กิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ท่านเป็นผู้มี
โลกทัศน์กว้างไกลเพียงใด
40. วิชานี้มีประโยชน์เพียงใด
41. การวัดผลเหมาะสมเพียงใด

- สค์ 102 มนุษย์กับสังคม
42. วิชานี้ทำให้ท่านเป็นผู้มีโลกทัศน์กว้างไกลเพียงใด
43. เอกสารประกอบการเรียนทำให้ท่านเป็นผู้มี
โลกทัศน์กว้างไกลเพียงใด

คำถาม	คะแนน			
	1	2	3	4
	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด
44. กิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ท่านเป็นผู้มี โลกทัศน์กว้างไกลเพียงใด				
45. วิชานี้มีประโยชน์เพียงใด				
46. การวัดผลเหมาะสมเพียงใด				
สศ 103 มนุษย์กับโลกปัจจุบัน				
47. วิชานี้ทำให้ท่านเป็นผู้มีโลกทัศน์กว้างไกลเพียงใด				
48. เอกสารประกอบการเรียนทำให้ท่านเป็นผู้มี โลกทัศน์กว้างไกลเพียงใด				
49. กิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ท่านมีโลกทัศน์ กว้างไกลเพียงใด				
50. วิชานี้มีประโยชน์เพียงใด				
51. การวัดผลเหมาะสมเพียงใด				
คณ 101 คณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์				
52. วิชานี้ทำให้ท่านเข้าใจการสื่อสารด้วยคณิตศาสตร์ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันเพียงใด				
53. เอกสารประกอบการเรียนทำให้ท่านเข้าใจการ สื่อสารด้วยคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำ วันเพียงใด				
54. กิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ท่านเข้าใจการ สื่อสารด้วยคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำ				

คำถาม	คะแนน			
	1	2	3	4
	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด
วันเพ็ญใด				
55. วิชานี้มีประโยชน์เพียงใด				
56. การวัดผลเหมาะสมเพียงใด				
คพ 101 คอมพิวเตอร์และการประมวลผลข้อมูล				
57. วิชานี้ทำให้ท่านเข้าใจเรื่องของคอมพิวเตอร์เพียงใด				
58. เอกสารประกอบการเรียนทำให้ท่านได้เข้าใจเรื่องของคอมพิวเตอร์เพียงใด				
59. กิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ท่านเข้าใจเรื่องของคอมพิวเตอร์เพียงใด				
60. วิชานี้มีประโยชน์เพียงใด				
61. การวัดผลเหมาะสมเพียงใด				
วท 101 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับสิ่งแวดล้อม				
62. วิชานี้ทำให้ท่านเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตโลกและจักรวาลเพียงใด				
63. วิชานี้ทำให้ท่านเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับเทคโนโลยีในชีวิตประจำวันเพียงใด				
64. วิชานี้มีประโยชน์เพียงใด				
65. วิชานี้ทำให้ท่านเป็นผู้มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด				

คำถาม	คะแนน			
	1	2	3	4
	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด
66. เอกสารประกอบการสอนเหมาะสมเพียงใด				
67. กิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมเพียงใด				
68. การวัดผลเหมาะสมเพียงใด				
วท 102 วิทยาศาสตร์กับการพัฒนาคุณภาพชีวิต				
69. วิชานี้มีประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของท่านเพียงใด				
70. เอกสารประกอบการเรียนมีประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของท่านเพียงใด				
71. กิจกรรมการเรียนการสอนมีประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของท่านเพียงใด				
72. การวัดผลเหมาะสมเพียงใด				
พล 101 การเสริมสร้างคุณภาพชีวิตและวิชา กิจกรรมทางพลศึกษา				
73. วิชานี้มีประโยชน์ต่อการเสริมสร้างสุขภาพที่ดีทั้งกายและใจเพียงใด				
74. เอกสารประกอบการเรียนมีประโยชน์ต่อการเสริมสร้างสุขภาพที่ดีทั้งกายและใจเพียงใด				
75. กิจกรรมการเรียนการสอนช่วยเสริมสร้างสุขภาพที่ดีทั้งกายและใจเพียงใด				
76. การวัดผลเหมาะสมเพียงใด				

ผนวก ฉ

คำสั่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ที่ 1039/2531

เรื่อง กำหนดตัวบุคคลเข้าร่วมประชุมปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป
ระดับปริญญาตรี

ด้วยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจะจัดประชุมปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป
ระดับปริญญาตรี ระหว่างวันที่ 14 - 18 กันยายน 2531 โดยในระยะแรก เป็นการประชุม
และฟังปาฐกถา การบรรยายและการอภิปรายจากผู้ทรงคุณวุฒิ ระหว่างวันที่ 14 - 15
กันยายน 2531 ณ ห้องประชุมคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ระยะที่สอง ปฏิบัติการพัฒนหลักสูตร ระหว่างวันที่ 16 - 18 กันยายน 2531 ณ วังน้ำเย็น
จังหวัดพิษณุโลก เพื่อให้การประชุมปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปดังกล่าว ดำเนินไป
อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุผลตามเจตนารมณ์ของมหาวิทยาลัย อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 21
แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2517 กำหนดตัวบุคคลเข้าร่วมการประชุม
ปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ดังนี้

ก. ผู้เข้าประชุมปฏิบัติการ เฉพาะวันที่ 14 - 15 กันยายน 2531

1. รองอธิการบดีวิทยาเขต/คณบดีที่เกี่ยวข้อง

นายเชาวน์	มณีวงศ์	นายฉัตรชัย	อรณันท์
นายธานี	ทับทิมโต	นางนพรัตน์	ฉลาพิบูลย์
นายบรรลือ	ถิ่นพั่งงา	นายปราโมทย์	วีรานุวัตต์
นายเปื้อง	กุ่มท	นายวีระ	บุญกาญจน
นายสุจินต์	ปรีชาमारถ	นายสุทธิ	ภมรสมิต
นายสุทัศน์	ยกล้าน		

2. ผู้ช่วยคณบดี/อาจารย์ที่เกี่ยวข้อง

นายคมเพชร	ฉัตรศุภกุล	นางสุนันทา	พรหมบุญ
นายชวลิต	รวยอาจัน		

ข. ผู้เข้าประชุมปฏิบัติการ ฯ ระหว่างวันที่ 14 - 18 กันยายน 2531

1. รองอธิการบดี/คณบดี

นางชมพันธุ์	กฤษณ์ ฌ อุษยา	นายสำเริง	บุญเรืองรัตน์
นายธำรงค์	อุดม ไผจิตรกุล	นางสาวสระรัช	บุญรัตน์พันธุ์

2. วิทยาการ

นางสาวปาริชาติ สุขุม

3. ผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ/ผู้ช่วยคณบดี

นายทองเรือน	อมรวิทย์กุล	นายประติษฐ์	มีสุข
นายประสาท	อิศรปริตตา	นายแผน	เจียรนัย
นายผดุง	อารยะวิญญู	นางสาวพัชนี	โชติเสถียร
นางสาววิพุธ	โสภวงศ์	นายยติ	กฤษณ์กฤ
นางสาวศิริภา	พลสุวรรณ	นายสมสรร	วงศ์อ่อน
นายสุวัฒน์	จันทร์จำนงค์	นางอรพันธ์	ประสิทธิ์รัตน์

4. ผู้แทนคณาจารย์ที่สอนวิชาศึกษาทั่วไป/ผู้แทนภาควิชา

4.1 วิทยาเขตประสานมิตร

4.1.1 คณะมนุษยศาสตร์

นางกาญจนา	อินทสุภานนท์	นางสาวดวงเดือน	ศาสตร์จักร
นายพวา	พันธุ์เมฆา	นางเสาวณี	อินทจักร
นางสาวสุนันท์	โสรัจจ์	นายอำนาจ	เย็นสบาย

4.1.2 คณะสังคมศาสตร์

นางชวลีย์	ณ ถกลาง	นางจรรุวรรณ	ไวเจนต์
นางทัศนีย์	ศิริปโชติ	นางศรีนคร	คงชนะ
นางสุนทรี	ภานุตันท์	นายอนันต์	เจียมเจริญ
นางสาวอ้อทิพย์	ราษฎร์นิยม		

4.1.3 คณะวิทยาศาสตร์

นางทรงกลด	อภิรักษ์รักษา	นางวลัย	อินทร์พรชัย
นายสวัสดิ์	ปานเนา	นายสาคร	ผลกล้วย

4.1.4 คณะพลศึกษา

นายผาณิต	บิลมาศ	นางผลดี	ธรรมรักษ์
----------	--------	---------	-----------

4.2 วิทยาเขตบางเขน

นายนิพนธ์	เทียมทิพพานุกร	นายวิเศษ	วิเชียร
นางสมทรง	วิเชียร	นายสมพล	มงคลพิทักษ์สุข
นางสาวสุปราณี	ขวัญบุญจันทร์		

4.3 วิทยาเขตบางแสน

นางดารณี	ภุมวรรณ	นายประทุม	ม่วงมี
นางสาวพิไลพรรณ	พงษ์พล	นายศรุต	สกลรัตน์
นายสกล	ศรีญาณลักษณ์	นายสุชาติ	เถาทอง

4.4 วิทยาเขตปทุมวัน

นางฉลองศรี	นฤชิตปรเมศวร์	นางสาวชมพูนุท	นาศิริรักษ์
นางวนิดา	ข้าเขียว	นายอมรพงศ์	สุธรรมรักษ์
นางอรรพรรณ	ลัมมานันท์		

4.5 วิทยาเขตพิษณุโลก

นายคริสโตเฟอร์ แอล คอนลี		นายเฉลิม	พงศ์อาจารย์
นายประจักษ์	สายแสง	นายเรืองเดช	เชิดพุทธ
นายฤกษ์ดี	จินตนาสนธิ		

4.6 วิทยาเขตมหาสารคาม

นางจีระพรรณ	สุขศรีงาม	นายไพบูลย์	บุญไชย
นายวิโรจน์	มุกกันต์	นายรัถพร	ซึ่งธาดา
นายอัมพร	สุขเกษม		

4.7 วิทยาเขตสงขลา

นายจัญญ	สวัสดิถาวร	นายชัยโรจน์	สายพันธุ์
นางบัวผืน	คัสตราพฤกษ์	นายปรีชา	ทิตินพงศ์
นางสาวรณพ	ประวัตินาม		

5. กรรมการดำเนินการ

นางสาวกานดา	กริหิรัญ	นางสาวจิตติมา	เหมกิตติวัฒน์
นางสาวนวลปรารงค์	คุมภักดิ์	นายชัยวัฒน์	คุประตกุล
นายประทีป	เล้ารัตนอารีย์	นางประเทือง	ประสพสันต์
นายประพาศน์	พฤทธิประภา	นางปองจิตต์	พิทยาพล
นางเพ็ญสิริ	จิระเดชากุล	นางสาวมณี	ศิริชัยรัตน์
นายวินัย	โสมดี	นายวิชัย	วงษ์ใหญ่

นางสาวรัตนา	ตันนุเต็ก	นางสาวสมสุข	ธีระพิจิตร
นายสุพจน์	โตนวล	นางสุวรรณา	สถาอานันท์

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ลง ณ วันที่ 8 กันยายน 2531

(นายชาติรี เมืองนาโพธิ์)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผนวก ข

คำสั่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ที่ 1326/2532

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดทำตำราและเอกสารประกอบ
การเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไป

เพื่อให้การดำเนินการจัดทำตำราและเอกสารประกอบการเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไป
ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 21 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2517 จึงให้แต่งตั้งกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำ
ตำราและเอกสารประกอบการเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไป ดังต่อไปนี้

1. กรรมการอำนวยการ

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ	ประธานกรรมการ
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์	กรรมการ
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์	กรรมการ
คณบดีคณะสังคมศาสตร์	กรรมการ
คณบดีคณะพลศึกษา	กรรมการ
นางสาวลัมสุข ชีระพิจิตร	กรรมการ
นางสาวศิริยุภา พูลสุวรรณ	กรรมการและเลขานุการ
นางสาวนวลปรำงค์ คุณภักดิ์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

2. กรรมการกลุ่มภาษา

2.1 ภาษาไทย

ประธานกรรมการ	นางสาวสุนันทา	โสรัจจ์	
กรรมการ	นายวินัย ภูระหงษ์	นางสาวประสงค์	รายณสุข
	นางสุรีย์ สุวรรณะ	นางสาวปราณี	ขวัญแก้ว
	นางโมรี ชื่นสำราญ	นางวรรณิ	ชาลี
	นางสุพิน ทองธานี	นายทวีพย์	ประกอบสุข
	นางสาวมิ่งอร ฤทธาภรณ์	นางสาววรลักษณ์	พับบรจง
	นางจารุวรรณ ธรรมวัตร	นายจินดา	งามสุทธิ

นายบุญยงค์	เกศเทศ	นางสาววิภา	วิสัณ
นายสนธิ	ตั้งทวี	นายสมชาย	ลำตวน
นางวนิดา	บำรุงไทย	นางกาญจนา	วิชาปกรณ
นางสาวนัฐมา	อาษารัฐ	นายบุญร่วม	ทิพนศรี
นายอัครา	บุญทิพย์	นายกฤตวิทย์	ดวงสรัยทอง

กรรมการและเลขานุการ	นายอัมพร	สุขเกษม
กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ	นางสุภา	ปานเจริญ
	นางสวดี	ภูประดิษฐ์
	นางวาสนา	นามพงศ์

2.2 ภาษาเยอรมัน

ประธานกรรมการ	นางผลดี	ศรีเขียว
กรรมการ	นางจุฑามาศ	นามสูง

2.3 ภาษาฝรั่งเศส

ประธานกรรมการ		คุณหญิงอัมพวัน		วัฒนธรร
กรรมการ	นางเพ็ญจันทร์	กังคานนท์	นางพยอม	ธรรมบุตร
	นางเสาวนิต	รังสิยานนท์	นางบังอร	ชินตระการ
	นางวาสนา	เจริญลาภ	นางสาวนันทา	ไกรวิทย์
	นางอุษาวดี	เอกแสงศรี	นางดวงใจ	อัมระปาล

2.4 ภาษาอังกฤษ

ประธานกรรมการ		นายประพาศน์		พฤทธิประภา
กรรมการ	นางเสาวนี	อินทรภักดี	นางปิยรัตน์	โสภณพิศ
	นางสาวสิริมา	สถิตยยุทธการ	นายท努	เด็ยวรัตนกุล
	นางวัลลภันธุ์	สถิตยยุทธการ	นาง เพ็ญณี	ติสกะประกาย
	นางพวง เพ็ญ	อินทรประวัติ	นางสาวบุญเพิ่ม	อิทธิรัตน์
	นางสาวมลวิมลย์	ภักดีประไพ	นางสมทรง	วิเชียร

3. กรรมการกลุ่มมนุษยศาสตร์

3.1 รายวิชาสารนิเทศและการศึกษาค้นคว้า

ประธานกรรมการ		นายพวา	พันธุ์เมฆา	
กรรมการ	นางเกษร	เจริญรักษ์	นายบุญสม	ก้านสังวร
	นางพวงผกา	คงอุทัยกุล	นางนงนวล	พงษ์ไพบูลย์
	นางสาวลมูล	รัตตากร	นายธาดาศักดิ์	วชิรปรีชาพงษ์

นางสาววาณี	ฐานวงศ์คานติ	นายรัชพร	ซึ่งธาดา
นายประจักษ์	เต็ดแก้ว	นางสาวรณพ	ประวิติงาม

3.2 รายวิชามุขกับความงาม

ประธานกรรมการ		นายอำนาจ	เย็นสบาย
กรรมการ นายวิรุณ	ตั้งเจริญ	นายมนต์	พันทวี
นายสุพจน์	โตนวล	นางกาญจนา	อินทรสุณานนท์
นายประทีป	เล้ารัตนอารีย์	นางสาวสนั่นหา	โสรัจจ์
นางสุภา	ปานเจริญ	นายพฤทธิ	ศุภเศรษฐศิริ
นางสุรีย์	สุวรรณะ	นายวินัย	ภูระหงษ์

3.3 รายวิชามุขกับการใช้เหตุผลและจริยธรรม

ประธานกรรมการ		นายสำเริง	บุญเรืองรัตน์
กรรมการ นายบันลือ	ถิ่นพังกา	นายประสาท	อิศรปริดา
นายบรรจง	จันทร์สา	นางวนิดา	ข้าเขียว
นายสนม	ครุฑเมือง	นายนิพนธ์	เทียมทิพานุกร

4. กรรมการกลุ่มสังคมศาสตร์

ผู้ประสานงานทั่วไป		นางสาวดวงเดือน	นาราลัจจ์
ประธานกรรมการ รายวิชามุขกับอารยธรรม	นายณรงค์	พวงพิศ	
ประธานกรรมการ รายวิชามุขกับสังคม	นายวราคม	ทีสุกะ	
ประธานกรรมการ รายวิชามุขกับโลกปัจจุบัน	นางสุพรี	ลิ้ม ไทย	
กรรมการ นางชวลีย์	ณ ถกลาง	นางกิตติมา	สังข์ เกษม
นางสาวอ้อทิพย์	ราษฎร์นิยม	นายสำอองค์	งามวิชา
นางสุนทรี	ภวภูตานนท์ ฯ	นางวีรวรรณ	กิตติศักดิ์
นางทัศนีย์	ศิริปโชติ	นางสาววรรณิ	พุทธานุฒิไกร
นายกวี	วรกวิน	นางสุพัฒศรี	วรสายัณฑ์
นายบุญเดิม	พันรอบ	นายศุทธิ	สกุลรัตน์
นางปรีศนา	ตรีทอง	นางทัศนียา	สุปรีชากร
นางอัมพร	เอ็งสุโสภณ	นางสุดา	เทียบจตุรัส
นายบรรจบ	เนียมมณี	นางศิริวรรณ	เสวีรัตน์
นายวิเศษ	วิเชียร	นางสุพาตา	สริกิตตา
นางมารศรี	บัววรามาณ	นายประสิทธิ์	แก้วสิงห์
นายบุญเลิศ	สดสุชาติ	นายอุดม	พิริยสิงห์

นางสาวชมพูนุท	นาครีรักษ์	นางเซาวลี	จงประเสริฐ
นายสกรรจ์	จันทร์ศัน	นางศิริพร	ชนะสิทธิ์
นางบัวผืน	ศีลตราพฤษ	นายก่าจร	อิง โปธิ์
นายสันติภาพ	กองกาญจนะ	นายประพันธ์	อำพันประสิทธิ์
นายภาณุ	ธรรมสุวรรณ	นางจารุวรรณ	ไวยเจตน์

5. กรรมการกลุ่มวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

5.1 รายวิชาคณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์ (สายศิลป์)

ประธานกรรมการ		นางลาวัลย์		ผลกล้า
กรรมการ	นายอำพล	ธรรมเจริญ	นายเมธิ์	ลิ้มอักษร
	นายทวีชัย	สิทธิศร	นายธนูชัย	ภูอุม
	นางพรณทิพย์	ม้ามณี	นางบุญทิวา	อภิสิทธิ์
	นางนลินี	โพธิ์ทิต	นางสาววิไล	สิระสุทธิตัน
	นายปกรณ	พลาหาญ	นายราชนันต์	อนันตะ
	นางรุ่งระพี	กรานคำยี่	นางละเอียต	ปรารณชาติ
	นายลำรวม	จงเจริญ		

5.2 รายวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับสิ่งแวดล้อม (สายศิลป์)

ประธานกรรมการ		นายสาคร	ผลกล้วย	
กรรมการ	นายสมเกียรติ	กร็ทอง	นางกาญจนา	ชูครูวงศ์
	นายสวัสดิ์	ปานเนา	นายชวลิต	เพ็ญอารีย์
	นางสุภาจรี	ปิยะมานนท์	นายบุญยืน	จิราพงษ์
	นายจรัญ	สวัสดิ์ถาวร	นายวีระ	ตั้งชวาล
	นายสุรินทร์	มัจฉาชีพ	นางอุษา	กลิ่นหอม

5.3 รายวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับสิ่งแวดล้อม (สายวิทย์)

ประธานกรรมการ		นายชัยวัฒน์		คุประตกุล
กรรมการ	นายสนอง	จอมเกาะ	นายประติษฐ์	มีสุข
	นางสาวอุษาวดี	ผ่องลำเจียก	นายปรีดา	เพชรมีศรี
	นายวิทยา	บุญนอม	นายบุญยืน	จิราพงษ์

5.4 รายวิชาคอมพิวเตอร์และการประมวลข้อมูล (สายวิทย์)

ประธานกรรมการ		นายราชนันต์	อนันตะ	
กรรมการ	นายธนูชัย	ภูอุม	นายเสวี	ชีโนดม
	นายปกรณ	พลาหาญ	นางสาวศิรินุช	เทียนรุ่งโรจน์

นางรุ่งระพี	กรานคำยี่	นางสาวศิริลักษณ์	สุวรรณวงศ์
นางเฉลิมศรี	ทำน	นางพรณี	สิริพิกานานนท์

5.5 รายวิชาวิทยาศาสตร์กับการพัฒนาคุณภาพชีวิต (สายศิลป์ และ สายวิทย์)

ประธานกรรมการ		นางวลัย	อินทร์พรชัย
กรรมการ	นายสมพงษ์	เจนพานิชย์	นายชูเกียรติ
	นางทรงกลด	อภิวัฒน์รักษา	นางอนงค์ศรี
	นางนิยม	บุญมี	นายเฉลิมศักดิ์
	นายประเสริฐ	ศรีไพโรจน์	นางสาวพจนัย
	นางพิทยาภรณ์	ดำรงกุลรัตน์	นายบุญยืน
			จิราพงษ์

6. กลุ่มพลศึกษา (รายวิชาการเสริมสร้างคุณภาพชีวิต)

ประธานกรรมการ		นายอุดม	พิมพ์
รองประธานกรรมการ		นายสุทธิ	พานิชเจริญนาม
กรรมการ	นายประทุม	ม่วงมี	นายพิษณุ
	นายเกษม	สุริยภักดิ์	นางวินัส
	นายประโยค	สุทธิสง่า	นายสำเริง
	นายประทีป	พานิชชาติ	นายธนวรรณ
	นางผุสดี	ธรรมรักษ์	นางบุญมา
	นายศักดิ์ชาย	ทัพสุวรรณ	นายเทเวศร์
	นางสาววิไล	สถิตเสถียร	นางสาวพรสุข
กรรมการและเลขานุการ		นายณัฐยา	วิสุทธิสิน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 23 พฤศจิกายน 2532

(นายประหยัด ทาสิตะพันธุ์)
รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร รักษาการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายสำเริง	บุญเรืองรัตน์
เกิด	23	กุมภาพันธ์ 2486
การศึกษา	พ.ศ. 2509 ปริญญาตรีสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ (กศ.บ.) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พ.ศ. 2512 ปริญญาโทสาขาวิชาการวัดผลการศึกษา (กศ.ม.) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พ.ศ. 2521 ปริญญาเอกสาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร (Ph.D) จาก The University of Illinois	
การรับราชการ	พ.ศ. 2512 - 2522 อาจารย์ พ.ศ. 2522 - 2525 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พ.ศ. 2525 - 2530 รองศาสตราจารย์ พ.ศ. 2530 - ปัจจุบัน ศาสตราจารย์	
ตำแหน่งทางวิชาการ	ศาสตราจารย์	
ตำแหน่งทางบริหาร	รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	

ผลงานทางวิชาการ

- หนังสือ การวัดความถนัด
- หนังสือ การปฏิรูปการศึกษา
- หนังสือ ทฤษฎีการวัดและการประเมินผลการศึกษา
- หนังสือ เทคนิคการวิเคราะห์ตัวแปรพหุคูณ
- หนังสือ ทฤษฎีความสัมพันธ์ของธาตุ
- หนังสือ ทฤษฎีมวลสารสัมพันธ์
- หนังสือ วิวัฒนาการของตารางธาตุ

หนังสือ แนวคิดเกี่ยวกับการเกิดสารประกอบ

งานวิจัย ความเที่ยงตรงและความเที่ยงตรงข้ามกลุ่มของแบบทดสอบความถนัดทางการเรียน

งานวิจัย การศึกษาความเที่ยงตรงข้ามกลุ่มของแบบทดสอบความถนัดทางการเรียน

งานวิจัย การสร้างสมการจำแนกกลุ่มและประสิทธิภาพในการจำแนกกลุ่มด้วยความถนัดทางการเรียน

งานวิจัย ความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงเชิงจำแนกของแบบทดสอบลักษณะนิสัยของ

การเป็นพยาบาลจากการสอนนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์

งานวิจัย การทำนายน้ำหนักอะตอมของธาตุ

งานวิจัย Validity of Srinakharinwirot University Scholastic Aptitude Tests

งานวิจัย The Effect of Group - Focused Feedback on Learning in
Classroom Instruction

งานพิเศษ (ตั้งแต่ พ.ศ. 2521 - ปัจจุบัน)

พ.ศ. 2521 - ปัจจุบัน National Research Coordinator ของโครงการ
Second Mathematics Study of the
International Association for the
Evaluation of Educational Achievement

พ.ศ. 2528 - 2532 อนุกรรมการดำเนินการจัดประชุมทางวิชาการ เรื่อง
การวิจัยการศึกษาและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา
ของ คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. 2534 - 2536 รองประธานอนุกรรมการดำเนินการจัดประชุมวิชาการ
เรื่อง การวิจัยการศึกษาและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการ
ศึกษาของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

